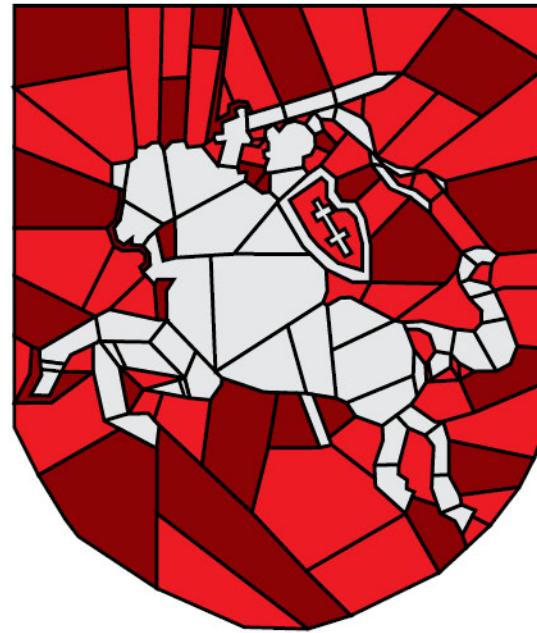

В.Напиткін

CODEX SLAVUTENSIS

УДК 725/.728:94(477.43/.44)"XIX-XX"

Н 27

Жодне зображення з цього видання не може бути відтворене або скопійоване у будь-якому вигляді без попереднього письмового дозволу правовласника.

Н 27 Напиткін В.М.

CODEX SLAVUTENSIS: Фотодокументальне наукове видання /Acta Historica Slavutensis. Vol. XIV. – Хмельницький: ПП Заколодний М.І., 2019. – 190 с.; іл.

ISBN 978-966-2597-40-0

Книга присвячена історії архітектури Славути XIX-XXI століть, містить фотографії і креслення близько ста історичних і сучасних споруд міста.

У виданні використано фотодокументи з фондів:

Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України

Центрального державного кінофотофондоархіву України ім. Г. С. Пшеничного

Державного архіву Хмельницької області

Наукового архіву Інститут археології НАН України

Archiwum Narodowego w Krakowie

Muzeum Narodowego w Krakowie

Рецензенти:

Єсюнін С. М., канд. іст. наук, провідний науковий співробітник Хмельницького обласного краєзнавчого музею.

Трубчанінов С. В., канд. іст. наук, доцент кафедри історії України Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка.

УДК 725/.728:94(477.43/.44)"XIX-XX"

© Текст, фото, векторні зображення – Валерій Напиткін.

© Текст, фото, редактування – Владислав Берковський.

© Фото – В'ячеслав Соколовський, Андрій Савицький, Володимир Федотов, Анатолій Казіміров, Леонід Грабовський, Олександр Щукін, Юрій Асанов, ксьондз Антоній (Славута).

© Обкладинка – Костянтин Сапошко.

ISBN 978-966-2597-40-0

Annotation

This edition is devoted to the history of architecture of Slavuta city of the Khmelnitsky region.

The book contains modern photos of historic buildings, as well as remnants of iconic and traditional buildings of the city. In the course of this work, a number of previously unknown documents and images of buildings were discovered - still remains and destroyed. Some documents are listed in this publication. Images of 80 buildings of the city were reconstructed on the basis of historical photographs and measurements of the size of the buildings.

All of them are set to scale. In the case of radical transformation (for example, stables) the drawings are presented before and after reconstruction. The book is divided into sections for territorial or functional purposes:

- complex of buildings of the prince palace (the palace, stables, office buildings, palaces of Pototsky and Rzhevsky);
- a complex of buildings of the city center of the nineteenth century (shopping mall, mill, folk school);
- a complex of religious buildings (churches, both historical and contemporary);
- industrial buildings;
- facilities of the koumiss hospital;
- a complex of Soviet architecture (residences, cinema, railway station);
- military district;
- auxiliary structures (water towers, powerplants);
- objects of culture;
- park;
- bridges;
- cemeteries.

The engravings of N. Orda and G. Peer are presented in separate sections at the beginning of the book, as well as the city maps. Another information component was the data of the Scientific archive of the Institute of Archeology of the National Academy of Sciences of Ukraine, where about 50 photographs of the city of 1920-1930 years were found, as well as watercolors by artist M. Gvozdetsky.

Adnotacja

Niniejsza edycja poświęcona jest historii architektury miasta Sławuta obwodu Chmielnickiego. Książka zawiera współczesne zdjęcia zabytkowych budynków, a także pozostałości budowli kultowych i tradycyjnych miasta.

W toku prac odkryto szereg nieznanych dotąd dokumentów i wizerunków budynków - takich, których szczątki są już zniszczone. Niektóre dokumenty są wymienione w tej publikacji. Na podstawie zdjęć historycznych i pomiarów wielkości budynków oraz części zachowanych odtworzono rysunki 80 budynków miasta. Wszystkie są ustawione w skali. W przypadku radykalnej transformacji (np. Stajnie) rysunki są przedstawiane przed i po rekonstrukcji.

Książka podzielona jest na sekcje kontyngentowe do celów terytorialnych lub funkcjonalnych:

- zespół budynków pałacu książęcego (sam pałac, stajnie, budynki biurowe, pałace Potockich i Rzewuskich);
- zespół budynków tworzących centrum miasta z XIX wieku (rzędy handlowe, młyn, szkoła ludowa);
- kompleks budynków religijnych (zarówno historyczne, tak i współczesne);
- budynki przemysłowe;
- udogodnienia instytucji kumyso-leczniczego;
- kompleks architektury sowieckiej (budynki mieszkalne, stacja kolejowa);
- miasto wojskowe;
- konstrukcje pomocnicze (wieże ciśnień, elektrownie);
- obiekty kultury;
- park;
- mosty;
- cmentarze.

Rycinę N. Ordy i G. Peera przedstawiono w oddzielnych punktach na początku książki, a także na mapach miasta.

Kolejnym elementem informacyjnym były dane z archiwum naukowego Instytutu Archeologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, gdzie znaleziono około pięćdziesięciu fotografii miasta 20-30 lat XX wieku, a także akwarele artysty M. Gwoździeckiego.

Вступ

Проблеми історії становлення та розвитку міст небезпідставно викликають стaliй інтерес у дослідників з різних галузей науки. Адже міста є центрами культурної та етнічної взаємодії, впровадження різнопланових новацій – від індустріального до інформаційного розвитку. Більш того: місто, являючи собою своєрідну динамічну систему, знаходиться у постійному русі, змінюючи як свої кордони та можливості, так і свій та навколоїшній простір, населення, суспільство. Фактично ми можемо говорити, що місто знаходиться у постійному пошуку свого обличчя, стану, актуалізації, як через розвиток матеріальної просторової структури, так і через символічну культуру (пам'ятки, меморіальні дошки, знаки, споруди, назви вулиць тощо). Власне у такому пошукові вже 385 років знаходиться одне з провінційних міст Південно-Східної Волині – Славута.

За період від 1633 р. по сьогодення провінційне містечко перетворилося на один з економічних та адміністративно-політичних центрів, в архітектурному обличчі якого помітні усі складнощі взаємодії стилів та урбанізаційних підходів – від розпланованої князівської забудови до історичної хаотичності XVIII – початку XIX ст., від класицизму до еклектики, від модерну до сюрреалізму. До 1780-х рр. Славута являла собою глибоко провінційне приватновласницьке містечко. Лише з початком будівництва князівського палацу (1782-1790, 1829-1831, 1905) та перенесення центру магнатської латифундії князів Сангушко, у Славуті почалися важливі містобудівні зміни.

В першу чергу, змін зазнає одна з головних споруд – князівський замок. Зведеній на початку XVII ст., він упродовж довгого часу ніс в собі основні центротворюючі функції. На жаль, встановити точне місце розташування цієї оборонної споруди на сьогодні є доволі важко – історичні документи прив’язують її до орієнтирів на місцевості, яких давно вже не існує. До того ж, змінилася сама місцевість – наприклад, Горинь в багатьох місцях має інше русло. Отже, від середини XVIII ст. старовинне укріплення пройшло ряд трансформацій – від замку до оборонного панського двору і далі до палацового комплексу.

З 1790 р., початку фабрично-заводської забудови, розпочинається впорядкування міських вулиць та чітке формування поквартальної

забудови, що, врешті-решт, призводить до появи вже класичного провінційного обличчя міста. Перші кам’яні будівлі XIX ст. вигідно вирізнялися серед хаотичної забудови, яка складалася здебільшого із дерев’яних та дерев’яно-валькових, обмазаних глиною, будиночків. В архітектурі надавалася перевага копіюванню (стилізації) та об’єднанню (еклектиці) тих архітектурних форм, що були характерні для містечок Волині наприкінці XIX ст. В результаті кожен з новозведених будинків мав свій індивідуальний характер, що привело до відносної неоднорідності архітектурного середовища міста загалом.Хоча, звичайно, були окремі архітектурні об’єкти, що залишилися незмінними – наприклад, збудовані у XVIII ст. торгові ряди.

На середину XIX ст. в Славуті остаточно сформувалися риси класичного повітового приватновласницького містечка з двома історичними центрами, що вдало відображають гравюри Наполеона Орди:

а) князівський палацовий комплекс, костел Святої Дороти (1822-1841 рр.), палаци Ржевуських і Потоцьких, а також прилегла забудова Мокроволі, Альбенки та Звіринця, що визначали правий берег Деражні;

б) міський ринок з ратушою, церква Різдва Богородиці (1819 р.), торгові ряди, що визначали лівий берег. Поява у другій половині XIX ст. нових архітектурних об’єктів, пов’язаних з промислововою та адміністративною забудовою (будівлі народного училища, парового млина, повітового присутствія та інш.), лише посилила архітектурне районування міста.

Саме таким воно зберігалося до 1930-х рр. На жаль, більшість князівських будинків не пережили радянської влади: палаци Сангушків, Потоцьких, Ржевуських, будівля архіву, швейна фабрика, лікарня Святого Романа. З палацового комплексу залишилися значно реконструйовані будинки по вул. Миру № 3 і № 5, а також стайні, в яких добудований другий поверх.

В 1930-х рр. розпочинається черговий етап розбудови міста. В першу чергу, ліквідовувалася стара приватна дерев’яно-глиняна забудова, зводяться нові будівлі у конструктивістському та функціональному стилях (напр. «Дім з ілюмінаторами»). В першу чергу, це було пов’язано з потребою побудови соціально-необхідних будівель (шкіл, клубів, їдалень, крамниць), а в другу чергу – з потребою розміщення військових підрозділів. Саме в цей час, під впливом прикордонного розташування

Славуті, зводиться комплекс будівель військового містечка – будинки офіцерського складу (т.зв. ДОС-и), казарми, склади, будинок офіцерів (архітектор В. Щербаков). Частково зруйновані, в роки Другої світової війни ці будівлі використовувалися як казарми німецьких таборів для радянських військовополонених – «Шталагу-301 та 357». Після звільнення міста від німецької окупації архітектурний комплекс військового містечка продовжував добудовуватися і після Другої світової війни – так, підземні склади для зберігання овочів побудовані в 1950-х, про що свідчать залишки написів на стінах.

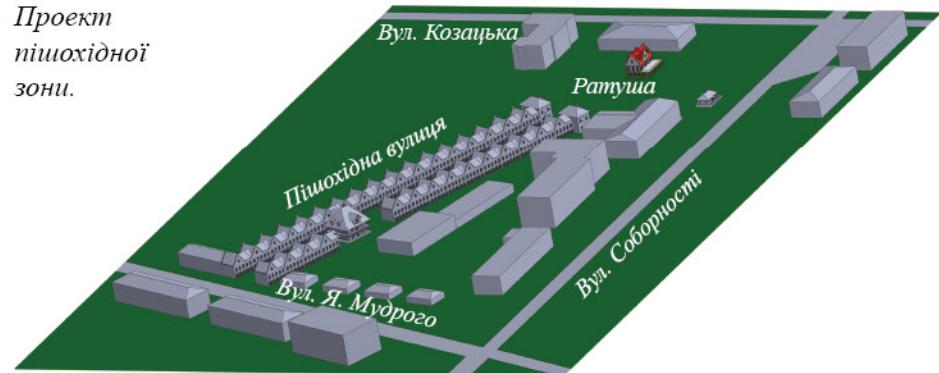
Період 1950-1980-х рр. не залишив якихось значних архітектурних пам'яток в Славуті. В 1950-х рр. зведені старий універмаг і ресторан «Горинь». Новий універмаг і ресторан «Україна» будувалися в 1967-1968 рр., без архітектурних прикрас і за типовими проектами. Те ж можна сказати і про сучасні будівлі виконкому, пошти, автовокзалу та залізничного вокзалу. Остання будівля була зведена поруч зі старим дерев'яним будинком вокзалу, який був розібраний у 1984 р. Дещо вирізняється будівля міського музею, зведена у 1985 р. за індивідуальним проектом.

Саме з кінця 1950-х рр. в Славуті приступили до будівництва житлових мікрорайонів, де панівного типу набирають економічні малометражні квартири. Як результат, починається формування мікрорайону вул. Я. Мудрого. З середини – кінця 1970-х рр. в архітектурному стилі житлового будівництва Славути помітним стає прагнення відходу від безликої невиразної забудови, одноманітного та пригніченого стилю прийомів зведення будинків. Починає формуватися новий мікрорайон – Сонячний, де застосовуються вже інші архітектурні принципи.

Житлове будівництво періоду незалежності України представлено типовими проектами з силікатної цегли. На цьому тлі певною мірою вирізняється проект нового 11-поверхового будинку на території мікрорайону «Військовий» – він має стати не лише найвищим в місті, а й найоригінальнішим на даний момент.

Підсумовуючи, маємо відзначити, що до початку ХХІ ст., попри недоліки сучасної містобудівної культури Славути, саме архітектурне районування XIX – початку ХХ ст., визначало загальний вигляд міста. На жаль, сумнім для Славути став період 2006-2018 рр., коли через цілеспрямовану політику міської влади в Славуті було знищено практично всі пам'ятки архітектури. *Саме через підхід міської влади до залишків історичної архітектурної*

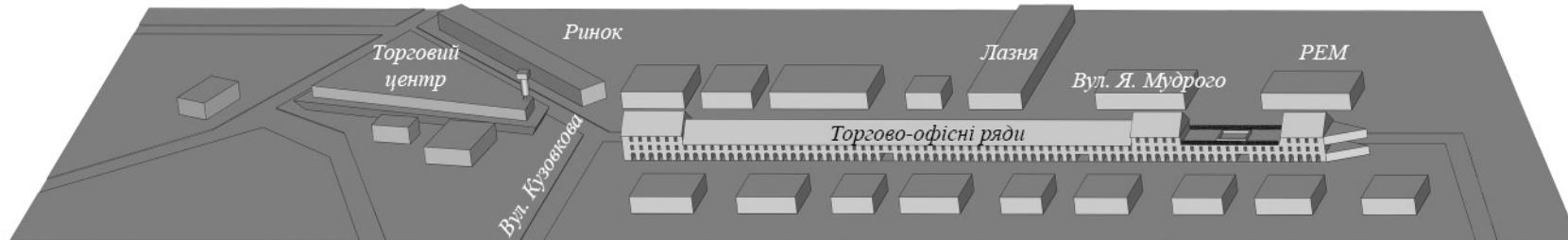
*Проект
пішохідної
зони.*

спадщини за принципом «гроші понад усе», «ці руїни нікому не потрібні», зруйновано (розібрано на цеглу) майже всі казарми, ідалні між казармами, більшість складів, торгові ряди (пам'ятка архітектури національного значення ох. № 1699), паркова огорожа (XIX ст.), брама парку (1950-і рр.), паркові скульптури радянського періоду. Надалі залишається сумнівною доля залишків палацового комплексу князів Санґушко. Колишні стайні та інші припалацові будівлі, що становлять комплекс військового шпиталю, а також будинок по вулиці Миру, 17, знаходяться у власності Міністерства оборони України і поступово перетворюються на суцільну руїну. І хоча час від часу виникає питання передачі їх місту, але сумна доля військових казарм, напевно, утримує міністерство від передачі цих теренів міській владі.

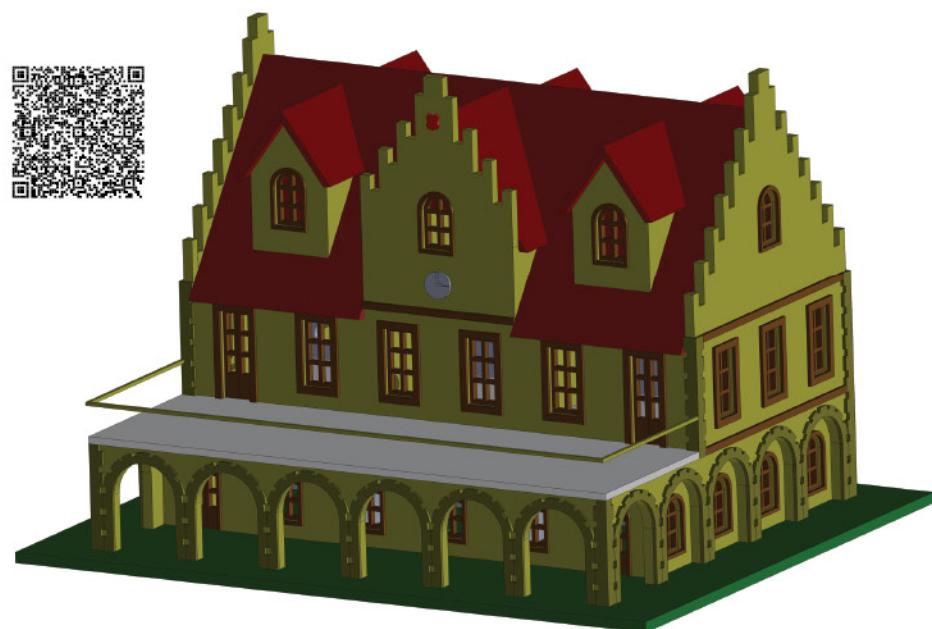
В цілому аналізуючи сучасні підходи міської влади щодо створення архітектурного обличчя Славути, можна говорити про повну відсутність в ней розуміння архітектурного планування. Всі офіційні пам'ятники останніх років являють собою однотипні фалічні бетонні стели, обкладені гранітом. Спроби відновлення історичних архітектурних об'єктів призводять до подальшої руйнації та втрати історичної самобутності. Так, під час реконструкції будівлі колишнього народного училища, було знищено напис «народне училище» на фронтоні. Реконструкція історичної огорожі парку почалася з її повного руйнування – тепер парк має чотири різних типи паркану, по одному з боків вулиць Соборності і Острозької та двома з боку вулиці Миру.

Найбільшою ж проблемою і, відповідно, найбільшою втратою для Славути є центр міста. Поєднуючи в собі функціональні та адміністративні

Проект реконструкції вул. Я. Мудрого.

риси, міський центр, в першу чергу, мав би стати громадським простором, місцем об'єднання інтересів громади. Тобто центр мав нести в собі конкретне навантаження – бути діловим, розміщувати органи влади, мати торговельну та культурну функцію і бути зоною відпочинку. Саме в цьому ключі, свого часу, було запропоновано створити пішохідну зону (т.зв. стометрівку) від площі до повороту вулиці Я. Мудрого з продовженням у вигляді реконструкції до базару. Крім того, було розроблено проект створення культурно-рекреаційного міського центру-ратуші, що мав складатися з:

Проект ратуши – культурного центру міста.

Тераса ратуши (сцена) – вільний простір для виступів гуртів, артистів як в приміщенні, так і на відкритій сцені. В інший час – кафе.

Подвір'я перед ратушею – літня тераса до кав'яні, танцювальний майданчик під час масових заходів.

Арт-кав'ярня з навісом для теплої погоди – місце, оформлене в стилі художнього простору, картинна галерея, поєднана з кав'ярнею.

Магазин сувенірів місцевих майстрів.

Івент-зала – проведення виставок митців, заходів (перегляди фільмів, вечори поезії, вистави і так далі).

Навчально-творчий простір – клас сучасного танцю, школа фотографів, живопису.

Міні-готель.

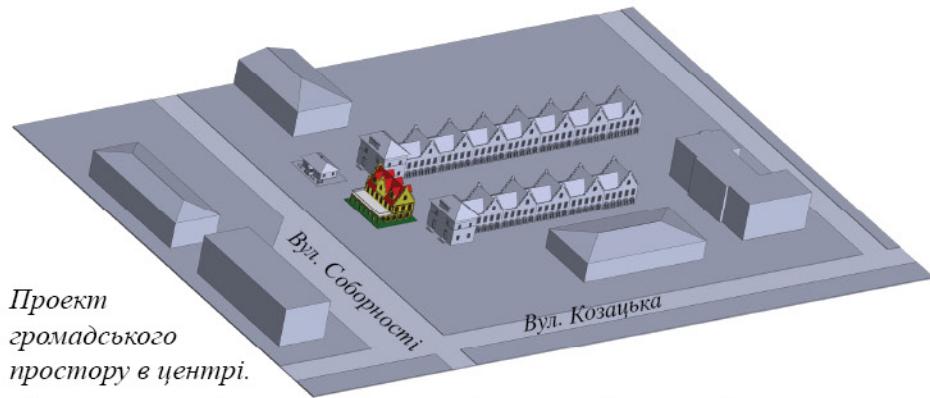
Обсерваторія на даху.

Камера-обскура.

Міні-музей старожитностей.

І хоча проект пройшов громадські слухання, він виявився неможливим з одного боку через те, що територія колишньої меблевої фабрики нині знаходиться в приватній власності, а з іншого – через рішення про початок приватної житлової забудови в межах центральної площа.

Містобудівна політика міської адміністрації останніх 10 років фактично представлена агресивним несприйняттям архітектурних проектів, спрямованих на створення неповторного гармонійного образу Славути. Так, надалі під питанням залишається бачення встановлення пам'ятника Т. Г. Шевченку (авт. Б. Мазур), оскільки один із опублікованих проектів передбачає вирубування дерев і закладення великої площа тротуарною плиткою біля міського кінотеатру. Як результат, питання створення самобутнього й унікального обличчя міста Славути здійснюється активною громадськістю не за підтримки, а радше всупереч

Проект громадського простору в центрі.

місцевому адміністративному та політичному бомонду. Так, скульптурна група «Казкові герої» (авт. М. Мельничук), металеві скульптури дзвініці Святопокровського храму та зупинки «Автограф» (авт. А. Вольський) стали неформальною родзинкою міста. Незабаром в місті з'явиться пам'ятник, присвячений подіям Майдану (за мотивами малюнків художника Ю. Журавля), виготовлений коштом місцевих підприємців.

***

Дане фотодокументальне видання присвячене історії творення архітектурного обличчя міста Славути Хмельницької області і є продовженням роботи з обліку та фотодокументування забудови міста (див. проект на сайті slavuta.km.ua).

До складу видання увійшли як архівні документи (наприклад, гравюри Н. Орди і Г. Пеера), так і фото з приватних колекцій колишніх та теперішніх славутчан. Як результат, вдалося зібрати значний масив фото історичних будинків, а також залишків знакових і традиційних споруд міста. Більш того, в ході цієї роботи було виявлено цілий ряд невідомих раніше документів і зображень будинків – як тих, залишки яких існують досі, так і зруйнованих. Зокрема, унікальною знахідкою стали фонди Наукового архіву Інституту археології НАН України, де вдалося віднайти близько півсотні фотографій міста 20-30 років ХХ ст., а також акварелі художника М. Гвоздецького. Не менш важливим джерелом стали приватні фотоархіви Ю. Асанова та Л. Грабовського.

Частина фотодокументів з цих архівів приведена в даному виданні. На основі історичних фото та вимірювань розмірів споруд і деталей, що

збереглися, відтворені креслення 80 споруд міста. Всі вони приведені з дотриманням масштабу. У разі докорінної перебудови подані креслення до і після реконструкції.

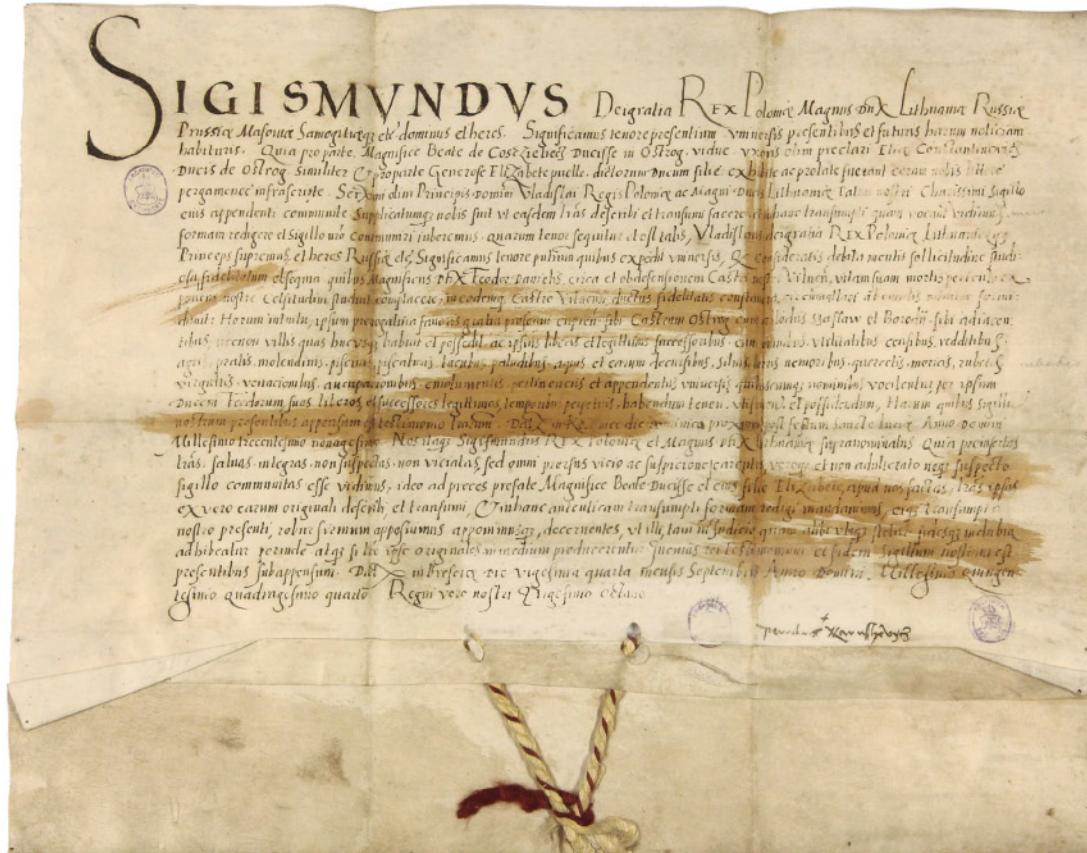
Книга розбита на умовні розділи за територіальним або функціональним призначенням:

- комплекс споруд князівського палацу (сам палац, стайні, службові будинки, палаци Потоцьких і Ржевуських);
- комплекс споруд, що утворювали центр міста XIX ст. (торгові ряди, млин, народне училище);
- комплекс релігійних споруд (костьол і церкви, як історичні, так і сучасні);
- промислові споруди;
- споруди кумисолікувального закладу;
- комплекс радянської архітектури (житлові будинки, кінотеатр, вокзал);
- військове містечко;
- допоміжні споруди (водогінні башти, електрощитові);
- об'єкти культури;
- парк;
- мости;
- кладовища.

Даний поділ є умовним, оскільки значна кількість будинків може бути віднесена до декількох розділів (наприклад, костьол входив до палацового комплексу, водночас будучи культовою спорудою; будинки по вул. Миру №7, №9 збудовані на території палацового комплексу в 1920-х рр.). Разом з тим, саме такий підхід, на думку автора, дає можливість органічно представити проблеми хронологічного поділу, оскільки навіть в одному умовному розділі будинки будувалися (реконструювалися, знищувалися) в різний час, а також відобразити автентичні архітектурні деталі (вікна, двері, колір), оскільки за наявності розбіжностей на фото до уваги бралося найдавніше відоме зображення.

Висловлюю подяку всім, хто допоміг у створенні книги – приватним особам, працівникам архівів, жителям міста, перекладачам і просто небайдужим.

*Валерій Напіткін,
член Національної спілки краєзнавців України.*

Привілей короля Владислава Ягайла
князю Федору Даниловичу
на Острог, Заслав та Бороди
з прилеглими селами.
13 грудня 1390 р.

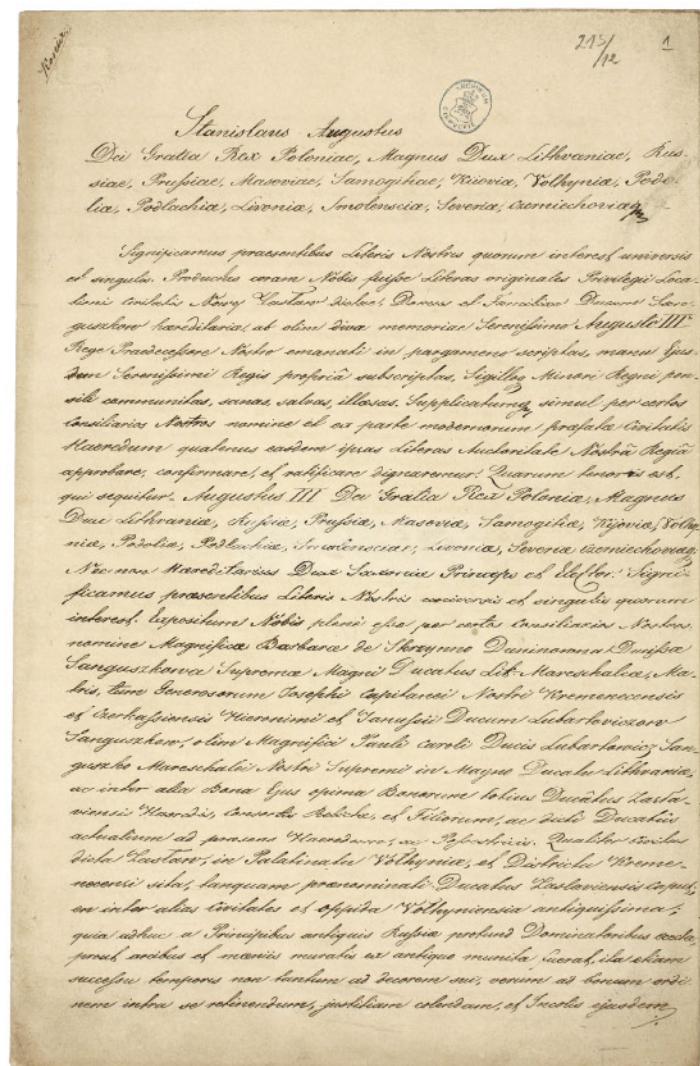
The Privilege of King Wladyslaw Jagiełło
to Prince Fedor Daniłowicz on Ostrog,
Zaslaw and Borody with adjoining villages.
December 13, 1390.

Przywilej króla Władysława Jagiełły dla księcia
Teodora Daniłowicza na Ostróg, Zasław i Borody
z przyległymi wioskami.
13 grudnia 1390 r.

Підтверджувальний привілей Станіслава Августа на магдебурзьке право
Заславу, Білогородці, Славуті, Краснокорю та Шепетівці. 17 грудня 1754 р.

The Confirmation Privilege of Stanislaw August on Magdeburg Law of Zaslav,
Bilogorodtsi, Slavuta, Krasnokorets and Shepetivka. December 17, 1754.

Przywilej konfirmacyjny króla Stanisława Augusta miastu Zaslawu i innym miastam Księstwa Zasławskiego
(Bialogrodce, Slawutie, Krasnokorczyku i Szepetówce) na prawo magdeburskie. 17 grudnia 1754 r.

Barbara z Krabiów na Skujsznice Duninow Kieżina Sanguszkowa Mar-
szalkowa Wielka Wielkiego Księstwa Litt.¹⁷

Wiadomo, czynie domu o tym wiedziec nacyj, teraz Ź na połym będzie naciero, osobiwie jednak Jelimem P.P. Kogniarzowi, Ekonomowi
Dobi moich, Pisarowi Rzownictw moich, ludziez niemnocy. Urzędowi Miejskiemu Zastawskiemu, Je ja mając wzgląd na
Zaslugi jmu S. Jakuba Zakrzewskiego. Porozumiał mu do życia rosnego Pomieszczenia w Dworze po niedzieli pana Karola Arima
na Skarb moj odebranym, na Starym Mieście Zastawiu, w Ulicy iadąc do Kościoła Wwoo Bernardynow. Aże w tym Dworze
przez zaniechanie nieco jest potrzebna reparacja, na którą z Skarbu moiego wyznaczam osobliwym Dokumentem, z Dalece
niem Jurysdykcji mojej, aby przyjem, iż czasie sposobnym nieco podług możnosci dopomoc Panu szczytnemu, zachowując jednak
w tym punkcie moderament, o po szczegorzej Reparacji Ospac zniesienie całego zabudowania, w którym Dworek w gminnym
je Zakrzewski wolę będ powinienn, o wszelkich powinnosci zamkowowych i Miejskich. Oprócz Podatku Republikej. Ktore to Pravo
iako bez żadnego naruszenia zachowane w swoim Obwarowaniu będ powinno, taki dla tym wiekszego Walonu, w tasma moja grzy
zwijskiej Pieczęci zwierząc Rego. Dan w Zamku Zastawskim. Dnia Siedmego, Miesiąca Czerwca, Ty siac, siedemset
Pieściesz, Dwiewiętnego. Roku Państkiego. Roku Państkiego. Roku Państkiego.

P. Kieżina
Sanguszkowa MMVXL

tp

Привілеї княгині Барбари з Дунінів Сангуцько шляхетному Якубу Закжевському на двір в Заславі. 7 червня 1759 р.

The Privilege of Princess Barbara from the Dunin Sangaszko to the noble Yakub Zakzhewsky on the courtyard in Zaslaw. June 7, 1759.

Przywilej księżnej Barbary z Duninów Sanguszkowej dla szlachetnego Jakuba Zakrzewskiego na plac w Zasławiu. 7 czerwca 1759 r.

Оборонні споруди міста Славути у XVII-XVIII ст.¹

Одним з важливих напрямків в сучасній історичній науці є міська тематика. Поза незначною кількістю робіт, присвячених головно загальним тенденціям в історії українського містобудування модерної доби, фактично є відсутніми комплексні дослідження історії забудови окремих міст України. Не виключенням в даній ситуації є й проблема дослідження історії міста Славути. При цьому зазначимо: якщо окрім питання з історії міста, яке з середини XVIII ст. і до 1917 р. було центром магнатської латифундії князів Сангушко, розглянуті у низці статей та публікацій, то питання розвитку архітектурної спадщини міста практично не досліджувалося. Разом з тим, розвиток міської архітектури Славути є типовим для більшості містечок Південно-Східної Волині і може слугувати підґрунтам для формування певних узагальнюючих підходів та поглядів на розвиток містобудівничих традицій усієї Правобережної України. Також зазначимо, що наявна джерельна база дозволяє поспідкувати розвиток міської забудови Славути практично від дати заснування цього населеного пункту.

Отже, перші згадки про існування поблизу устя річки Деражня (Утка) населеного пункту під назвою Славута (Славутин) відносяться до кінця 1620-х рр. Саме в цей час, поблизу села Деражня (Деражня Воля, Воля Деражнянська)², розташованого на Заславському гостинці, виникає новий населений пункт, який вже на початку 1630-х рр., в межах містобудівничої політики тодішнього власника Заславського князівства – князя Юрія-Єжи Янушовича Заславського, перетворюється на містечко³.

Розбудова населеного пункту та перетворення його на містечко вимагала, в своєрідних умовах ранньомодерного волинського прикордоння, в першу чергу побудови оборонних споруд. Власне починаючи з 1620-х рр.

¹ Попередня версія цієї статті опубл.: *Воєнна історія України. Волинь та Полісся: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук. військово-історичної конф., 25-26 квітня 2013 р.*, К., 2013, с.148-150.

² Archiwum Narodowe w Krakowie. Oddział I na Wawelu (Далі – ANK. AS). Archiwum Sanguszków. Teki arabskie, teka 90, plik 5, k. 13, 26v.

³ Славута. Заснування та походження. Зб. док./ упоряд. Берковський В. Г. [=Acta historica Slavutensis, vol. 7], Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2012, № 6, с.40.

офіційний осадник містечка – Авель Тошковський, з дозволу свого патрона – князя Юрія-Єжи Янушовича Заславського, провадить роботи з побудови міських укріплень. Як результат, станом на квітень 1633 р., тобто на час надання локаційного документу і магдебурзького права, місто було оточено муром. Крім того, на правому березі річки Деражня було зведенено укріплений замок. Загалом у 1633-1637 рр. оборонна система Славути складалася з двох ліній оборони, розташованих по обох берегах річки Деражня. До першої лінії належали міські укріплення, які складалися з дерев'яних стін, покритих драницями та складених з колод у два ряди з в'їзною брамою зі сторони м. Заславля та 8 башт, з яких 4 було безверхих⁴.

Щоправда, у такому вигляді міські укріпленні та замок пробули до середини XVII ст. Натомість наступний історичний період, друга половина XVII ст., приніс Славуті лише занепад та знищення, оскільки, як вказали 19 серпня 1694 р. новий комісар (управитель) містечка Йосип Цереброцький та житомирський скарбник Атанасій Глібович Перецький, містечко «частково через різних Речі Посполитої Неприятелів, частково через панів посесорів колишніх до великого прийшло занепаду»⁵. Особливо нищівним для Славути був період 1650-1653 рр., коли, в результаті військових дій чисельність населення практично усіх міст і сіл Східної Волині зменшилося у 3-4 рази. Для прикладу, у сусідніх зі Славутою Корці з селами чисельність населення за цей період зменшилася з 4731 до 541 диму, у Старому Заславі з навколишніми селами – з 301 до 45, у Острозі з волостью – з 1097 до 205⁶. В самій же Славуті з майже 1000 димів, зафікованих у 1646 р. після військових дій середини – другої половини XVII ст. залишилося зaledве 43⁷.

⁴ ANK.AS, sygn.64/13, k.58; Берковський В. Г. Інвентарні описи міст і сіл північної Хмельниччини періоду XVII – XVIII ст. в складі Архіву князів Сангушко, *Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції*, Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2004, с. 390-398.

⁵ ANK.AS, sygn. 259, k.1.

⁶ Владимирский-Буданов М. Передвижение Южно-Русского населения в эпоху Богдана Хмельницкого, К., 1888, с.5.

⁷ ANK.AS, sygn. 259, k.4-5.

Отже, наприкінці XVII і в середині XVIII ст. «містечко Славута розташоване нижче Заслава над річкою Горинню, а з іншого боку над меншою річкою Деражнею», було оточено старими стінами з соснових паль. В'їзд до міста відбувався через брами зі сторони Заслава та зі сторони Корчика. Крім того, кожен з в'їздів був ззовні, від річок Горинь та Деражня, та всередині, від міста, відгороджений огорожею – «*kobylicami*⁸». Щоправда, уже в 1701 р. інвентатори зазначили, що Заславська брама обвалилася, а від міських стін залишилися лише залишки, які оточували місто – «від ставу до городів»⁹.

Саме через Заславську та Корчицьку брами проходив т.зв. Острозький гостинець, який виводив до Острога через міст на р. Горинь. Щоправда, наприкінці XVII ст. рух Острозьким гостинцем був не дуже активним, про що опосередковано говорять інвентатори, зазначаючи, що у 1694 р. цей міст потребував значного ремонту, який так і не був проведений. Більш того, у 1700-1701 рр. даний міст через поганий стан обвалився і через повінь від нього залишилися лише самі палі¹⁰.

За цим мостом вправо розташувалося містечко, а вліво гребля та став на річці Деражня. На греблі розташувалося два замкових млини, з яких, станом на 1694 р., лише один був у робочому стані, натомість другий – «без жодного начиння стояв зарослий»¹¹. Млини, побудовані з круглих колод, були розраховані на 5 мучних каменів. В кінці греблі, у напрямку замку та на краю ставу розташувалася невеличке озерце-«*sadzaweczka*», де, за свідченням інвентаря 1701 р., розводилася риба на замкові потреби¹². Від цього озерця виходила віднога, яка, йдучи попід замком, впадала до Горині. Крім того, дана віднога відділяла славутський замок від передмістя Мокра Воля.

Розглядаючи оборонний комплекс славутського замку, можна відзначити, що він був побудований за класичною для українських замків схемою: призамкові укріплення – т.зв. Пригородки – та власне сам замок.

⁸ Ibid., k.2; *Kobylica* – загорожа з загострених зверху колод, якою закривали брами чи дороги для перешкоджання в'їзду. Див. Gloger, Z. Encyklopedja Staro-Polska ilustrowana, Warszawa, 1902, t. III, s.52.

⁹ ANK.AS, sygn.342/1, k.5.

¹⁰ Ibid., k.3.

¹¹ ANK.AS, sygn. 259.

¹² ANK.AS, .sygn.342/1, k.3.

Як видно з інвентарних описів, перший Пригородок розташовувався у межиріччі Горині, Деражні та відноги останньої річки. Вже наприкінці XVII ст., Пригородок був оточений дерев'яними стінами та за оборонною структурою виглядав, як укріплений острог. Саме через Пригородок проходив т.зв. Український гостинець з Межиріча Корецького до Полонного. До Пригородку можна було потрапити від містечка через греблю на р. Деражня. Безпосередній в'їзд до Пригородку відбувався через браму з подвійними воротами, від яких вже у 1701 р. залишилася одна дуже зісповдана половина. Від цієї брами вправо, на розі стін, над відногою Деражні, знаходилася дерев'яна башта, т.зв. «Бойніца», у якій в 1694 р. знаходилися дві залізні шмігівниці¹³. Однак вже у 1701 р. дана башта потребувала значного ремонту, оскільки була підгнилою, без даху та похиленою¹⁴. При нагідно маємо відзначити важливий факт: у 1701 р. на даній башті було вивішено прапор-штандарт¹⁵.

За Баштою розташувалася невелика ненакрита брама з підйомним мостом та воротами на дерев'яних завісах. Перед брамою знаходився міст через відногу р. Деражні. У 1701 р. саме через цю браму, з огляду на зруйнування моста через Горинь, проходив Острозький гостинець.

Врешті на пагорбі над Пригородком розташовувався славутський замок. Як зазначили при описуванні містечка Славути у 1694 та 1701 рр., славутський замок мав дерев'яні стіни-палі – «той Замок над річкою Горинню мур дерев'яний палями складений ... який вода обтікає колом»¹⁶. Приблизно у другій 1720-х – на початку 1730-х рр. замкові стіни було відремонтовано, про що зазначено у інвентарі 1731 р. – «Dwor Circum circa Palami Ostawiony sosnowem nad rzeką noviter Ostawionem» (Двір в коло круглими палями сосновими обставлений над річкою наново поставленими)¹⁷. Однак, вже у 1738 р. щодо замкових укріплень зазначалося, що усі замкові стіни, окрім ділянки від стайні до винниці, складалися зі старих паль – «palami antiquitis osadzone». Натомість означена ділянка захищалася новозбудованим парканом – «parkanem nowym zabudowany»¹⁸.

¹³ ANK.AS, sygn. 259, k.3.

¹⁴ ANK.AS, .sygn.342/1, k.3.

¹⁵ Ibid., k.3.

¹⁶ Ibid., k.3.

¹⁷ ANK.AS, sygn.342/2-2, k.36.

¹⁸ ANK.AS, sygn 342/3, k.85.

В'їзд до замку відбувався через подвійні ворота у двоповерховій дерев'яній башти-брэмі. Як зазначалося у 1731 р., ворота висіли на дерев'яних завісах-«бігунах»¹⁹. Сама ж башта-брэма була крита гонтом, укладеним у квадрат («dranicami w kwadrat pobita»), й побудована з круглих соснових колод. Ймовірно, що у період між 1701 та 1738 рр. брама-башта була перебудована, оскільки у інвентарі 1738 р. вказується, що вона побудована з квадратних, а не круглих, тесаних колод²⁰. На другому поверсі брами розташувалася стрільниця з прорізаними в стінах бійницями. У 1730-х рр. дана стрільниця була перебудована на альтанку з трьома вікнами, що засувалися²¹.

Аналізуючи внутрішню забудову славутського замку, маємо, перш за все, відзначити її несталість. Зокрема, збережені до сьогодення інвентарні описи вказують на постійні зміни, пов'язані, у першу чергу, зі знесенням старих будівель та побудовою нових. Так, якщо у інвентарних описах 1694 та 1701 рр. башта-брэма згадується без жодних добудов, то вже у 1731 р. фіксуються зміни. Зокрема до неї прибудовується шпихлірчик, а з двору, на другому поверсі, добудовується альтанка з зовнішніми сходами та подвійними дверима²².

Отже, наприкінці XVII – у XVIII ст. внутрішній двір замку виглядав наступним чином – по ліву сторону від брами розташувалася «Башта над Горинню». У 1701 р. ця башта була охарактеризована, як накрита дранкою, а в середині її були дерев'яні помости, що спиралися на два центральні стовпи. Щоправда у 1694 р. зазначалося, що між брамою та баштою знаходилися стара вінниця, що впала, та солодовня.

Далі за баштою розташовуються дві комори-шпихліри, побудовані у період між 1694 та 1701 рр. За цими шпихлірами розташувався панський або житловий будинок. Будинок складався з двох невеличкіх світличок. До однієї зі світлиць була прибудована комора у вигляді алькова. Слід також зазначити, що житловий будинок був інтегральною частиною замкових укріплень, оскільки його задня стіна була рівночасно й стіною замку²³. Зазначимо, що у 1731 р. житловий будинок згадується як старий двір, кри-

тий гонтом, який розташовується відразу біля башти-брэмі. Даний факт свідчить, що усі попередні будівлі були зруйновані та знесені.

За житловим будинком знаходилася велика пекарня, побудована ймовірно у 1693-1694-х рр., оскільки у інвентарі 1694 р. вона визначається, як нова. Поряд з пекарнею, згідно з даними 1694 р., у напрямку башти-брэмі розташувалися криниця, панський шпихлір, нова частково накрита соломою стайня, три невеличкі комори та світлиця-кордегардія. Однак, у інвентарі 1701 р. вказується, що на відстані від житлового будинку до башти-брэмі знаходилася лише т.зв. «палацова кухня», яка у 1731 р. зазначена була, як напівзруйнована, що потребувала ремонту²⁴. Власне за цією кухнею, у період з 1701 по 1731 рр. було побудовано новий житловий будинок – «Dwor Nowy», стайню та возовню. Також між новим житловим будинком та пекарнею у 1731 р. було розбито невеличкий город.

Вже у інвентарному описі 1738 р. зазначалося, що відразу біля башти-брэмі, по праву руку, було зведено невелику обору з шopoю для сіна²⁵. За цією оборою йшли, на той час вже старі стайні та возовня, побудовані з соснових колод. У тому ж році фіксується поява в замковій стіні окремої хвіртки, що виводила безпосередньо до Горині і знаходилася за замковою кухнею.

Доволі цікавим є той факт, що у 1738 р. між стайніою та житловим будинком знаходилася в'язниця-«inkarcerasuya» для селян²⁶.

Посередині замку було побудовано шпихлір з підвalem, який у 1694 р. був засміченим та заболоченим, та господарськими приміщеннями – залами на другому поверсі. Що цікаво, одна з цих зал нотується, як «Військова зала», в якій розташувалися у 1694 р. невеликі нові котли-тулумбаси, стара полотняна хоругва з вишитим білим хрестом, дві повздовжні гаківниці, одна коротка гаківниця, дві рушниці-яничарки, один мушкет з кресалом, півтори бочки пороху та кілька десятків олов'яних куль²⁷. Практично подібний вигляд мала замкова амуніція і у 1701 р. – чотири довгих гнотових гаківниці, одна маленька гаківниця, дві яничарки турецькі на польських ложах, дев'ять фунтів пороху та один фунт селітри²⁸. Також згадується й про існування старої замкової хоругви на фарбованому полотні.

¹⁹ ANK.AS, sygn.342/2-2, k.35.

²⁰ ANK.AS, sygn 342/3, k.83.

²¹ Ibid., k.83.

²² ANK.AS, sygn.342/2-2, k.35.

²³ ANK.AS, sygn.342/1, k.4.

²⁴ ANK.AS, sygn.342/2-2, k.35.

²⁵ ANK.AS, sygn 342/3, k.83.

²⁶ Ibid., k.83.

²⁷ ANK.AS, sygn. 259, k.3.

²⁸ ANK.AS, sygn.342/1, k.5.

Врешті у 1730 та 1738 рр. на замковому озброєнні знаходилися: дві гаківниці, одна півгаківнича та дві шмігівниці²⁹. В 1745 р., останній згадці про наявність військової амуніції у славутському замку, розміри замкового озброєння зменшилися до 2 шмігівниць та 2 гаківниць³⁰.

Насамкінець розглядаючи славутські замкові укріплення, слід вказати, що за пекарнею біля житлового будинку знаходилася невелика хвіртка, яка виводила до другого Пригородку, що розташовувався за греблем на віднозі р. Деражні у напрямку передмістя Мокрої Волі³¹. У порівнянні з першим Пригородком укріплення другого у 1701 р. визначалися, як старі та «zwietzałe». Хоча інвентар 1694 р. їх характеризує їх, як палісад, однак вже у наступні роки це лише стіни-палі. З цього Пригородку через браму та міст попри млин дорога виводила до Мокрої Волі. Що цікаво, у 1694 р. даний виїзд був «загублений та заболочений»³². Також маємо зазначити, що вихід на греблю зі сторони Мокрої Волі був перекритий невеликим дерево-земляним укріпленням – «шанцем»³³.

Підсумовуючи дану розвідку, слід зазначити: якщо міські укріплення було розібрано, згідно з розглянутими джерелами, в період від 1701 до 1731 рр., то славутський замок проіснував набагато довше. Останню згадку про його існування містить у собі інвентар 1764 р., а в інвентарі 1767 р. вже чітко вказується на існування т. зв. «панського двору», що постав на місці замкових укріплень³⁴.

В. Берковський, канд. іст. наук, директор Центрального державного кінофотофономархіву України ім. Г. С. Пшеничного.

²⁹ ANK.AS, sygn.342/2, k.27; sygn 342/3, k.85.

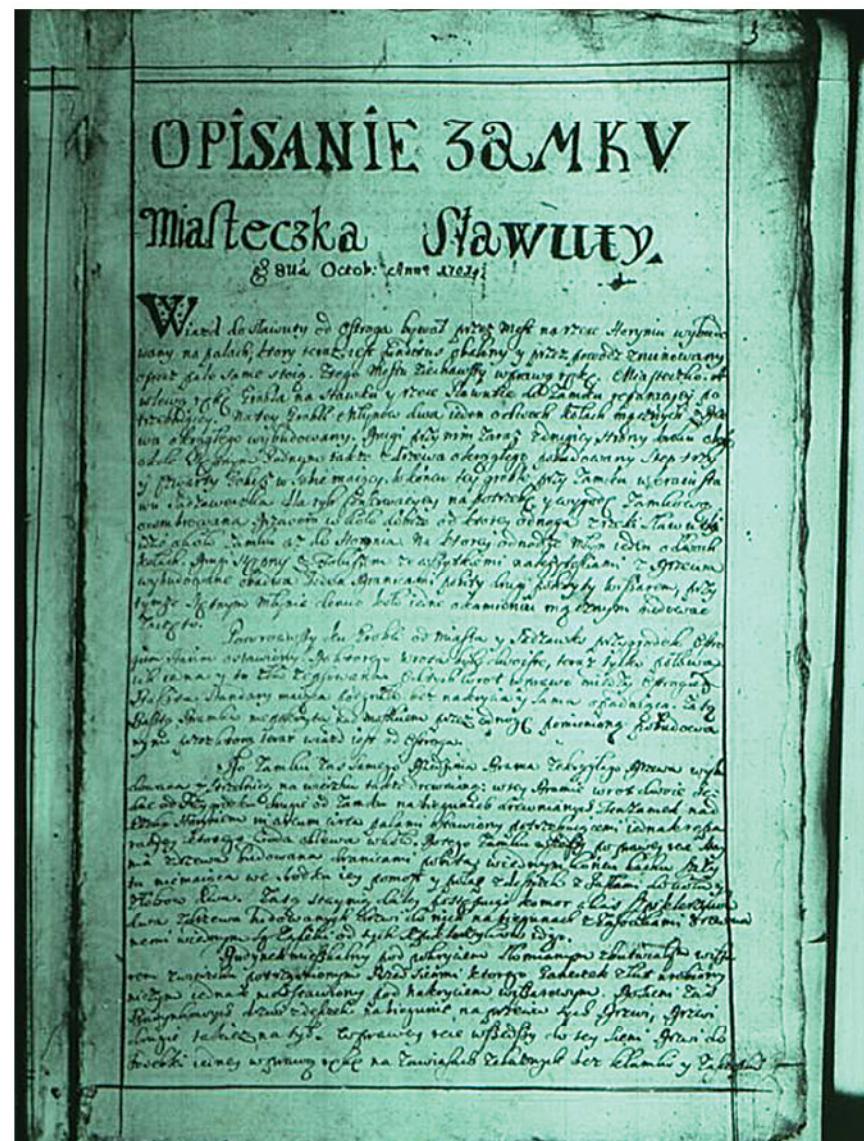
³⁰ ANK.AS, sygn. 342/4, k.112.

³¹ ANK.AS, sygn.342/1, k.4.

³² ANK.AS, sygn. 259, k.4.

³³ Ibid., k.4.

³⁴ Берковський В. Г. Op.cit., с.390-398. Детальніше про історію «панського двору» в Славуті та палацу князів Санґушко дивись: Berkowski W. Sławuta jako rezydencja książąt Sanguszków od końca w. XVIII do początku w. XX, *Zamojsko-wołyńskie zeszyty muzealne. T. II: Twierdzy kresowe Rzeczypospolitej*, Zamość, 2004, s.155-162; Берковський В. Г. Фільваркове господарство Славутського ключа у XVIII столітті. *Вісник Нетішинського краєзнавчого музею. Вип.6: До 30-річчя пуску першого енергоблоку Хмельницької АЕС*, Нетішин: В-во НУОА, 2017, с.95-102.

Інвентарний опис міста Славути. 1701 р.

Inventory Description of the City of Slawuta, 1701.

Inwentarz miasta Sławuta. 1701 r.

Славутський замок з пригородком. Автор - К. Сапошко. Графітний олівець, 2018 р.
The castle of Slavuta. The author is K. Saposzko. Graphic pencil, 2018.
Zamek sławucki z przygrodkiem. Autor K. Saposzko. Olówzek grafitowy, 2018 r.

Stawinta I. Szw. 1874.

Satki w Stawinie

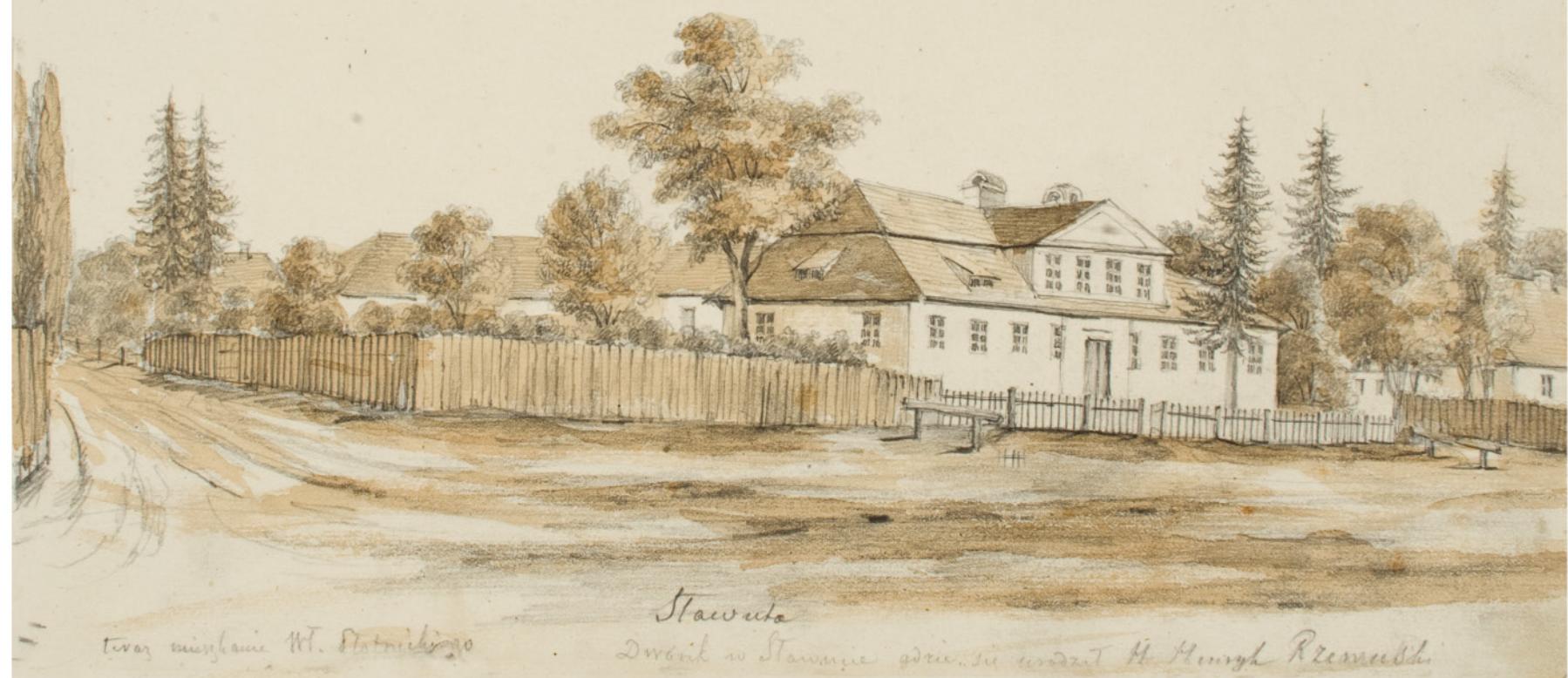
Stajnie w Stawucie

19 Wreszce. *Flamant.*

watercolor H. P. L. Sotnicki

22.

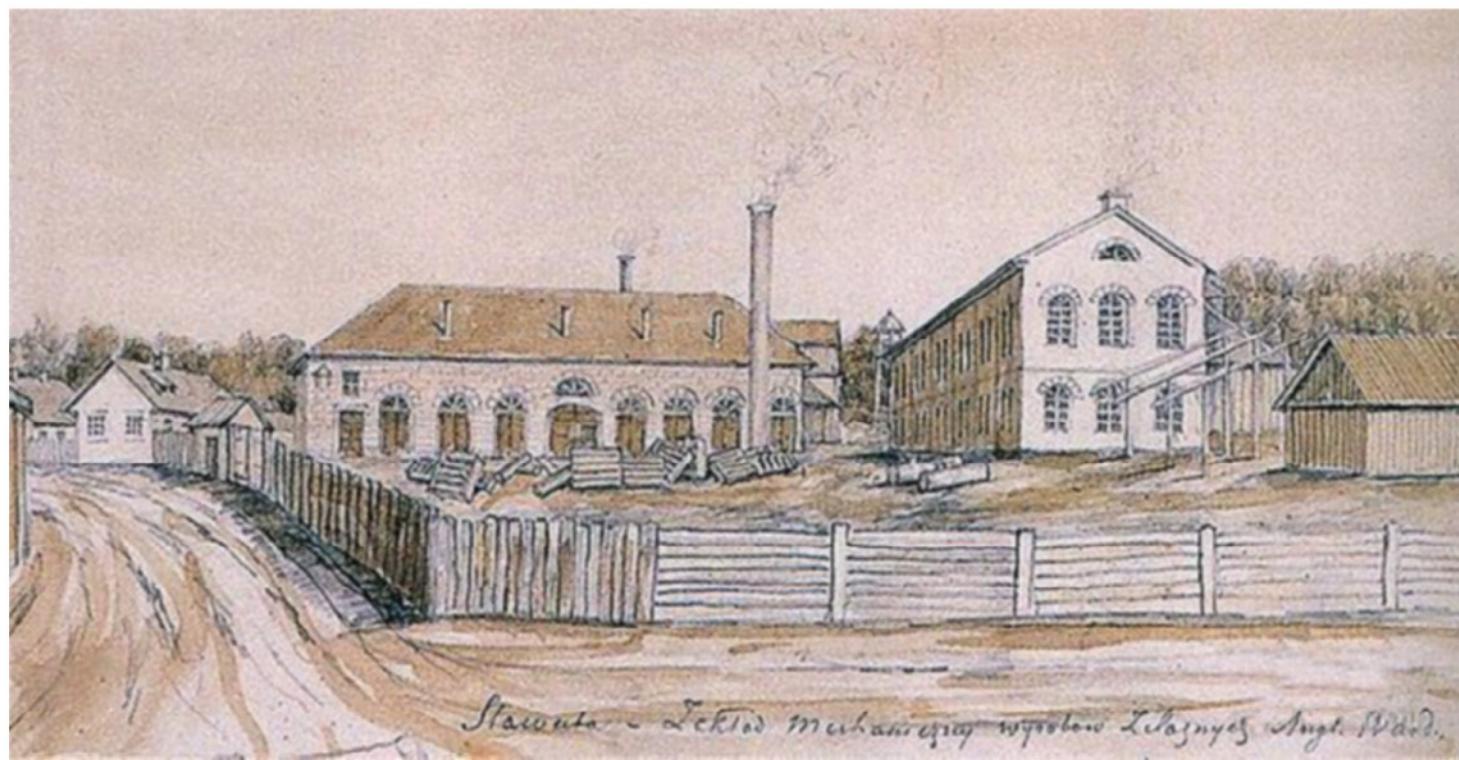

teraz mieści się Muzeum Etnograficzne

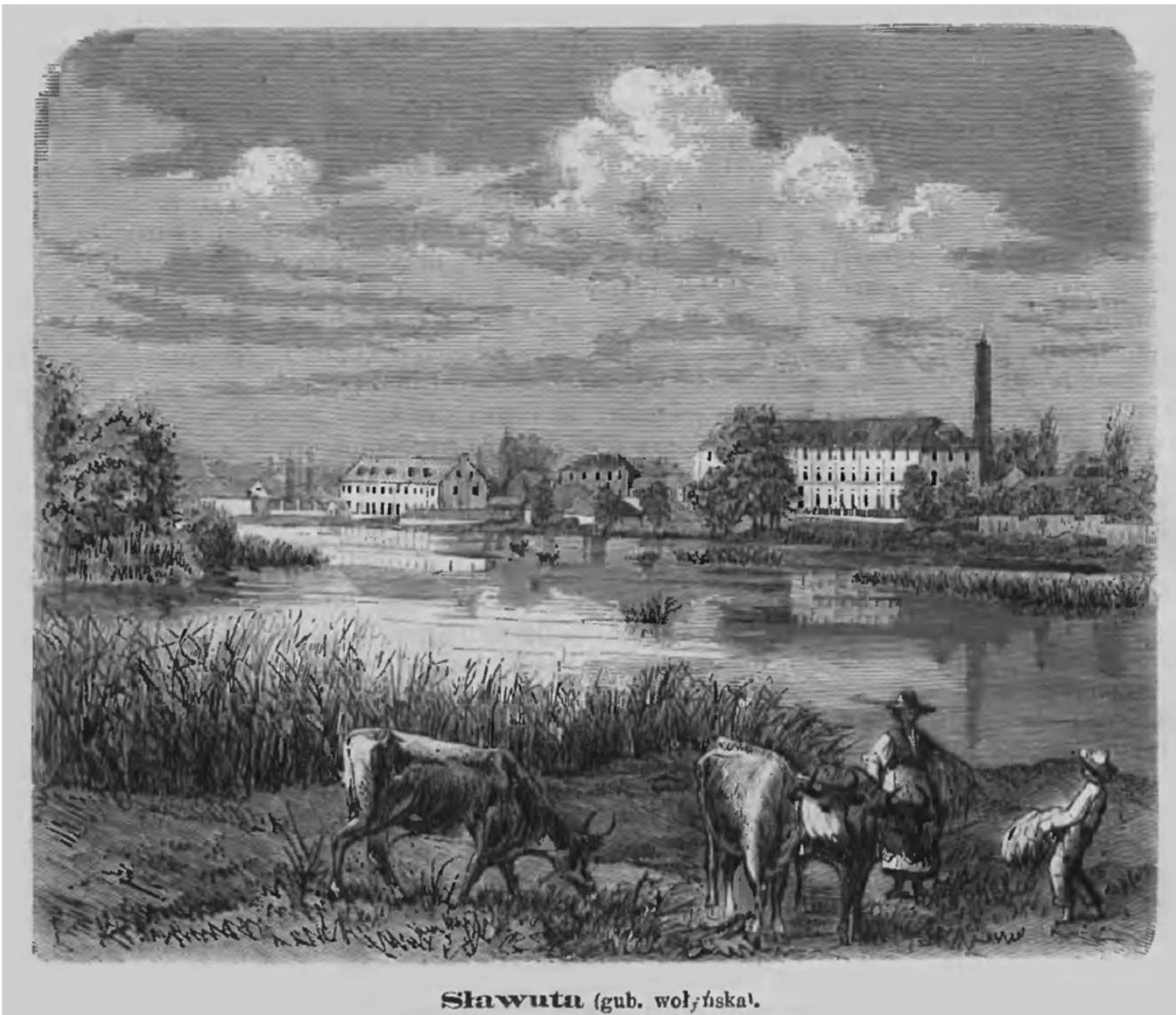
Stawuta

Dwór w Stawutie gdzie mieszkał Henryk Rembowski

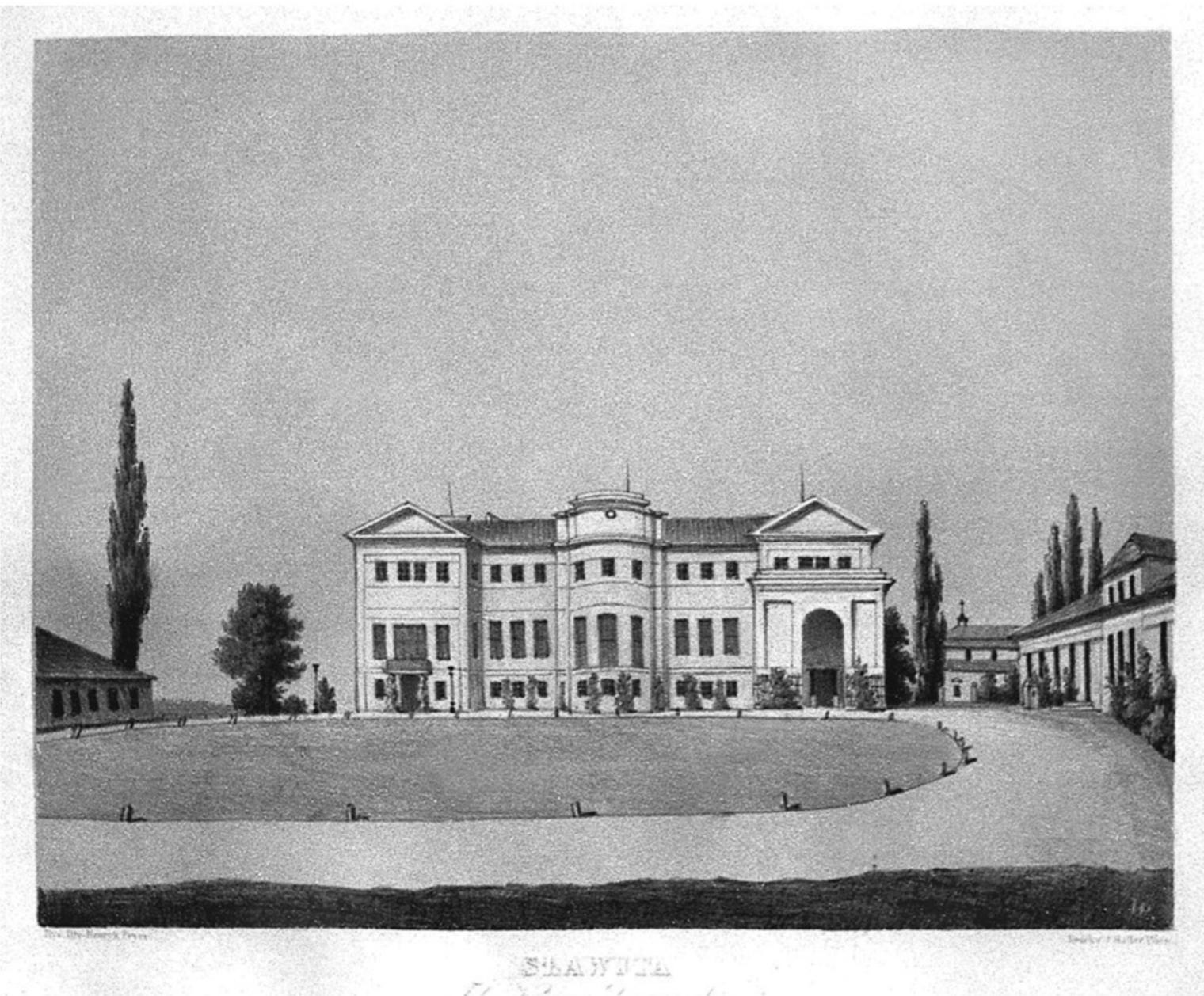

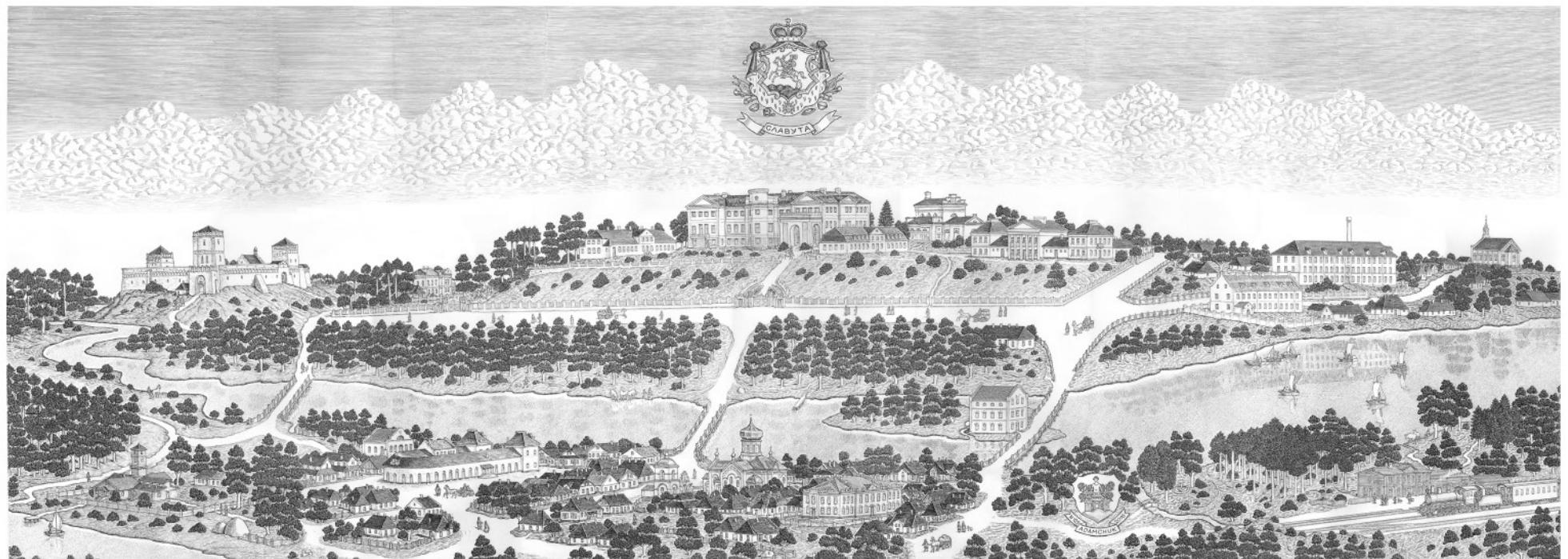

Stawata - Zektor mechanizacji wyrobów leśnych woj. Wielk.

Sławuta (gub. wołyńska).

Славута. Аллегорія історії міста. Автор - Ю. Адамчук. Гелева ручка, 2016 р.

Slavuta. Allegory of the history of the city. The author is Yu. Adamchuk. Gel pen, 2016.

Slawuta. Alegoria historii miasta. Autor J. Adamczuk. Długopis żelowy, 2016 r.

Славута. 1860-і роки.

Slavuta. 1860s.

Slawuta. Lata 1860-e.

2

11

Порядок выполнения заданий включает в себя изучение темы, выполнение практических работ и выполнение домашних заданий.

Lecanahens. b 18/6 200g.

Digitized by srujanika@gmail.com

	Надименование	Надименование	Надименование	Надименование
	Лес.	Сено	Пес.	Сено
<u>Лесные обрывы</u>				
<u>Задебони Убеннишевои</u>	125	1271		
известкин в южной части 21 октября 1872г.	"	399		
18 Октября 1872г.	"	815		
<u>Архангельский</u>		374	185	2361
<u>Масанов</u>	131	1183		
<u>Быковсков</u>	18	1349	180	432
<u>Чистогороди</u>				306 393
<u>Кирбаки</u> : щёлкуновский борозин Баренцева.				" "
пихта, кедр, ясень, бересклет и др.	"		55	271
<u>Баренцево</u> лесина			361	669
<u>Баренцево</u> горючее				
<u>Архангельский</u> южный	5	1903		
<u>Чернобони</u> южный	6	160		
<u>Обричье</u> красильное	"	2216		
<u>Чистогороди</u> красильное			12	1829
<u>Бородино</u> красильное			34	173

1500-words

План міста. 1876 р.
Plan of the city. 1876.
Plan miasta. 1876 r.

This image shows a page from a notebook with handwritten German text. The text includes "Ursachen und Maßnahmen" and "Ergebnisse". There are three blue square boxes, each with a black border, arranged horizontally below the main text.

Brenneria concinna Schlecht
3 mm.

3200000000000000

Сима до то земни Градите

— 5 — М. Бородин

— 23 — 9 *Streptomyces*

— Dibergen & Demirzakar yuzde 8,14,15
Zincirler №№ 2,34,56,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,43,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,60,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,73,74,75,76,77,78,79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,103,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118,119,120,121,122,123,124,125,126,127,128,129,130,131,132,133,134,135,136,137,138,139,140,141,142,143,144,145,146,147,148,149,150,151,152,153,154,155,156,157,158,159,160,161,162,163,164,165,166,167,168,169,170,171,172,173,174,175,176,177,178,179,180,181,182,183,184,185,186,187,188,189,190,191,192,193,194,195,196,197,198,199,200,201,202,203,204,205,206,207,208,209,210,211,212,213,214,215,216,217,218,219,220,221,222,223,224,225,226,227,228,229,230,231,232,233,234,235,236,237,238,239,240,241,242,243,244,245,246,247,248,249,250,251,252,253,254,255,256,257,258,259,259,260,261,262,263,264,265,266,267,268,269,270,271,272,273,274,275,276,277,278,279,279,280,281,282,283,284,285,286,287,288,289,289,290,291,292,293,294,295,296,297,298,299,299,300,301,302,303,304,305,306,307,308,309,309,310,311,312,313,314,315,316,317,318,319,319,320,321,322,323,324,325,326,327,328,329,329,330,331,332,333,334,335,336,337,338,339,339,340,341,342,343,344,345,346,347,348,349,349,350,351,352,353,354,355,356,357,358,359,359,360,361,362,363,364,365,366,367,368,369,369,370,371,372,373,374,375,376,377,378,378,379,380,381,382,383,384,385,386,387,388,389,389,390,391,392,393,394,395,396,397,398,399,399,400,401,402,403,404,405,406,407,408,409,409,410,411,412,413,414,415,416,417,418,419,419,420,421,422,423,424,425,426,427,428,429,429,430,431,432,433,434,435,436,437,438,439,439,440,441,442,443,444,445,446,447,448,449,449,450,451,452,453,454,455,456,457,458,459,459,460,461,462,463,464,465,466,467,468,469,469,470,471,472,473,474,475,476,477,478,478,479,480,481,482,483,484,485,486,487,488,489,489,490,491,492,493,494,495,496,497,498,499,499,500,501,502,503,504,505,506,507,508,509,509,510,511,512,513,514,515,516,517,518,519,519,520,521,522,523,524,525,526,527,528,529,529,530,531,532,533,534,535,536,537,538,539,539,540,541,542,543,544,545,546,547,548,549,549,550,551,552,553,554,555,556,557,558,559,559,560,561,562,563,564,565,566,567,568,569,569,570,571,572,573,574,575,576,577,578,578,579,580,581,582,583,584,585,586,587,588,589,589,590,591,592,593,594,595,596,597,598,599,599,600,601,602,603,604,605,606,607,608,609,609,610,611,612,613,614,615,616,617,618,619,619,620,621,622,623,624,625,626,627,628,629,629,630,631,632,633,634,635,636,637,638,639,639,640,641,642,643,644,645,646,647,648,649,649,650,651,652,653,654,655,656,657,658,659,659,660,661,662,663,664,665,666,667,668,669,669,670,671,672,673,674,675,676,677,678,678,679,680,681,682,683,684,685,686,687,688,689,689,690,691,692,693,694,695,696,697,698,699,699,700,701,702,703,704,705,706,707,708,709,709,710,711,712,713,714,715,716,717,718,719,719,720,721,722,723,724,725,726,727,728,729,729,730,731,732,733,734,735,736,737,738,739,739,740,741,742,743,744,745,746,747,748,749,749,750,751,752,753,754,755,756,757,758,759,759,760,761,762,763,764,765,766,767,768,769,769,770,771,772,773,774,775,776,777,778,778,779,780,781,782,783,784,785,786,787,788,789,789,790,791,792,793,794,795,796,797,798,799,799,800,801,802,803,804,805,806,807,808,809,809,810,811,812,813,814,815,816,817,818,819,819,820,821,822,823,824,825,826,827,828,829,829,830,831,832,833,834,835,836,837,838,839,839,840,841,842,843,844,845,846,847,848,849,849,850,851,852,853,854,855,856,857,858,859,859,860,861,862,863,864,865,866,867,868,869,869,870,871,872,873,874,875,876,877,878,878,879,880,881,882,883,884,885,886,887,888,889,889,890,891,892,893,894,895,896,897,898,899,899,900,901,902,903,904,905,906,907,908,909,909,910,911,912,913,914,915,916,917,918,919,919,920,921,922,923,924,925,926,927,928,929,929,930,931,932,933,934,935,936,937,938,939,939,940,941,942,943,944,945,946,947,948,949,949,950,951,952,953,954,955,956,957,958,959,959,960,961,962,963,964,965,966,967,968,969,969,970,971,972,973,974,975,976,977,978,978,979,980,981,982,983,984,985,986,987,988,989,989,990,991,992,993,994,995,996,997,998,999,999,1000,1001,1002,1003,1004,1005,1006,1007,1008,1009,1009,1010,1011,1012,1013,1014,1015,1016,1017,1018,1019,1019,1020,1021,1022,1023,1024,1025,1026,1027,1028,1029,1029,1030,1031,1032,1033,1034,1035,1036,1037,1038,1039,1039,1040,1041,1042,1043,1044,1045,1046,1047,1048,1049,1049,1050,1051,1052,1053,1054,1055,1056,1057,1058,1059,1059,1060,1061,1062,1063,1064,1065,1066,1067,1068,1069,1069,1070,1071,1072,1073,1074,1075,1076,1077,1078,1078,1079,1080,1081,1082,1083,1084,1085,1086,1087,1088,1089,1089,1090,1091,1092,1093,1094,1095,1096,1097,1098,1099,1099,1100,1101,1102,1103,1104,1105,1106,1107,1108,1109,1109,1110,1111,1112,1113,1114,1115,1116,1117,1118,1119,1119,1120,1121,1122,1123,1124,1125,1126,1127,1128,1129,1129,1130,1131,1132,1133,1134,1135,1136,1137,1138,1139,1139,1140,1141,1142,1143,1144,1145,1146,1147,1148,1149,1149,1150,1151,1152,1153,1154,1155,1156,1157,1158,1159,1159,1160,1161,1162,1163,1164,1165,1166,1167,1168,1169,1169,1170,1171,1172,1173,1174,1175,1176,1177,1178,1178,1179,1180,1181,1182,1183,1184,1185,1186,1187,1188,1189,1189,1190,1191,1192,1193,1194,1195,1196,1197,1198,1198,1199,1200,1201,1202,1203,1204,1205,1206,1207,1208,1209,1209,1210,1211,1212,1213,1214,1215,1216,1217,1218,1219,1219,1220,1221,1222,1223,1224,1225,1226,1227,1228,1229,1229,1230,1231,1232,1233,1234,1235,1236,1237,1238,1239,1239,1240,1241,1242,1243,1244,1245,1246,1247,1248,1249,1249,1250,1251,1252,1253,1254,1255,1256,1257,1258,1259,1259,1260,1261,1262,1263,1264,1265,1266,1267,1268,1269,1269,1270,1271,1272,1273,1274,1275,1276,1277,1278,1278,1279,1280,1281,1282,1283,1284,1285,1286,1287,1288,1289,1289,1290,1291,1292,1293,1294,1295,1296,1297,1298,1298,1299,1300,1301,1302,1303,1304,1305,1306,1307,1308,1309,1309,1310,1311,1312,1313,1314,1315,1316,1317,1318,1319,1319,1320,1321,1322,1323,1324,1325,1326,1327,1328,1329,1329,1330,1331,1332,1333,1334,1335,1336,1337,1338,1339,1339,1340,1341,1342,1343,1344,1345,1346,1347,1348,1349,1349,1350,1351,1352,1353,1354,1355,1356,1357,1358,1359,1359,1360,1361,1362,1363,1364,1365,1366,1367,1368,1369,1369,1370,1371,1372,1373,1374,1375,1376,1377,1378,1378,1379,1380,1381,1382,1383,1384,1385,1386,1387,1388,1389,1389,1390,1391,1392,1393,1394,1395,1396,1397,1398,1398,1399,1400,1401,1402,1403,1404,1405,1406,1407,1408,1409,1409,1410,1411,1412,1413,1414,1415,1416,1417,1418,1419,1419,1420,1421,1422,1423,1424,1425,1426,1427,1428,1429,1429,1430,1431,1432,1433,1434,1435,1436,1437,1438,1439,1439,1440,1441,1442,1443,1444,1445,1446,1447,1448,1449,1449,1450,1451,1452,1453,1454,1455,1456,1457,1458,1459,1459,1460,1461,1462,1463,1464,1465,1466,1467,1468,1469,1469,1470,1471,1472,1473,1474,1475,1476,1477,1478,1478,1479,1480,1481,1482,1483,1484,1485,1486,1487,1488,1489,1489,1490,1491,1492,1493,1494,1495,1496,1497,1498,1498,1499,1500,1501,1502,1503,1504,1505,1506,1507,1508,1509,1509,1510,1511,1512,1513,1514,1515,1516,1517,1518,1519,1519,1520,1521,1522,1523,1524,1525,1526,1527,1528,1529,1529,1530,1531,1532,1533,1534,1535,1536,1537,1538,1539,1539,1540,1541,1542,1543,1544,1545,1546,1547,1548,1549,1549,1550,1551,1552,1553,1554,1555,1556,1557,1558,1559,1559,1560,1561,1562,1563,1564,1565,1566,1567,1568,1569,1569,1570,1571,1572,1573,1574,1575,1576,1577,1578,1578,1579,1580,1581,1582,1583,1584,1585,1586,1587,1588,1589,1589,1590,1591,1592,1593,1594,1595,1596,1597,1598,1598,1599,1600,1601,1602,1603,1604,1605,1606,1607,1608,1609,1609,1610,1611,1612,1613,1614,1615,1616,1617,1618,1619,1619,1620,1621,1622,1623,1624,1625,1626,1627,1628,1629,1629,1630,1631,1632,1633,1634,1635,1636,1637,1638,1639,1639,1640,1641,1642,1643,1644,1645,1646,1647,1648,1649,1649,1650,1651,1652,1653,1654,1655,1656,1657,1658,1659,1659,1660,1661,1662,1663,1664,1665,1666,1667,1668,1669,1669,1670,1671,1672,1673,1674,1675,1676,1677,1678,1678,1679,1680,1681,1682,1683,1684,1685,1686,1687,1688,1689,1689,1690,1691,1692,1693,1694,1695,1696,1697,1698,1698,1699,1700,1701,1702,1703,1704,1705,1706,1707,1708,1709,1709,1710,1711,1712,1713,1714,1715,1716,1717,1718,1719,1719,1720,1721,1722,1723,1724,1725,1726,1727,1728,1729,1729,1730,1731,1732,1733,1734,1735,1736,1737,1738,1739,1739,1740,1741,1742,1743,1744,1745,1746,1747,1748,1749,1749,1750,1751,1752,1753,1754,1755,1756,1757,1758,1759,1759,1760,1761,1762,1763,1764,1765,1766,1767,1768,1769,1769,1770,1771,1772,1773,1774,1775,1776,1777,1778,1778,1779,1780,1781,1782,1783,1784,1785,1786,1787,1788,1789,1789,1790,1791,1792,1793,1794,1795,1796,1797,1798,1798,1799,1800,1801,1802,1803,1804,1805,1806,1807,1808,1809,1809,1810,1811,1812,1813,1814,1815,1816,1817,1818,1819,1819,1820,1821,1822,1823,1824,1825,1826,1827,1828,1829,1829,1830,1831,1832,1833,1834,1835,1836,1837,1838,1839,1839,1840,1841,1842,1843,1844,1845,1846,1847,1848,1849,1849,1850,1851,1852,1853,1854,1855,1856,1857,1858,1859,1859,1860,1861,1862,1863,1864,1865,1866,1867,1868,1869,1869,1870,1871,1872,1873,1874,1875,1876,1877,1878,1878,1879,1880,1881,1882,1883,1884,1885,1886,1887,1888,1889,1889,1890,1891,1892,1893,1894,1895,1896,1897,1898,1898,1899,1900,1901,1902,1903,1904,1905,1906,1907,1908,1909,1909,1910,1911,1912,1913,1914,1915,1916,1917,1918,1919,1919,1920,1921,1922,1923,1924,1925,1926,1927,1928,1929,1929,1930,1931,1932,1933,1934,1935,1936,1937,1938,1939,1939,1940,1941,1942,1943,1944,1945,1946,1947,1948,1949,1949,1950,1951,1952,1953,1954,1955,1956,1957,1958,1959,1959,1960,1961,1962,1963,1964,1965,1966,1967,1968,1969,1969,1970,1971,1972,1973,1974,1975,1976,1977,1978,1978,1979,1980,1981,1982,1983,1984,1985,1986,1987,1988,1989,1989,1990,1991,1992,1993,1994,1995,1996,1997,1998,1998,1999,2000,2001,2002,2003,2004,2005,2006,2007,2008,2009,2009,2010,2011,2012,2013,2014,2015,2016,2017,2018,2019,2019,2020,2021,2022,2023,2024,2025,2026,2027,2028,2029,2029,2030,2031,2032,2033,2034,2035,2036,2037,2038,2039,2039,2040,2041,2042,2043,2044,2045,2046,2047,2048,2049,2049,2050,2051,2052,2053,2054,2055,2056,2057,2058,2059,2059,2060,2061,2062,2063,2064,2065,2066,2067,2068,2069,2069,2070,2071,2072,2073,2074,2075,2076,2077,2078,2078,2079,2080,2081,2082,2083,2084,2085,2086,2087,2088,2089,2089,2090,2091,2092,2093,2094,2095,2096,2097,2098,2098,2099,2100,2101,2102,2103,2104,2105,2106,2107,2108,2109,2109,2110,2111,2112,2113,2114,2115,2116,2117,2118,2119,2119,2120,2121,2122,2123,2124,2125,2126,2127,2128,2129,2129,2130,2131,2132,2133,2134,2135,2136,2137,2138,2139,2139,2140,2141,2142,2143,2144,2145,2146,2147,2148,2149,2149,2150,2151,2152,2153,2154,2155,2156,2157,2158,2159,2159,2160,2161,2162,2163,2164,2165,2166,2167,2168,2169,2169,2170,2171,2172,2173,2174,2175,2176,2177,2178,2178,2179,2180,2181,2182,2183,2184,2185,2186,2187,2188,2189,2189,2190,2191,2192,2193,2194,2195,2196,2197,2198,2198,2199,2200,2201,2202,2203,2204,2205,2206,2207,2208,2209,2209,2210,2211,2212,2213,2214,2215,2216,2217,2218,2219,2219,2220,2221,2222,2223,2224,2225,2226,2227,2228,2229,2229,2230,2231,2232,2233,2234,2235,2236,2237,2238,2239,2239,2240,2241,2242,2243,2244,2245,2246,2247,2248,2249,2249,2250,2251,2252,2253,2254,2255,2256,2257,2258,2259,2259,2260,2261,2262,2263,2264,2265,2266,2267,2268,2269,2269,2270,2271,2272,2273,2274,2275,2276,2277,2278,2278,2279,2280,2281,2282,2283,2284,2285,2286,2287,2288,2289,2289,2290,2291,2292,2293,2294,2295,2296,2297,2298,2298,2299,2300,2301,2302,2303,2304,2305,2306,2307,2308,2309,2309,2310,2311,2312,2313,2314,2315,2316,2317,2318,2319,2319,2320,2321,2322,2323,2324,2325,2326,2327,2328,2329,2329,2330,2331,2332,2333,2334,2335,2336,2337,2338,2339,2339,2340,2341,2342,2343,2344,2345,2346,2347,2348,2349,2349,2350,2351,2352,2353,2354,2355,2356,2357,2358,2359,2359,2360,2361,2362,2363,2364,2365,2366,2367,2368,2369,2369,2370,2371,2372,2373,2374,2375,2376,2377,2378,2378,2379,2380,2381,2382,2383,2384,2385,2386,2387,2388,2389,2389,2390,2391,2392,2393,2394,2395,2396,2397,2398,2398,2399,2400,2401,2402,2403,2404,2405,2406,2407,2408,2409,2409,2410,2411,2412,2413,2414,2415,2416,2417,2418,2419,2419,2420,2421,2422,2423,2424,2425,2426,2427,2428,2429,2429,2430,2431,2432,2433,2434,2435,2436,2437,2438,2439,2439,2440,2441,2442,2443,2444,2445,2446,2447,2448,2449,2449,2450,2451,2452,2453,2454,2455,2456,2457,2458,2459,2459,2460,2461,2462,2463,2464,2465,2466,2467,2468,2469,2469,2470,2471,2472,2473,2474,2475,2476,2477,2478,2478,2479,248

Հայոց մշակույթի պատմության

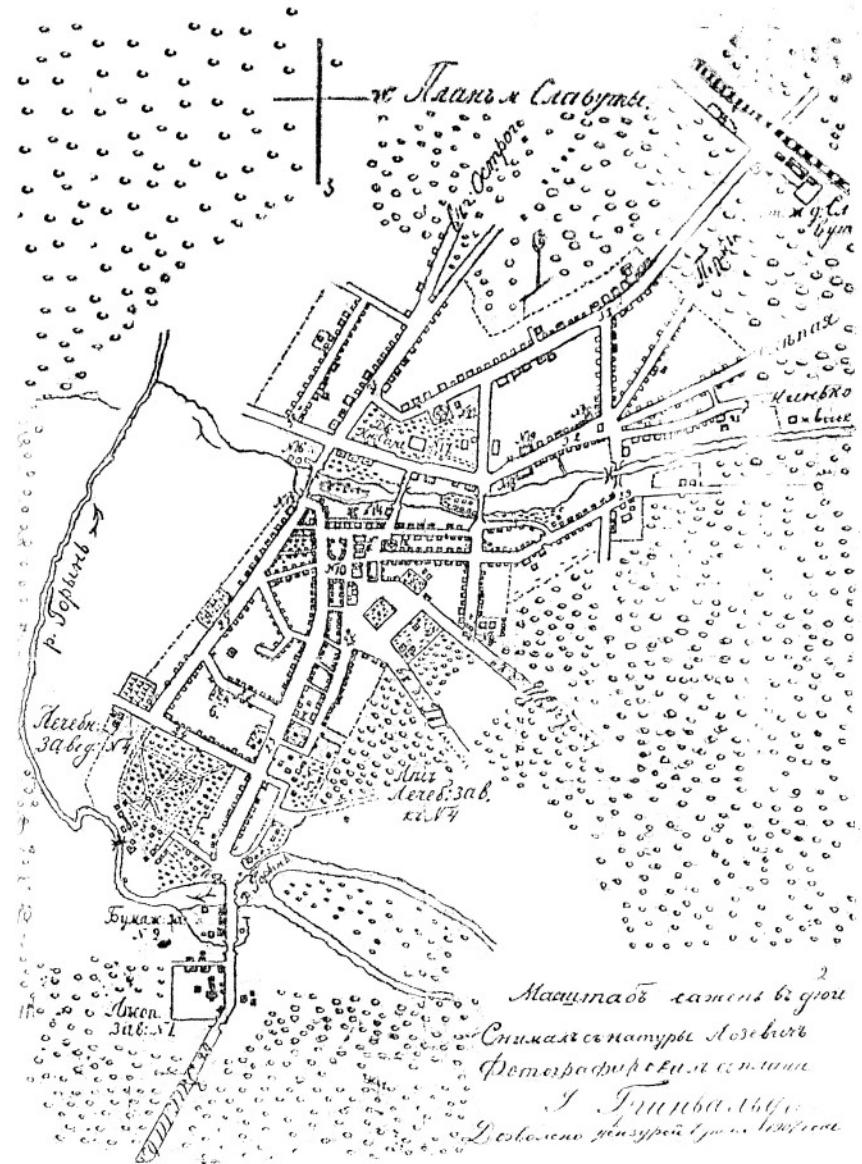
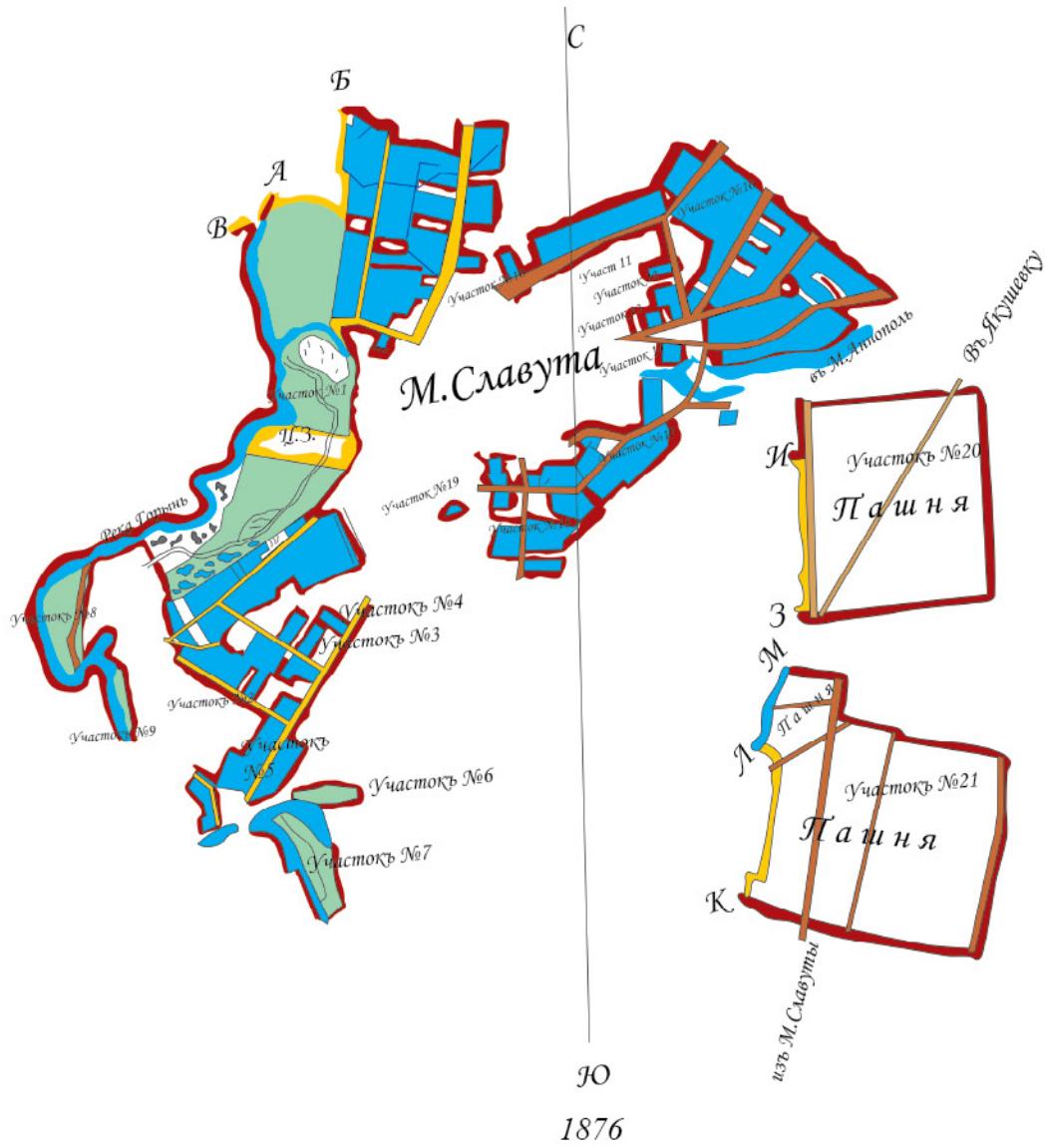
600 रुपये नोन्हीं वापरा कृष्ण विला

— 265 — *Janus Uggino - orum cōscio gabota mōniāmna. Gabotis
Giacomo di Pisa*

om 20 do 30 Zemore rygyno - erumiminoz galba - usenbenya Karpia
MK - yadeSinae M. Labyron la. t. m. Bonyario
Lacordaire 80m

Они же до нее Семиреченской Казаки. Их Семиречье
и Семиречье Киргизы всю восточную Индийскую
Землю заполнили

Был 2500 л. зерна Чагасбаш М. Ералын
— 17 — Акпесов дж. Зорановка
— 17 — Акпесов дж. Зорановка

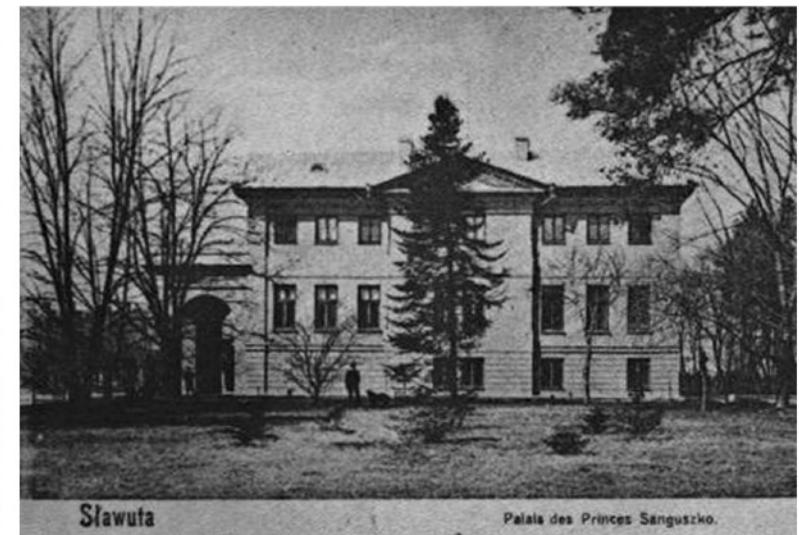

1907

Палац князів Санґушків. XIX ст.

Palace of princes Sangushko. XIX century.

Pałac Księży Sanguszko. XIX w.

Sławuta

Palais des Princes Sanguszko.

Палац. Автор - К. Сапошко.
Синтетичний матеріал, 2018 р.

Palace. The author is K. Saposhko.

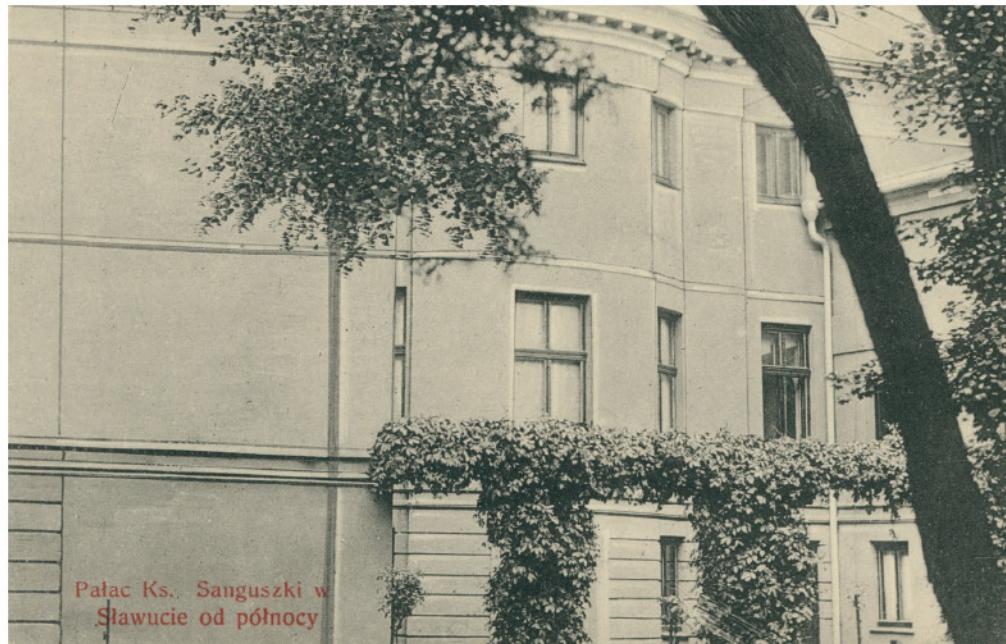
Synthetic material, 2018.

Palac. Autor K. Saposzko.

Material syntetyczny, 2018 r.

Pałac Ks. Sanguszki w
Sławucie od Wschodu

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Князь Р. Сангушко.
Автор - К. Сапошко. Бронза, 2017 р.
Prince R. Sanguszko. The author is K. Saposzko. Bronze, 2017.
Książę R. Sanguszko. Autor K. Saposzko. Brąz, 2017 r.

Бічні фасади.
Side facades.
Fasady boczne.

1:250

Стайні. XIX ст.

Stables. XIX century.

Stajnie. XIX w.

1900

Стайні. Акварель XIX ст.

Stables. Watercolor of the XIX century.

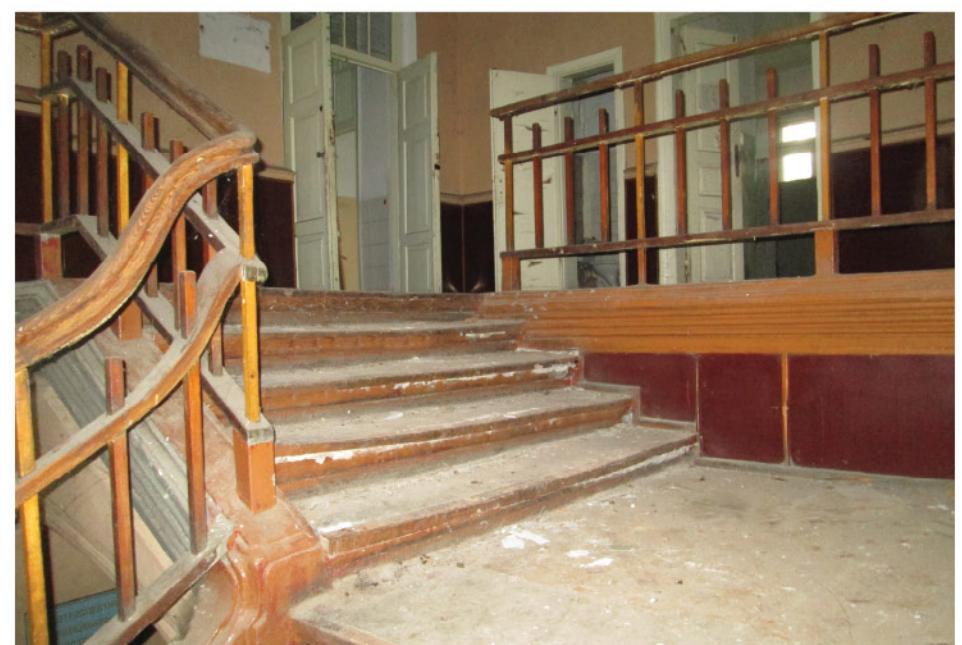
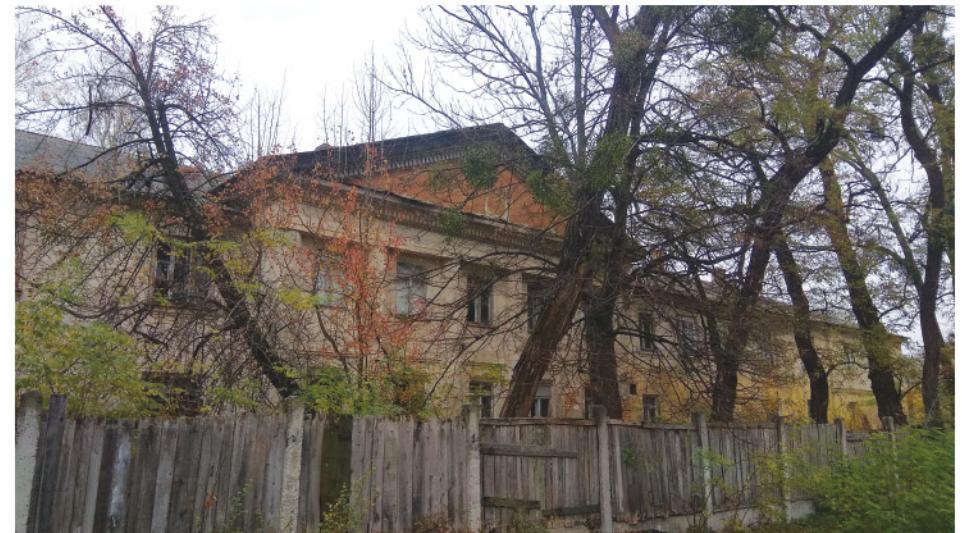
Stajnie. Akwarela z XIX w.

1925

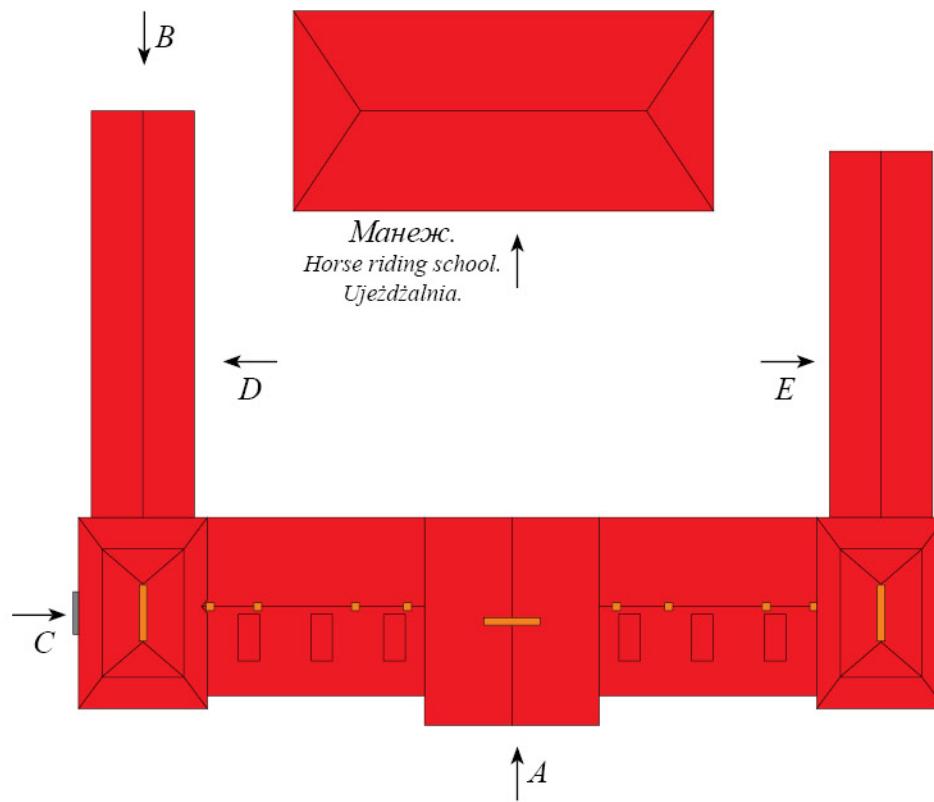

2018

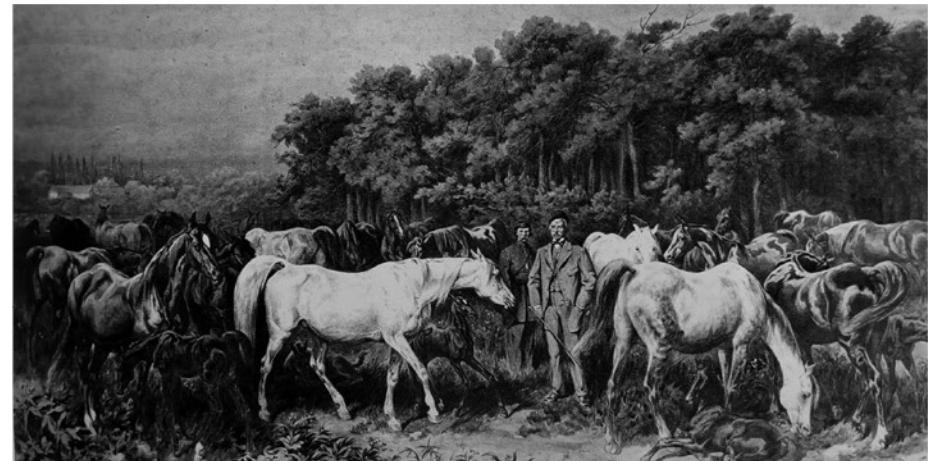
2018

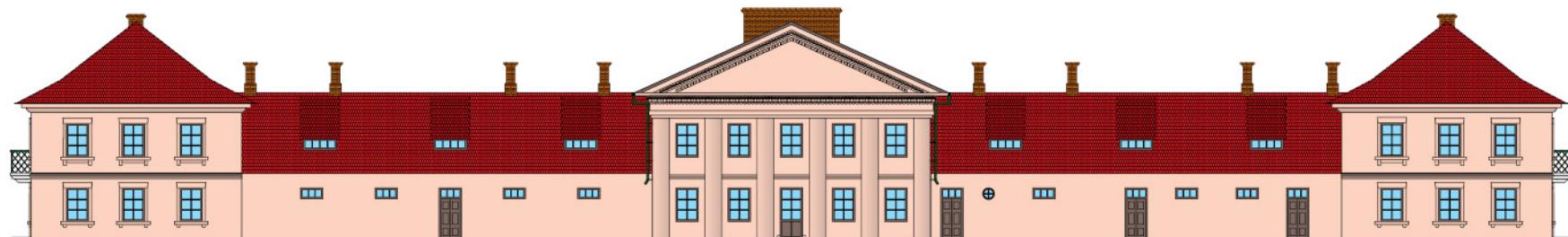
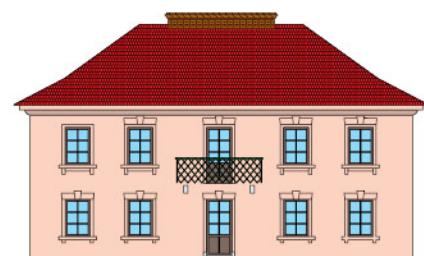
A, 1900

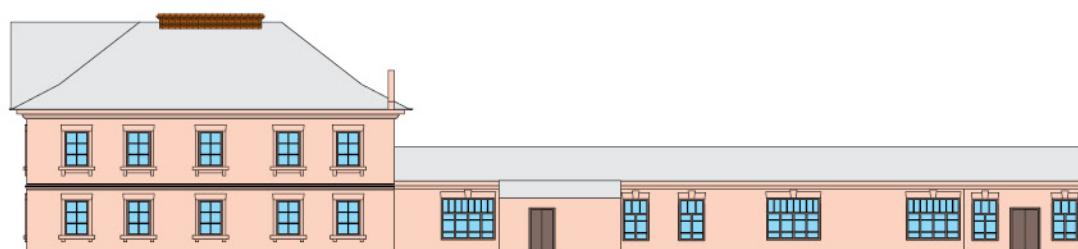
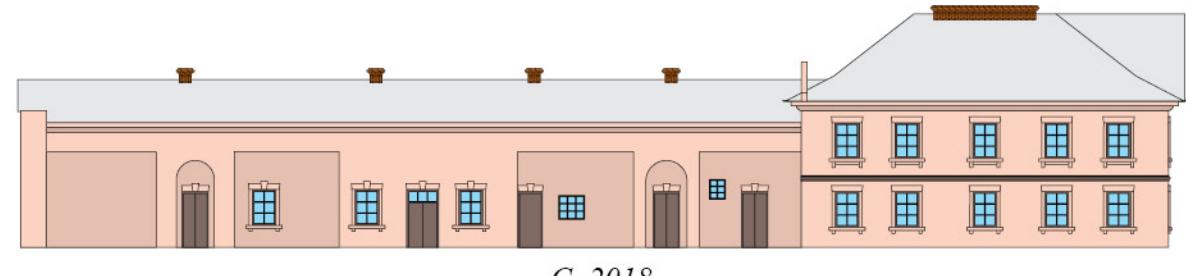
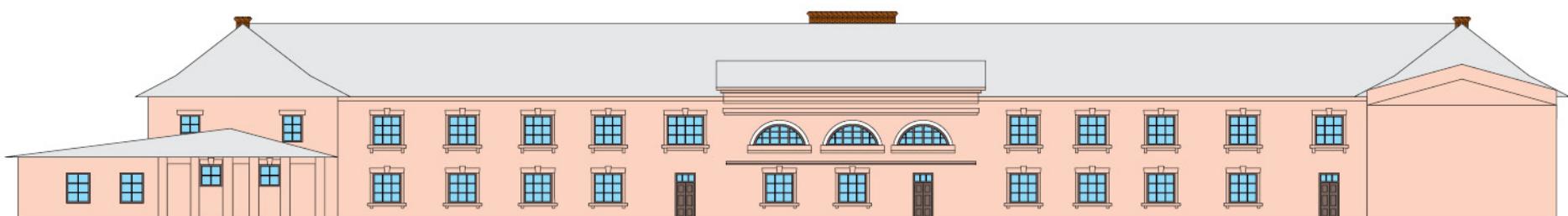
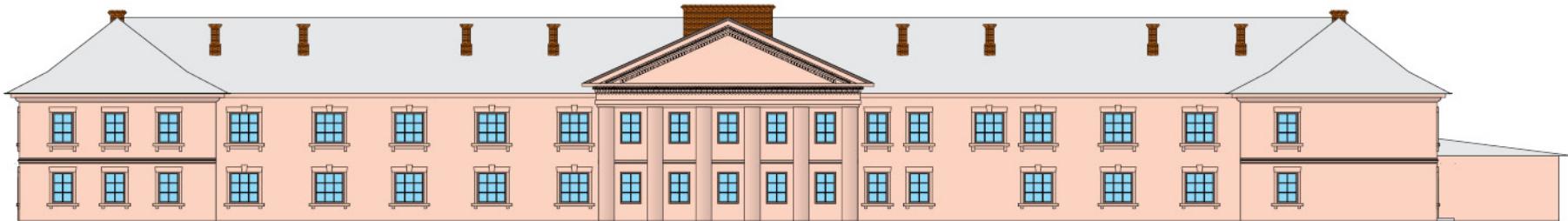
1:400

33

*Князь Р. Сангушко і його табун.
Автор - Ю. Коссак. Акварель, 1871 р.
Prince R. Sanguszko and his herd. The author is Y. Kossak. Watercolor, 1871.
książe R. Sanguszko i jego stada. Autor J. Kossak. Akwarela, 1871 r.*

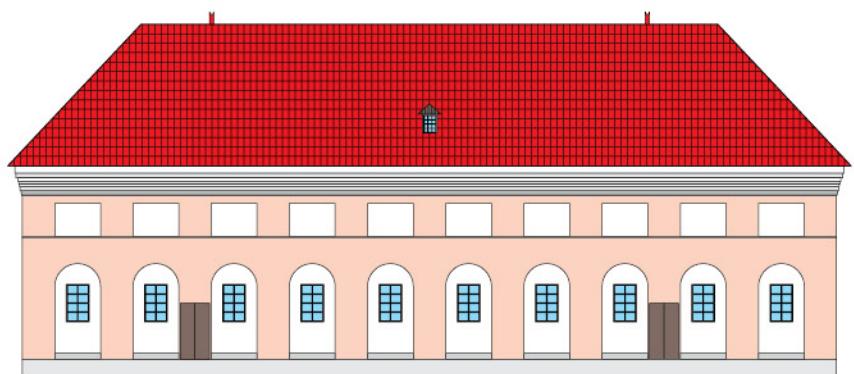

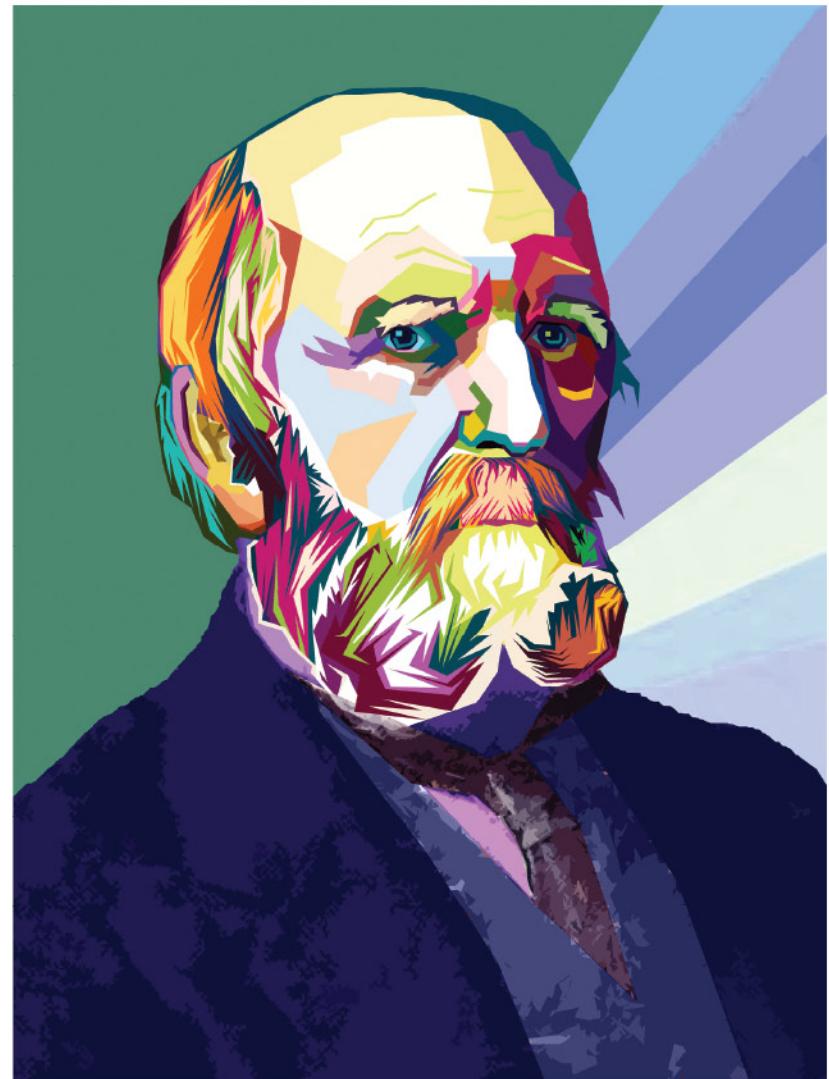
Ujeżdżalnia przy stajni pałacowej Ks.
Sanguszki w Sławucie

Манеж.
Horse riding hall.
Ujeżdżalnia.

1:400

Князь Роман Даміан Владиславович Санґушко.
Автор - Л. Яцкова. Арт-портрет, 2018 р.
Prince R.Sangushko. The author is L.Yatskova. Art-portrait, 2018.
Ксі舆论 R. Sanguszko. Autor L. Jackowa. Art-portret, 2018 r.

Кухня. XIX ст.
Kitchen. XIX century.
Kuchnia. XIX w.

1900

2018

Передній фасад.

Frontage.

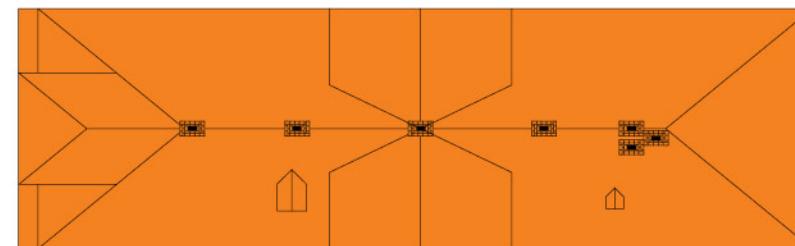
Przednia fasada.

Бічний фасад.

Side facade.

Boczne fasada.

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

1:200

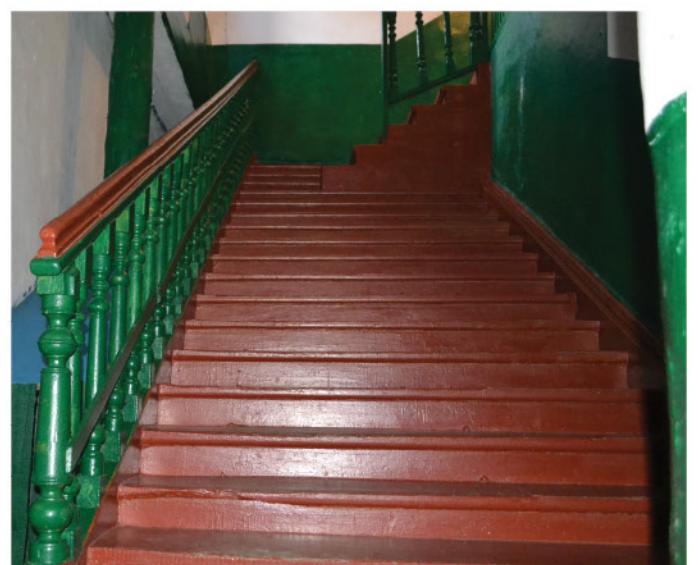
Будинок челяді. XIX ст.
The house of servants. XIX century.
Budynek dla służby. XIX w.

1900

2018

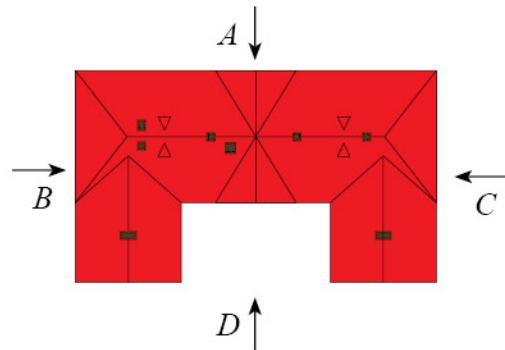
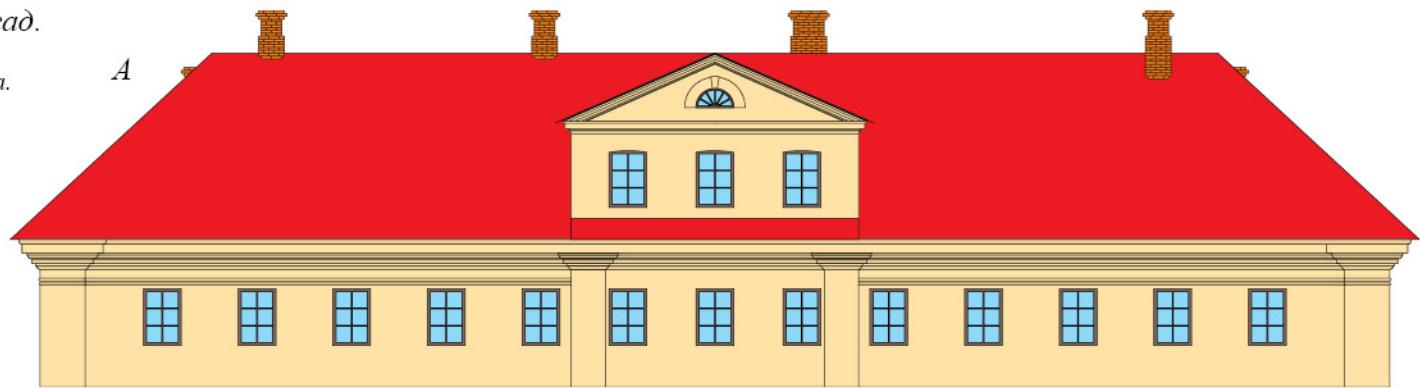

XIX ст.
XIX century.
XIX w.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

A

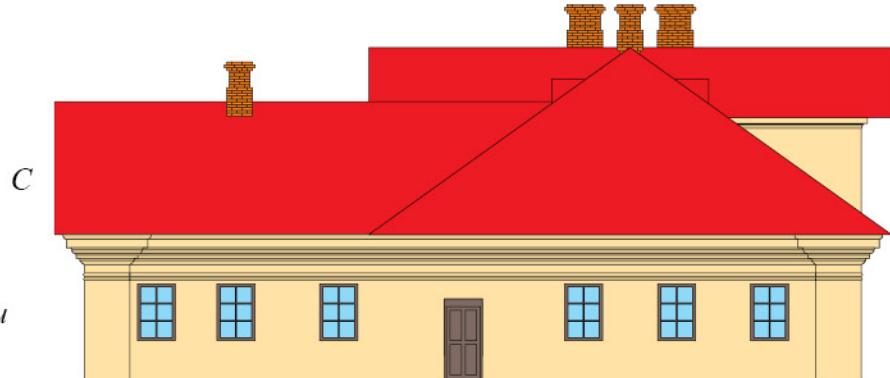
D

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

B

C

Бічні фасади
Side facades
Fasady boczne

1:200

2018

Передній фасад.

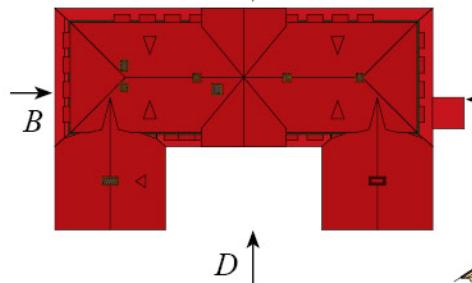
Frontage.

Przednia fasada.

A

A

D

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

B

C

Бічні фасади.
Side facades.
Fasady boczne.

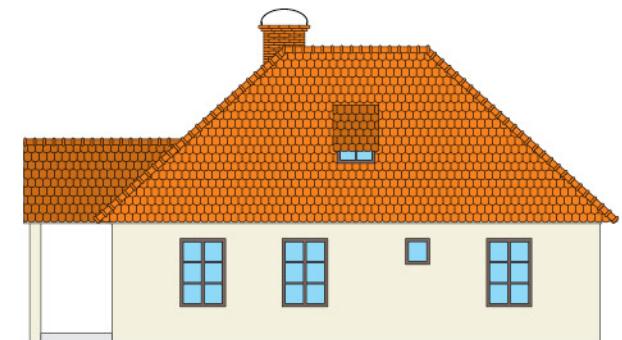

1:200

Будинок челяді. XIX ст.
The house of servants. XIX century.
Budynek dla służby. XIX w.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

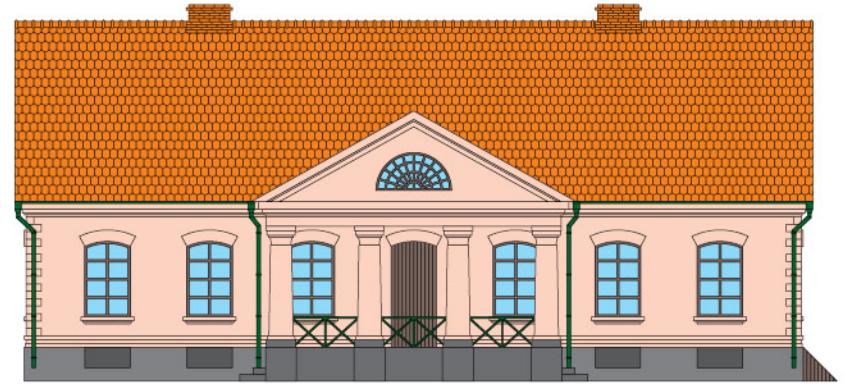

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

Палац Потоцьких. XIX ст.

Potocki Palace. XIX century.

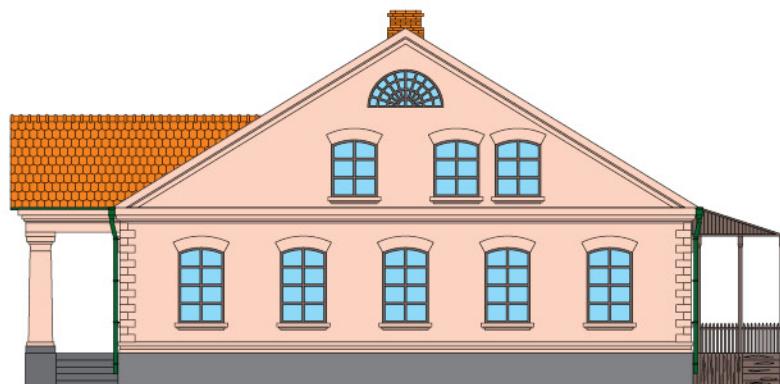
Palac Potockich. XIX w.

Передній фасад.

Frontage.

Przednia fasada.

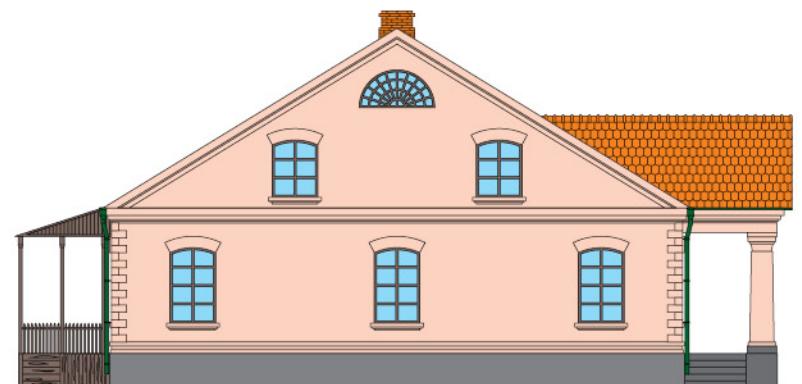

Бічні фасади.

Side facades.

Fasady boczne.

1:200

Палац Ржевуських. XIX ст.

Rżewousky Palace. XIX century.

Palac Rzewuskich. XIX w.

1925

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

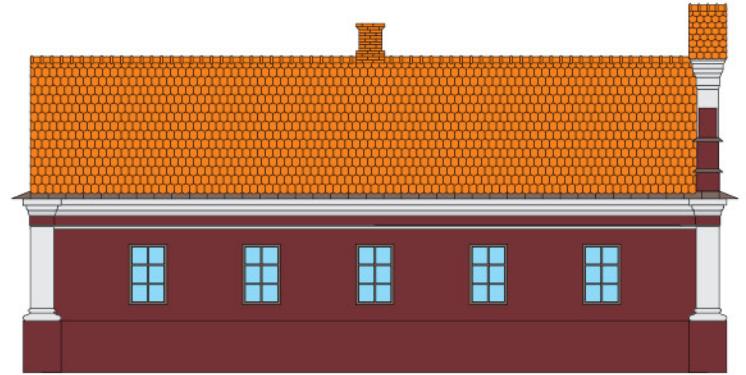
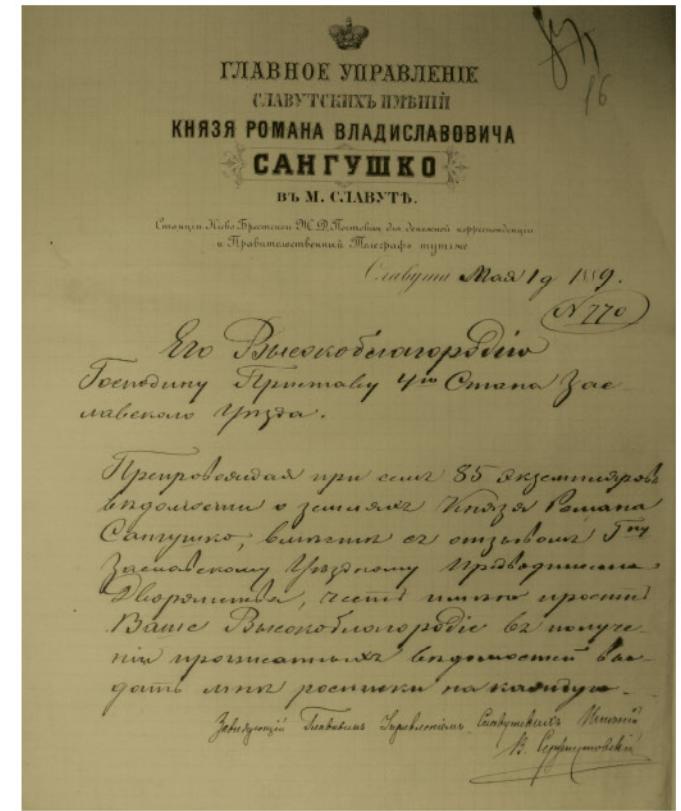

Капличка-архів. XIX ст.

Chapel-archive. XIX century.

Kaplica-archiwum. XIX w.

1:200

Парковая огорожа. XIX ст.

Park fence. XIX century.

Ogrodzenie parkowe. XIX w.

Brama wjazdowa przy pałacu Ks. Sanguszki w Sławucie

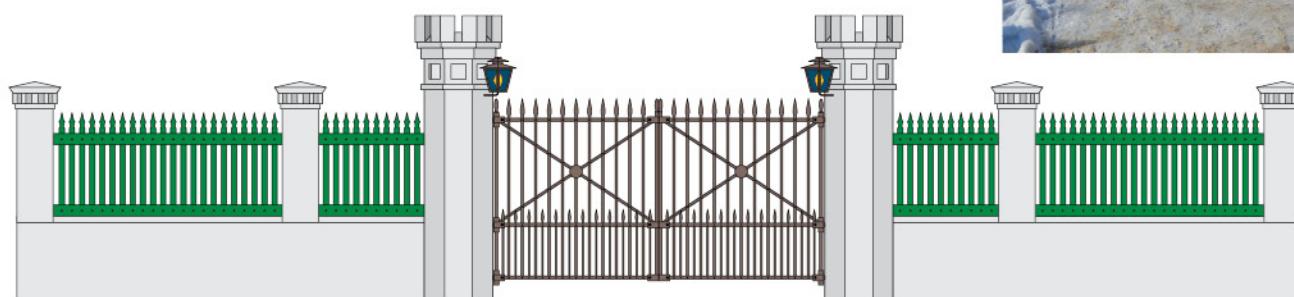
Pałac Ks. Sanguszki w Sławucie. Aleja do stajen

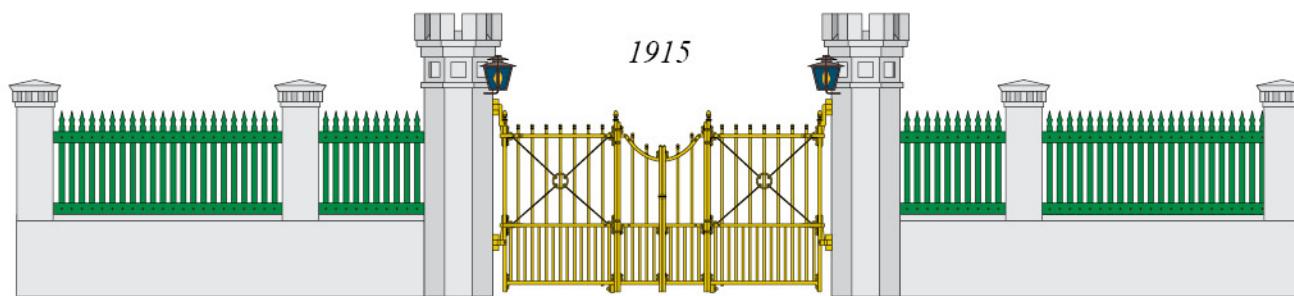
*Огорожа. 3D-модель.
Автор - В. Соколовський.*

*Park fence. 3D-model. The author is V. Sokolovsky.
Ogrodzenie parkowe. Model 3D. Autor W. Sokołowski.*

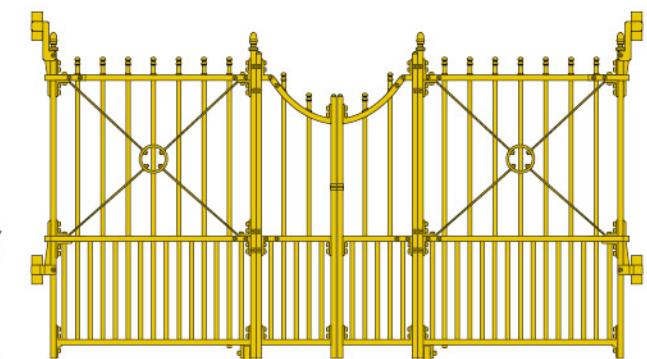

2018

1:100

Будинок челяді. XIX ст.
The house of servants. XIX century.
Budynek dla służby. XIX w.

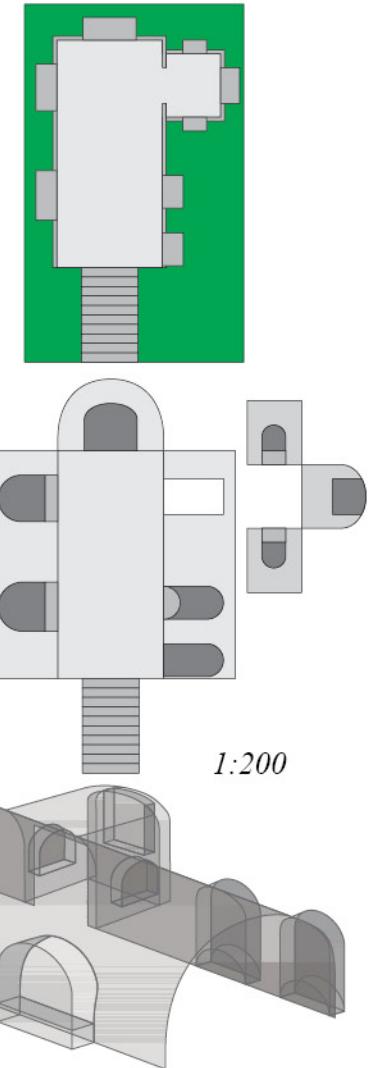
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

*Підвал. XIX ст.
Basement. XIX century.
Piwnica. XIX w.*

*Підвал. 3D-модель. Автор - В. Напиткін.
Basement. 3D-model. The author is V. Napytkin.
Piwnica. Model 3D. Autor W. Napytkin.*

Будинок. XIX ст.

House. XIX century.

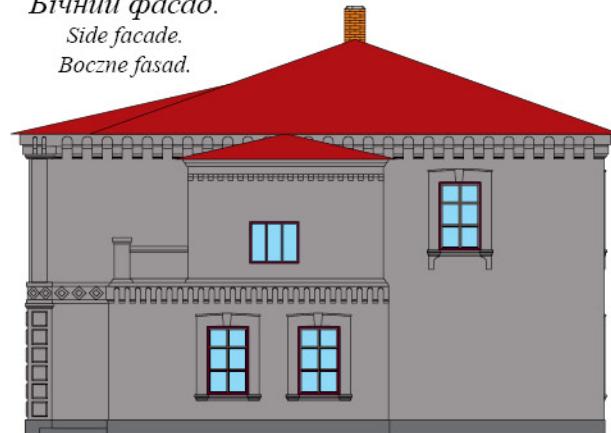
Budynek. XIX w.

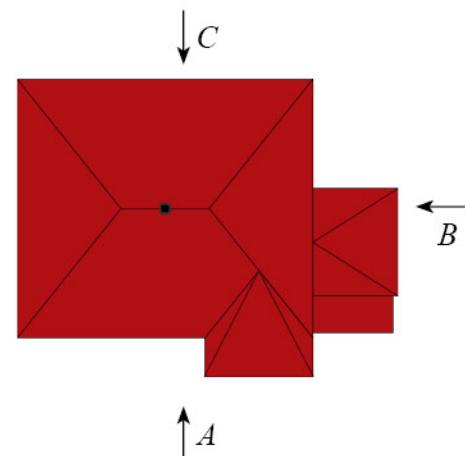
Бічний фасад.

Side facade.

Boczne fasada.

B, 1920

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

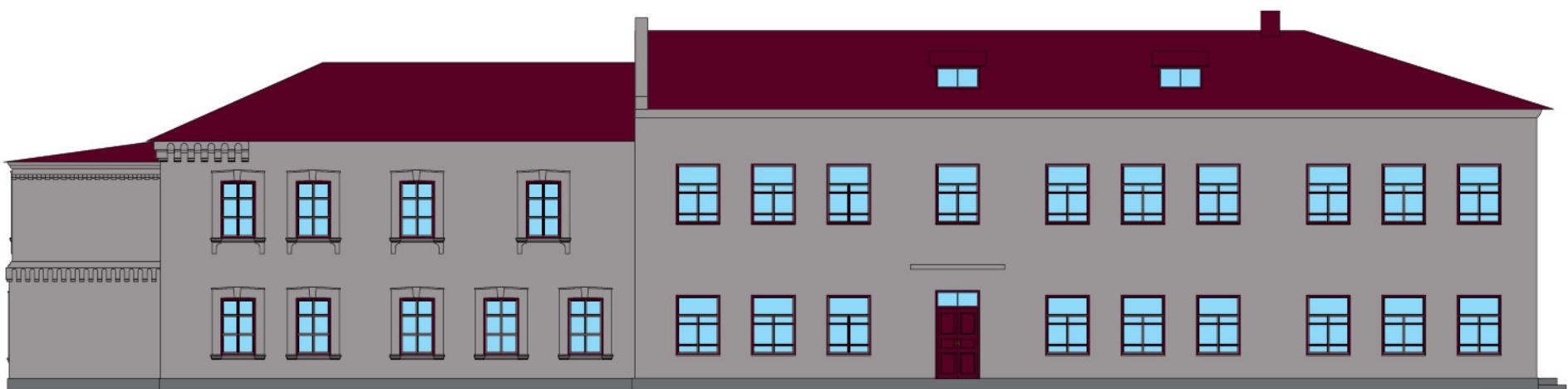

C, 1920

A, 2018

C, 2018

1:200

Вулиця в центрі. 70-80-і рр. ХІХ ст.
Street in the town center. 70s year of the XIX century.
Ulica w centrum. 70-80 lata XIX w.

Ринок. 70-80-і рр. ХІХ ст.
Market. 70s year of the XIX century.
Rynek. 70-80 lata XIX w.

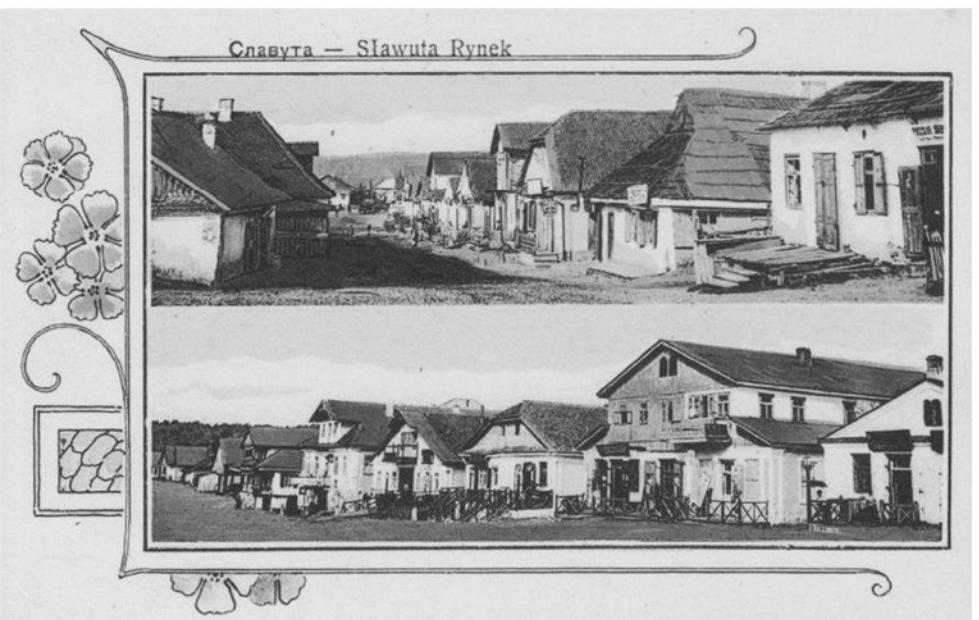
Sławuta. Rynek.

Знак старости. ХІХ ст.
Sign of village chairman. XIX century.
Znak starosty (soltysa) wioski. XIX w.

Знаки суддів. ХІХ ст.
Signs of judges. XIX century.
Znaki sędziów. XIX w.

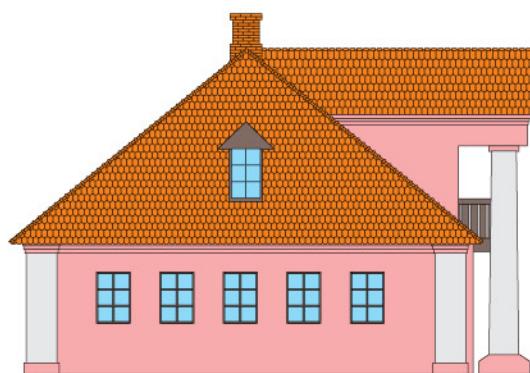
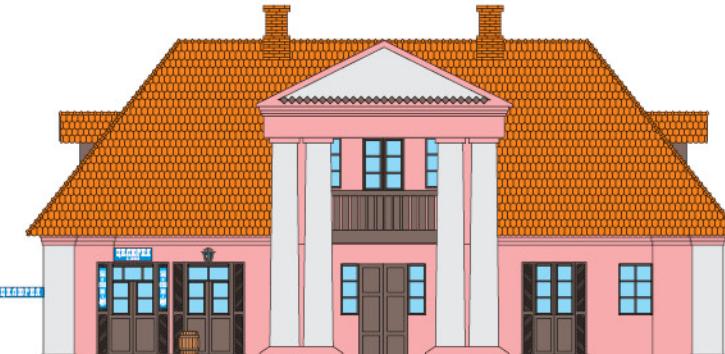

Будинок управління маєтностями князів Санґушко т.зв. «Оренда». 70-80-і рр. XIX ст.

House of management of the princes Sangushko estates, so-called «Rent». 70s year of the XIX century.

«Arenda» - budynek głównego zarządu majątkami książąt Sanguszków. 70-80 lata XIX w.

Печатка волосного голови.
Stamp of region chief.
Pieczęć starszyny gminnej.

*Торгові ряди. XIX ст.
Shopping mall. XIX century.
Rzędy handlowe. XIX w.*

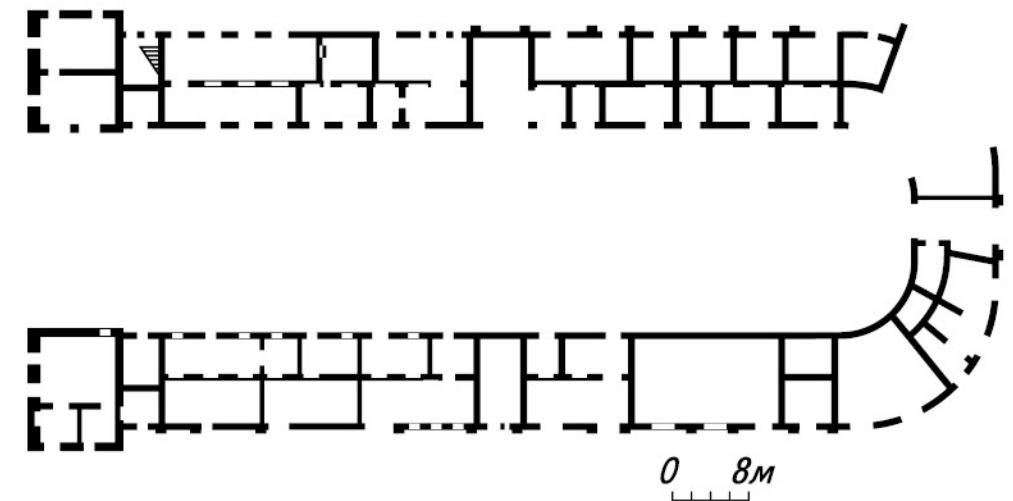

*Кінець XIX ст.
The end of XIX century.
Koniec XIX w.*

*1920-і рр.
1920s years.
Lata 1920-e.*

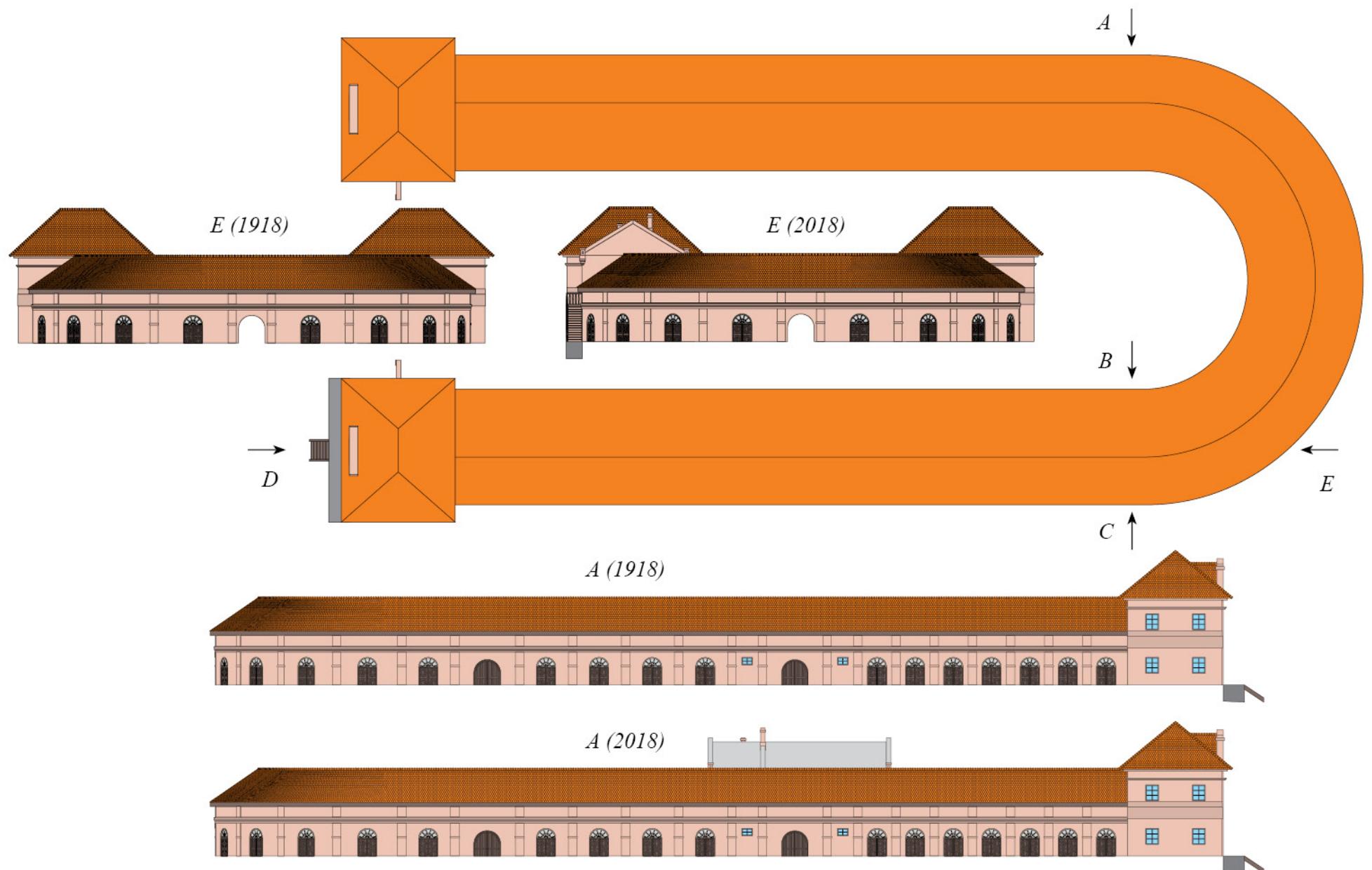

1920-i pp.
1920s years.
Lata 1920-e.

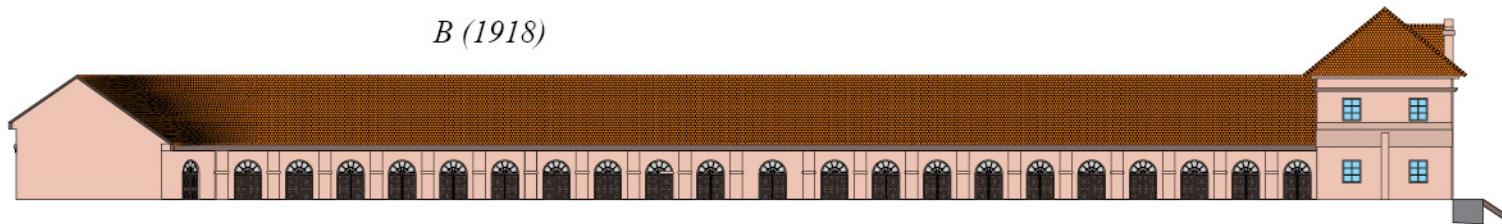
1960-i pp.
1960s years.
Lata 1960-e .

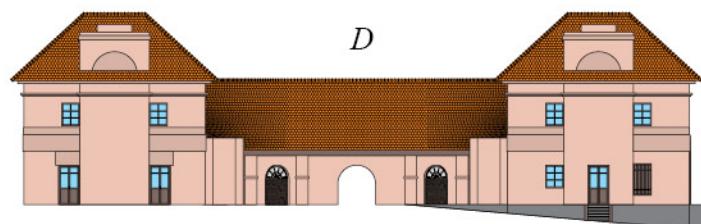

1:500

B (1918)

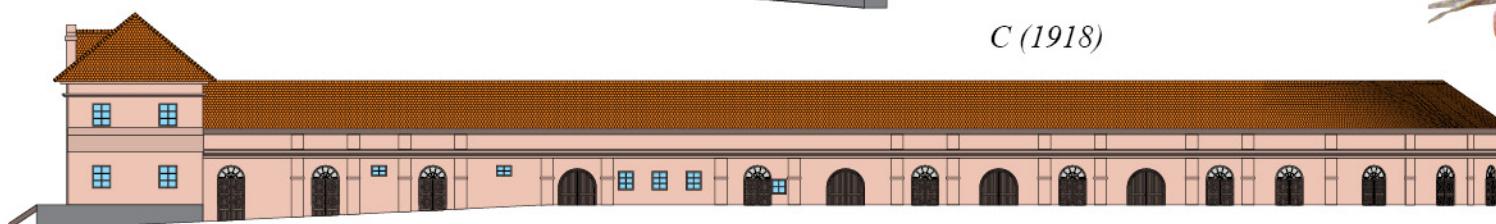

B (2018)

D

C (1918)

C (2018)

Печатка славутського
міського нотаріуса
Костянтина Калениченка. 1903 р.
The stamp of notarius
Kostyantyn Kalenychenko.
Pieczęć notariusza
Konstantego Kaleniczenki.

Будинок. 70-80-і рр. ХІХ ст.

House. 70s year of the XIX century.

Budynek. 70-80 lata XIX w.

1:200

Будинок. XIX ст.

House. XIX century.

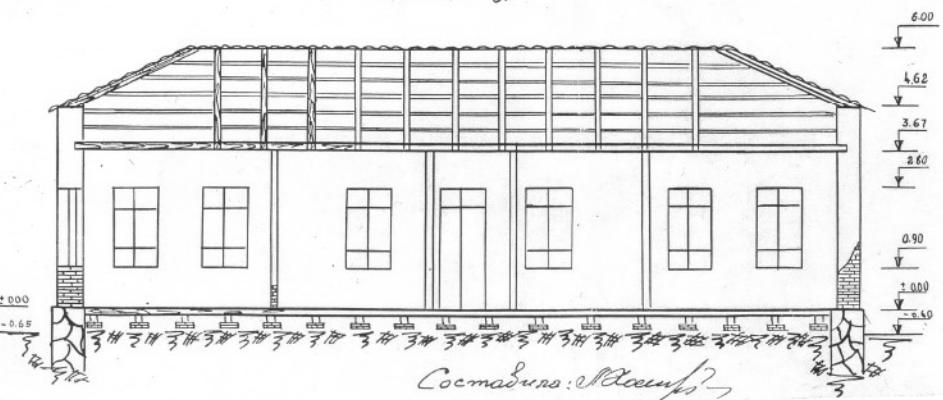
Budynok. XIX w.

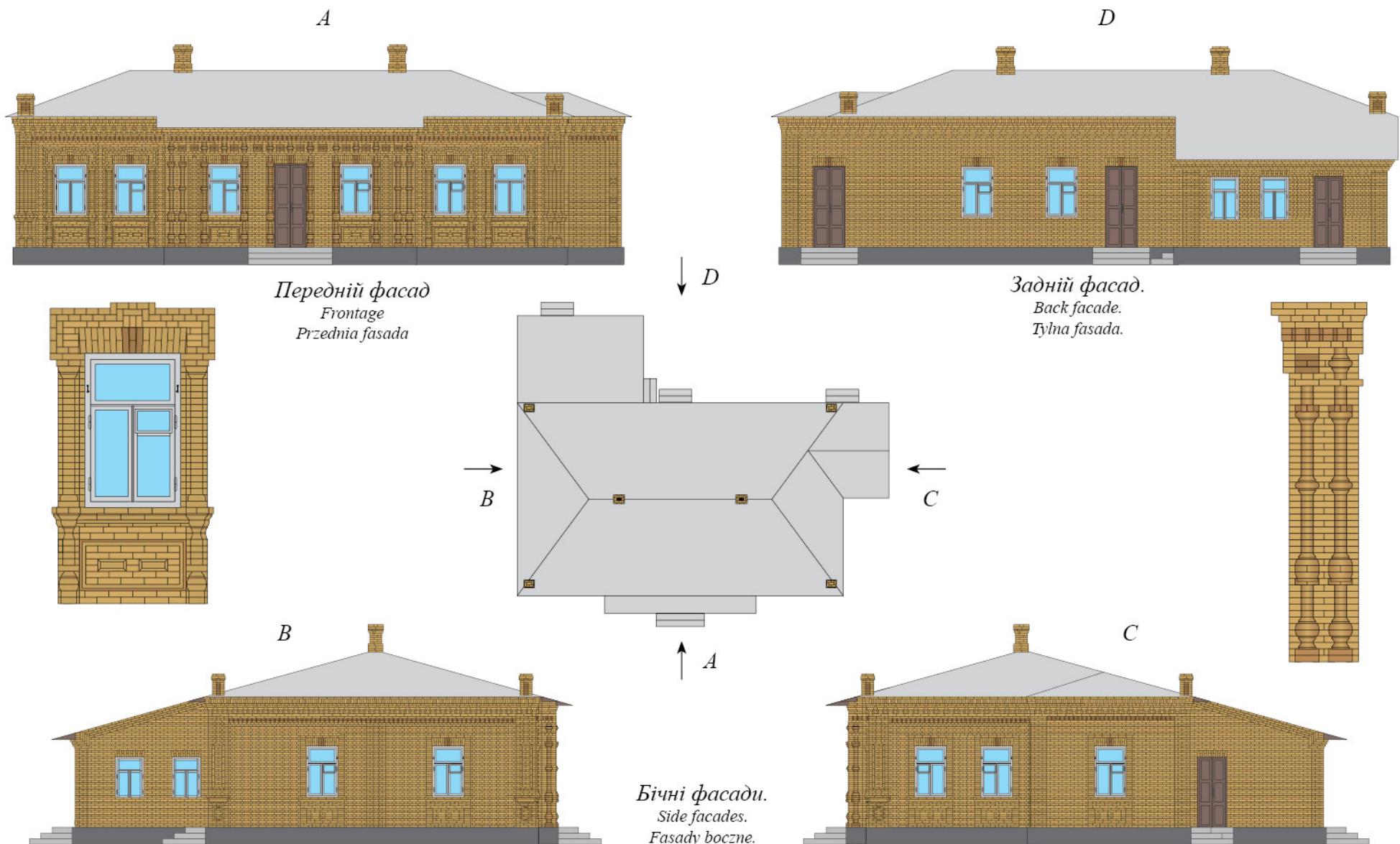
2018

Продольний разрез

2018

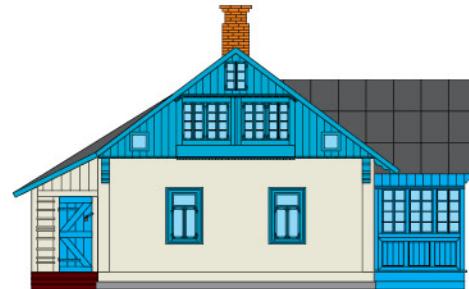
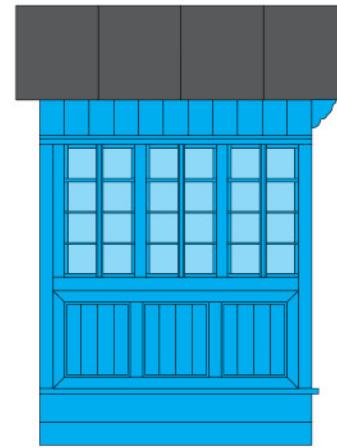
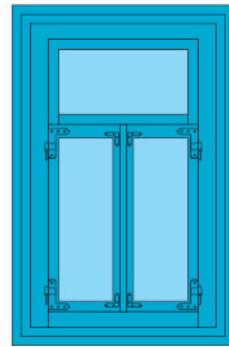
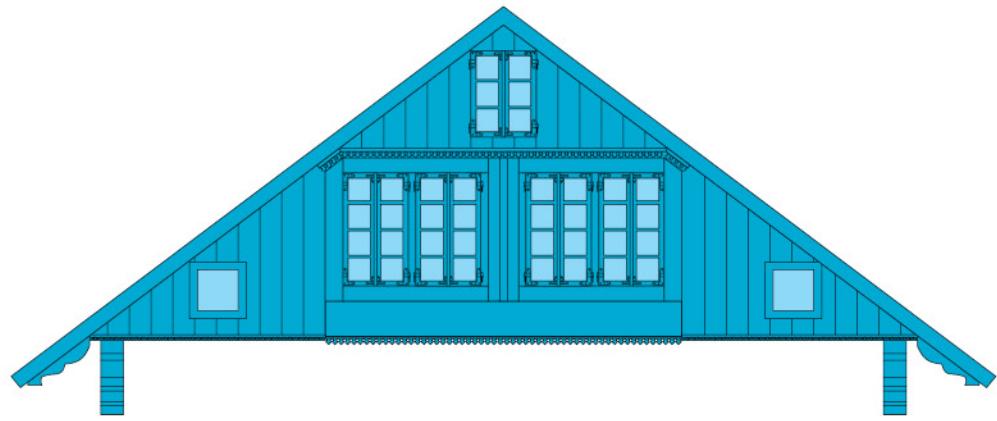
1920

*Будинок. XIX ст.
House. XIX century.
Budynek. XIX w.*

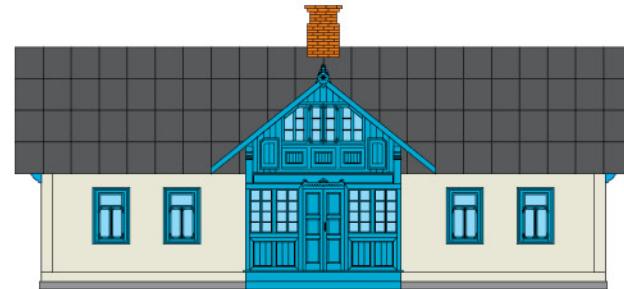

2018

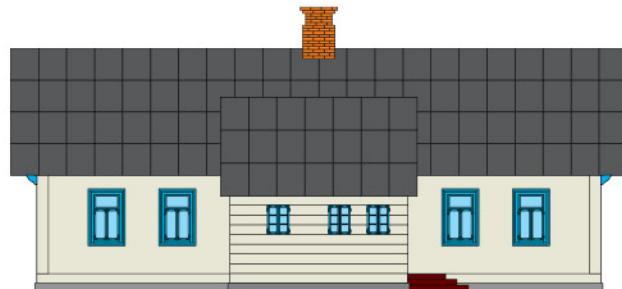

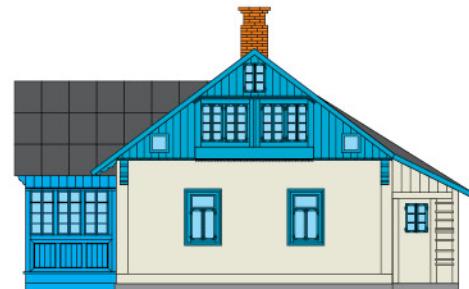
Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

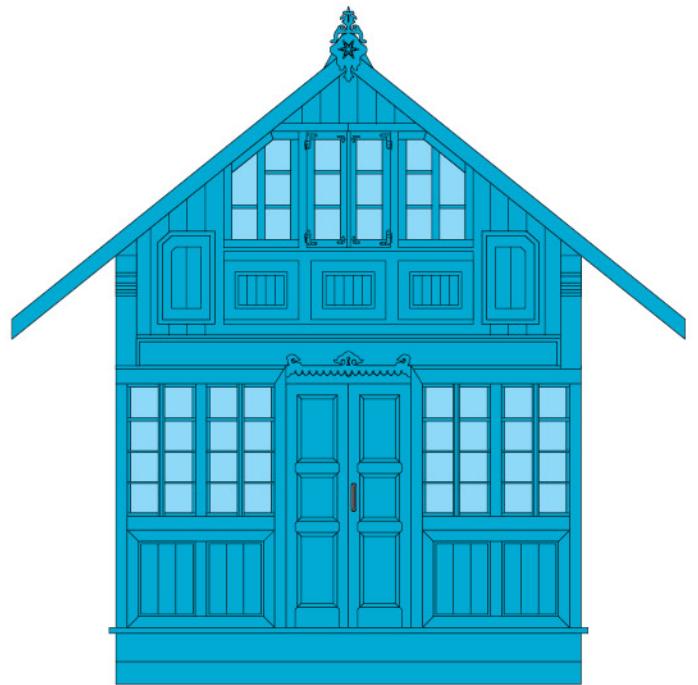
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

1:200

Будинок Санкт-Петербурзького страхового товариства. 1858 р.

House of St. Petersburg Insurance Company. 1858.

Budynek St.-Petersburskiej Spółki Ubezpieczeń. 1858 r.

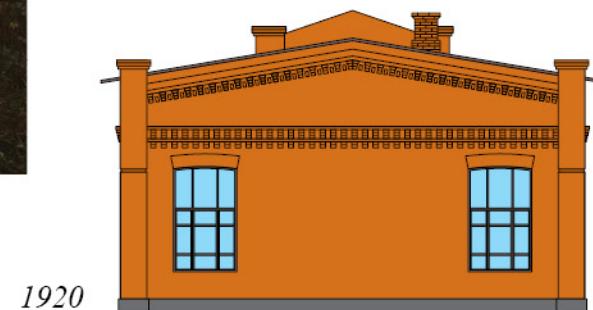
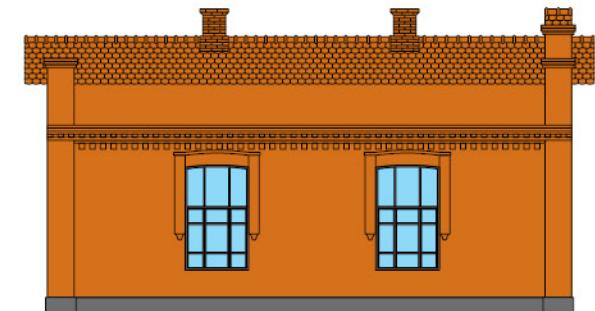
2018

Передній фасад

Frontage

Przednia fasada

1920

1:200

Будинок. XIX ст.

House. XIX century.

Budynok. XIX w.

Будинок Народного училища. 1902 р.
House of Folk School. 1902.
Budynek Szkoły Ludowej. 1902 r.

1970

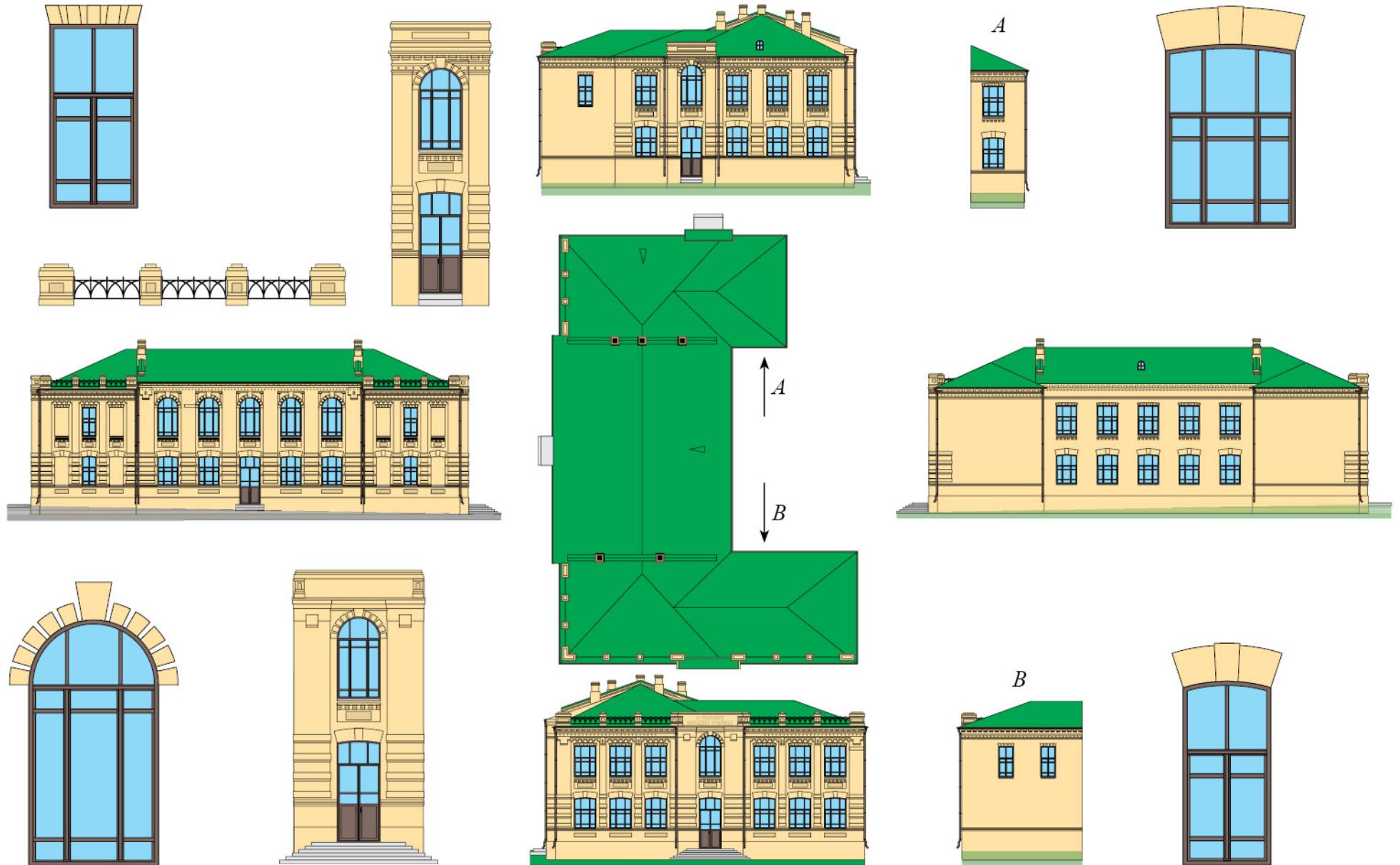

2001

2017

1:400

1960

Млин. 1915 р.

Mill. 1915.

Mlyn. 1915 r.

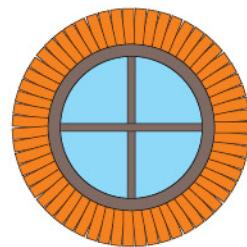
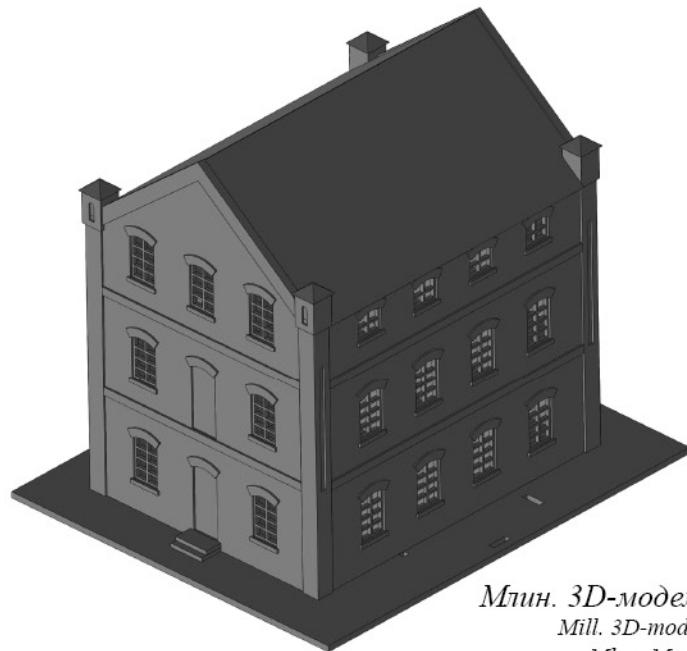
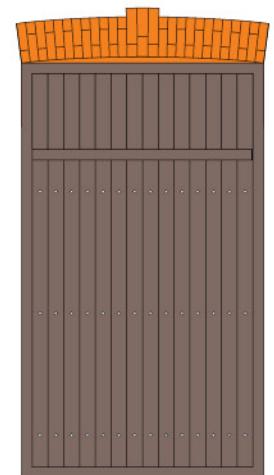
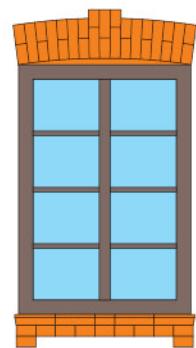
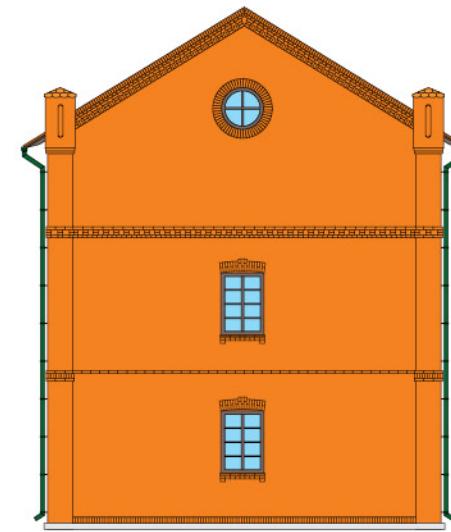
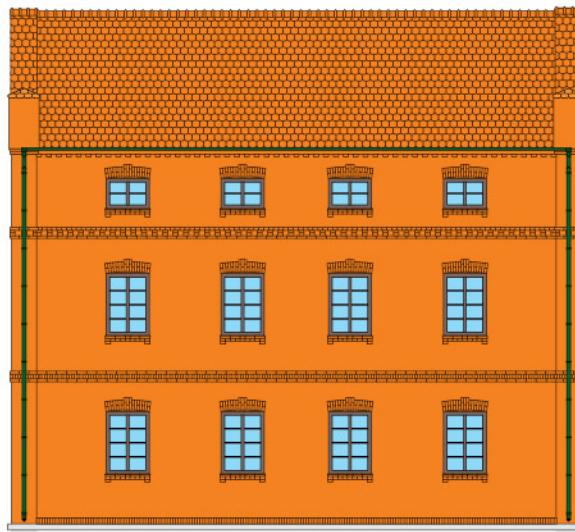
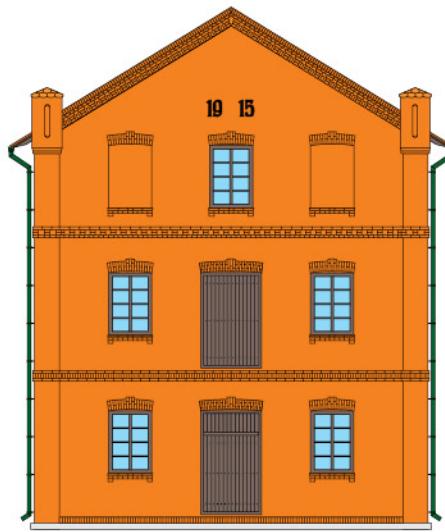

2007

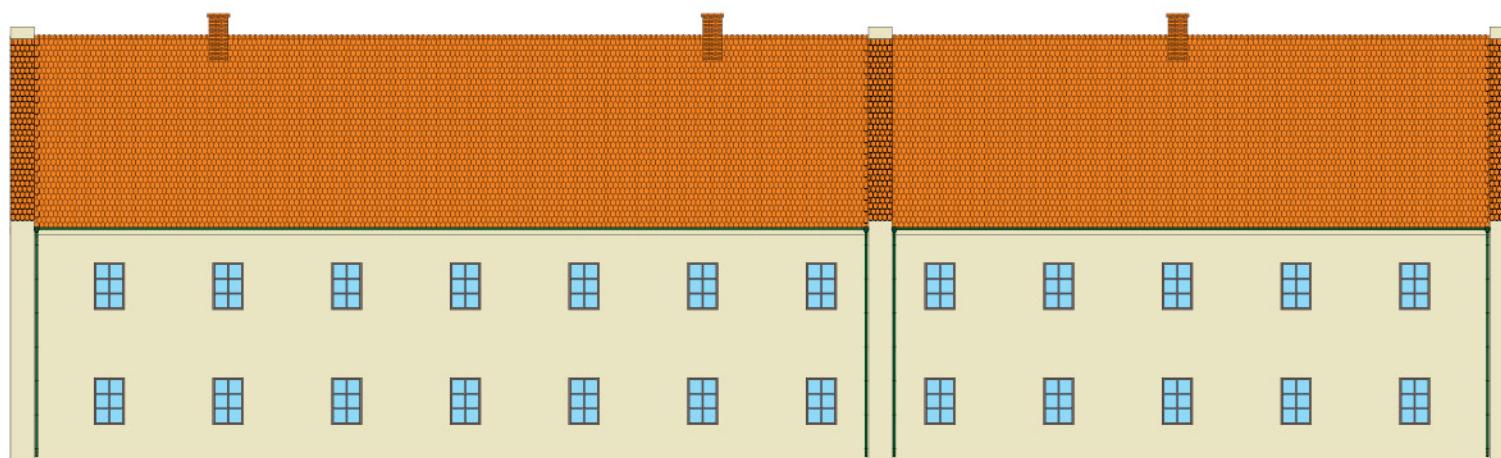
1967

Млин. 3D-модель. Автори - В. Напиткін, О. Дацик.
Mill. 3D-model. The authors are V. Napytkin, O.Datsyk.
Mlyn. Model 3D. Autorzy W. Napytkin, O. Dacyk.

Лікарня Св. Романа. XIX ст.
Hospital of Saint Roman. XIX century.
Szpital Świętego Romana. XIX w.

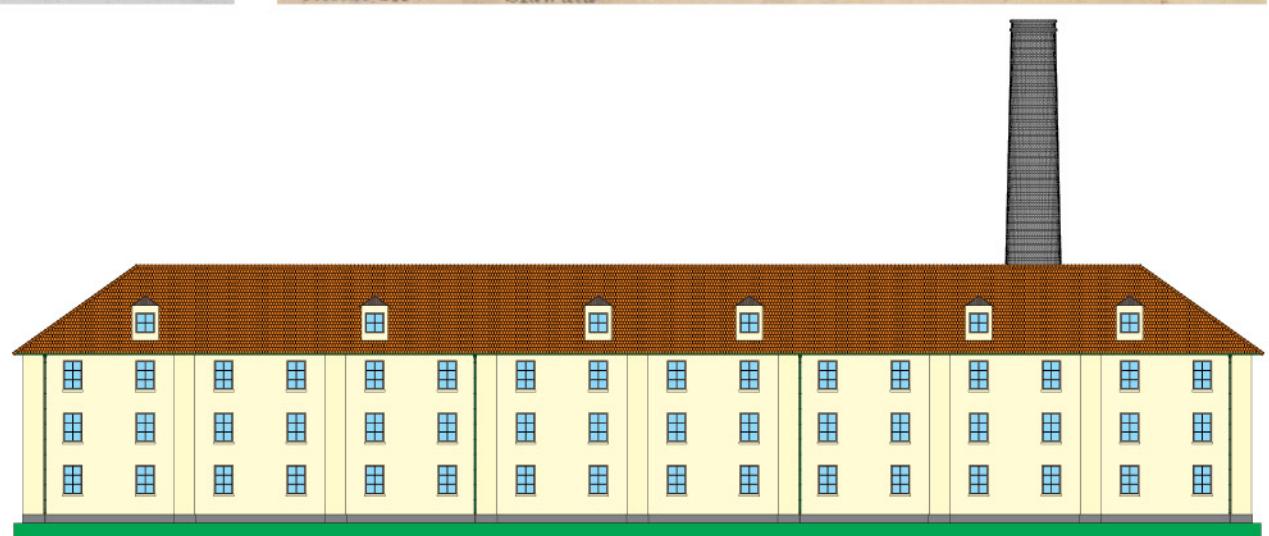
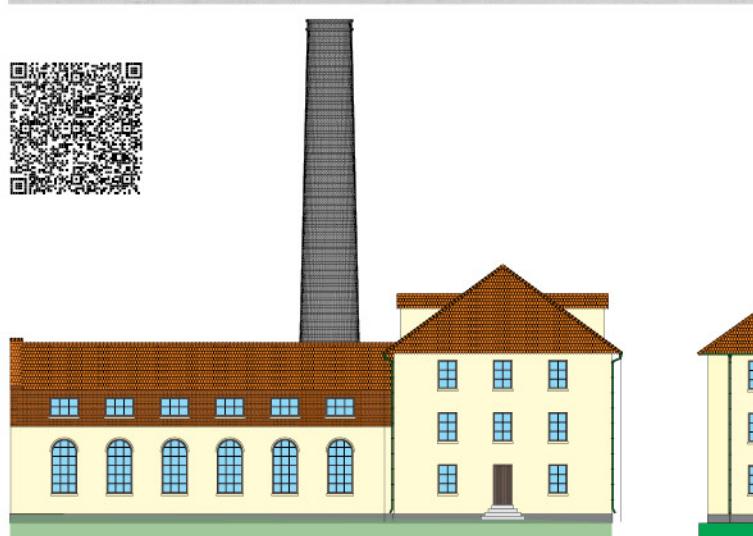
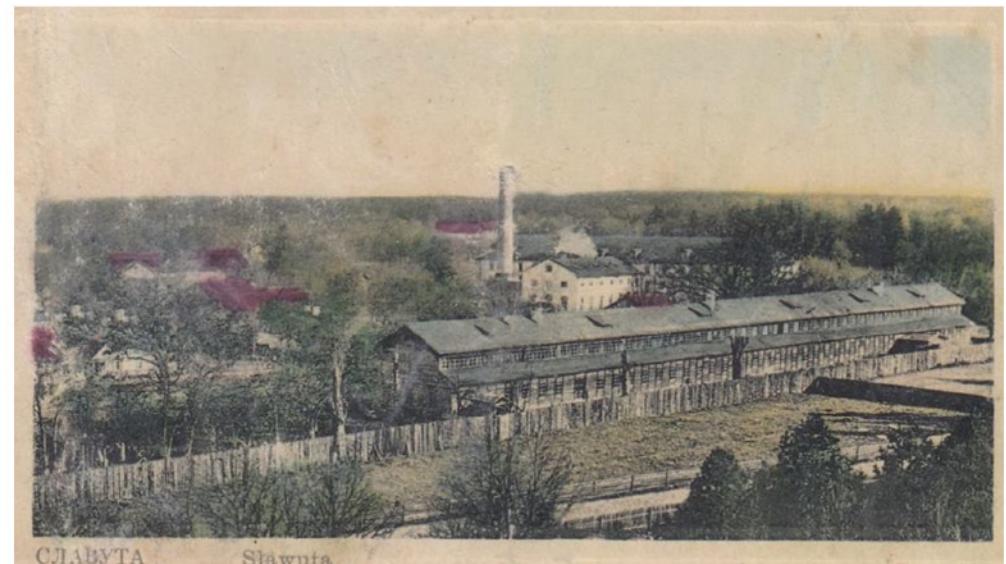

1:300

Суконна фабрика. XIX ст.

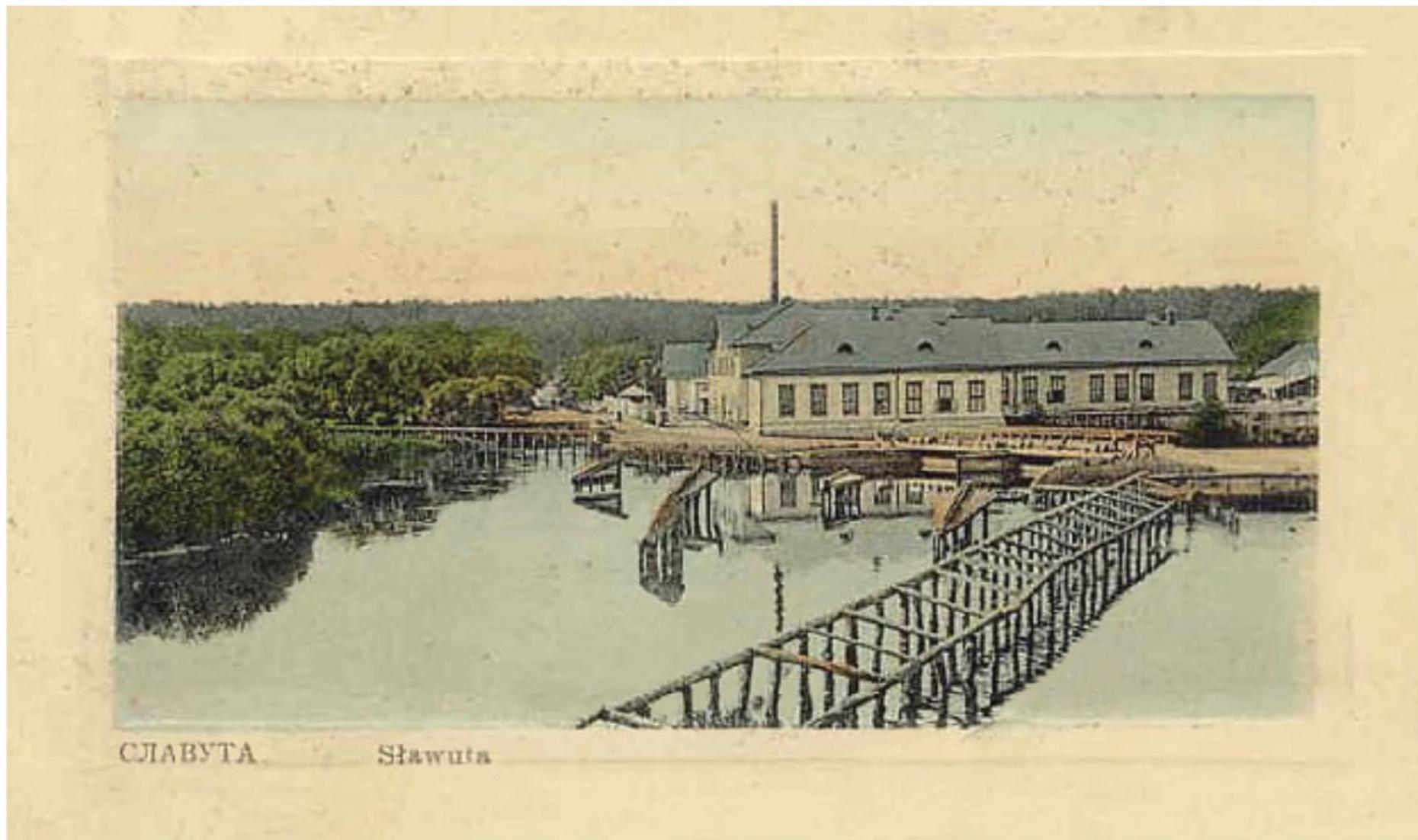
Cloth factory. XIX century.

Fabryka sukienna. XIX w.

1:500

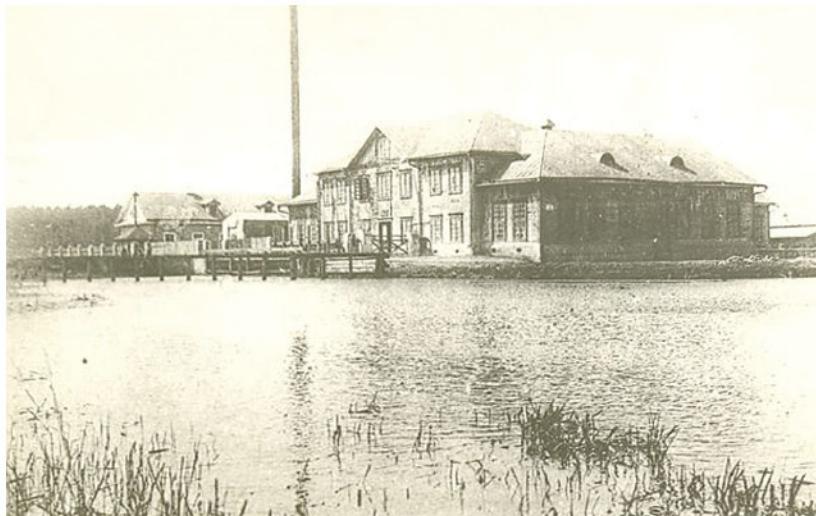
Папірня. XIX ст.
Paper factory. XIX century.
Fabryka papieru. XIX w.

СЛАВУТА

Sławuta

1900

1900

2018

1:200

Шпихлір. 1818 р.

Storage. 1818.

Szpiclierz. 1818 r.

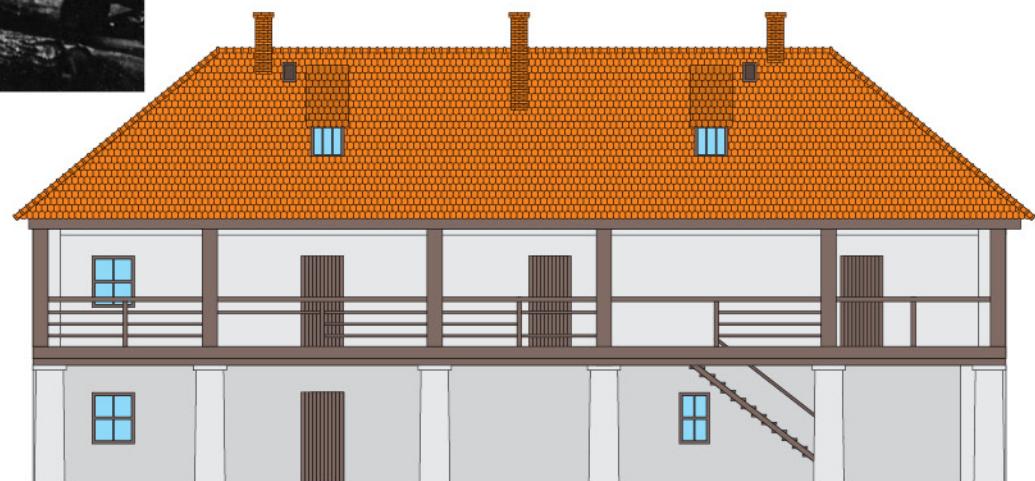

1:250

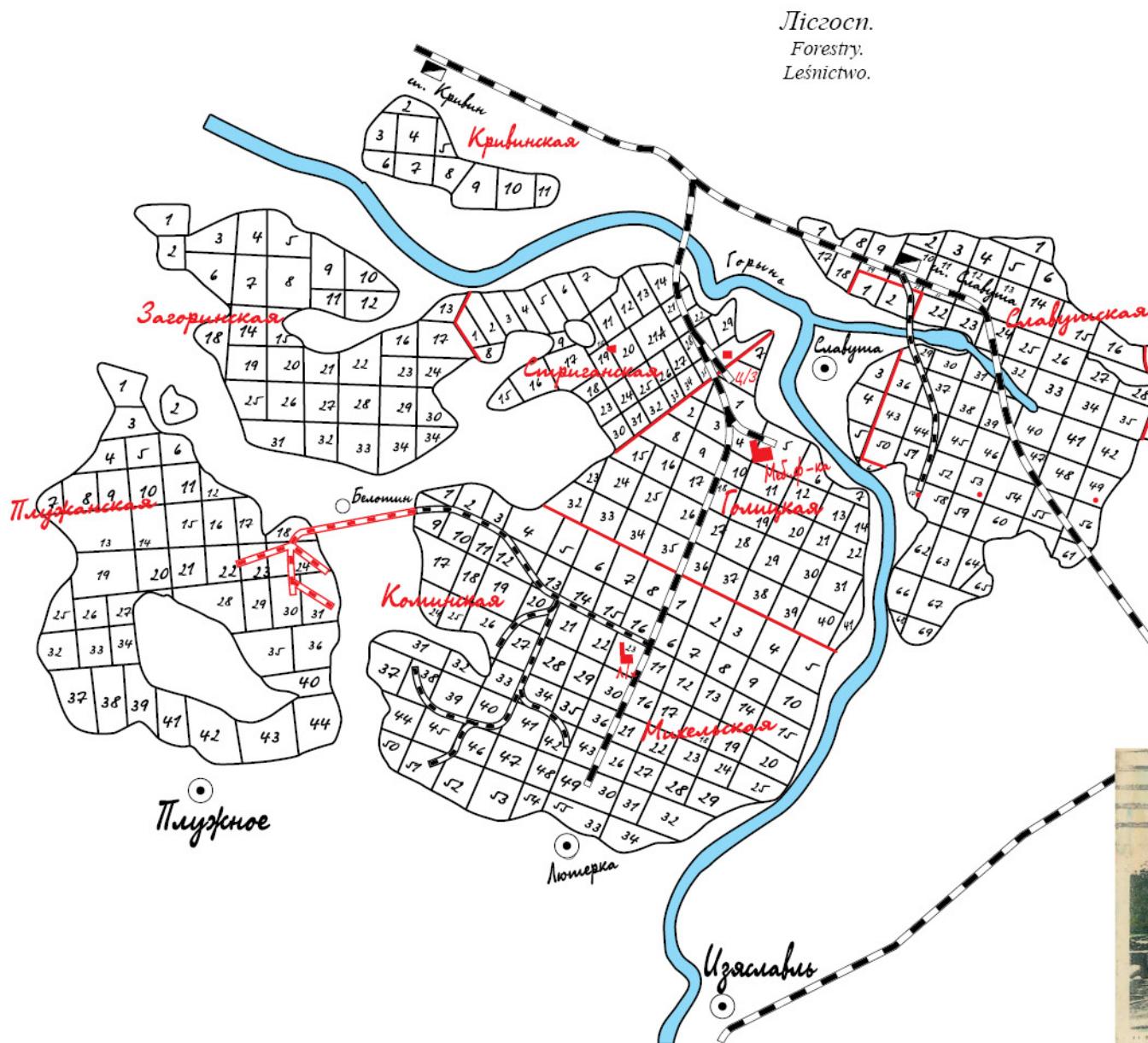
Броварня. 1818 р.

Brewery. 1818.

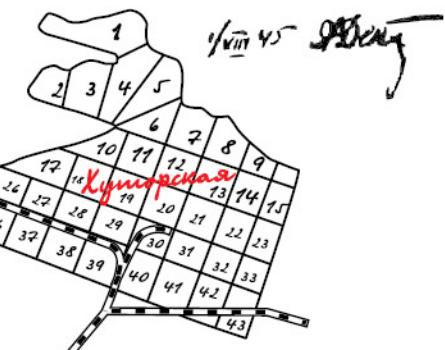
Browar. 1818 r.

1:250

Схематический план
Слобутского лесранхоза „Укртраплеса“
Масштаб 8 см. 1000 м.
1945 г.

Тарнак. XIX см.
Sawmill. XIX century.
Tartak. XIX w.

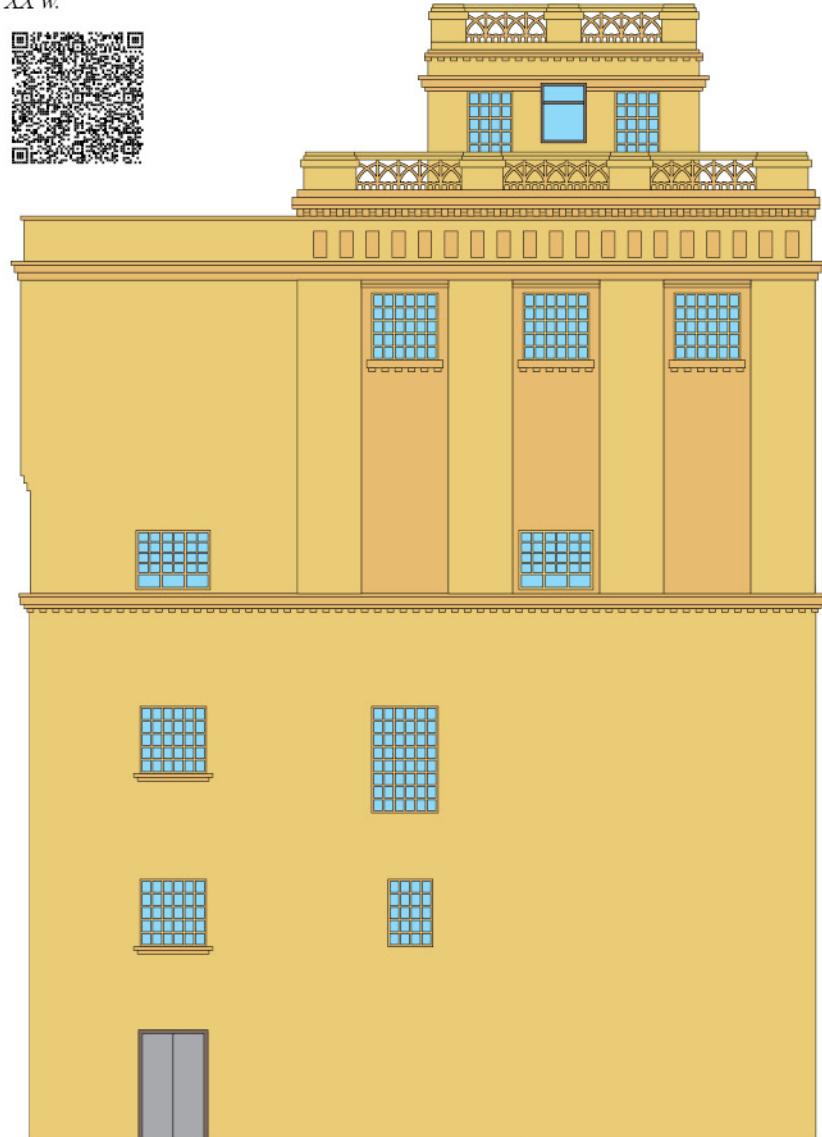

1965

2008

Завод ЗБК. XX в.
Factory of reinforced concrete constructions. XX century.
Fabryka konstrukcji żelbetonowych. XX w.

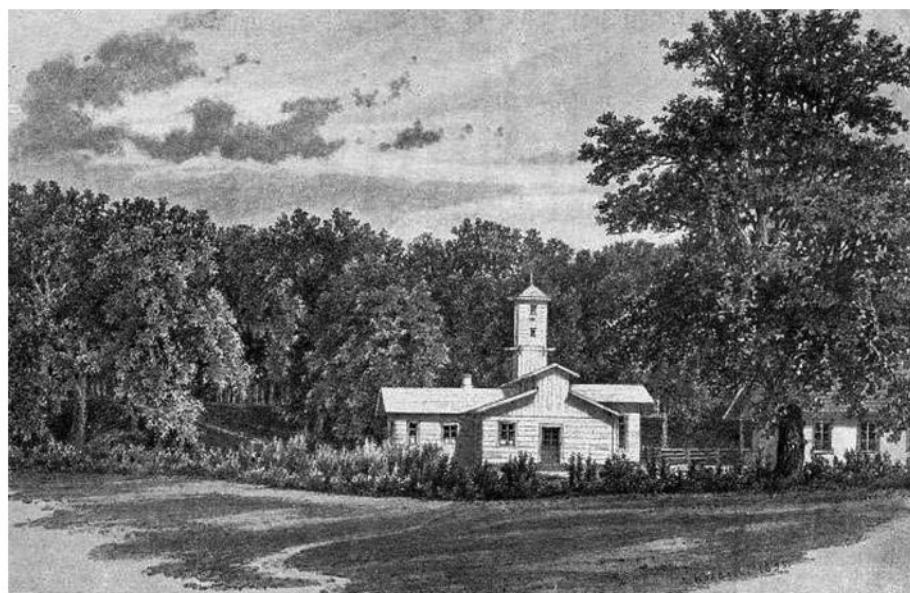

1:150

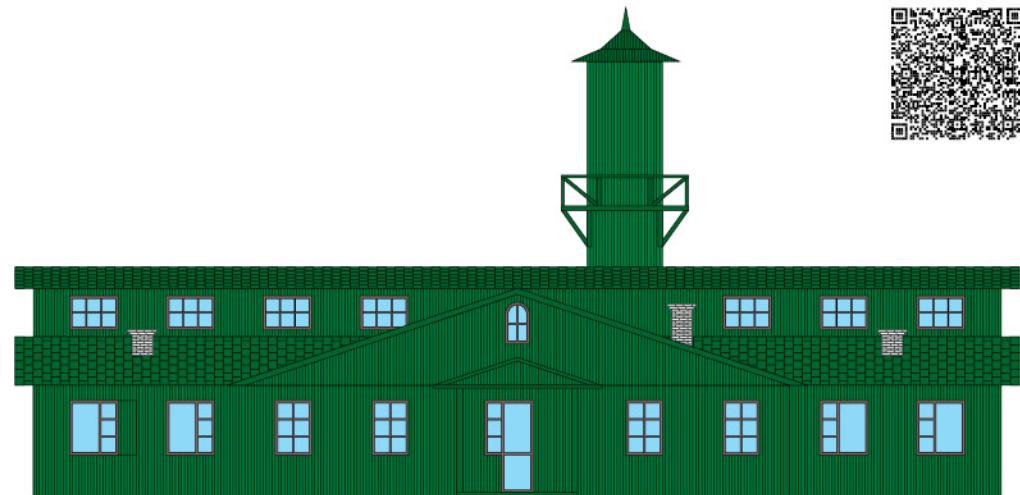
Водолікувальний заклад. XIX ст.

Hydrotherapeutic clinic. XIX century.

Zakład wodoleczniczy. XIX w.

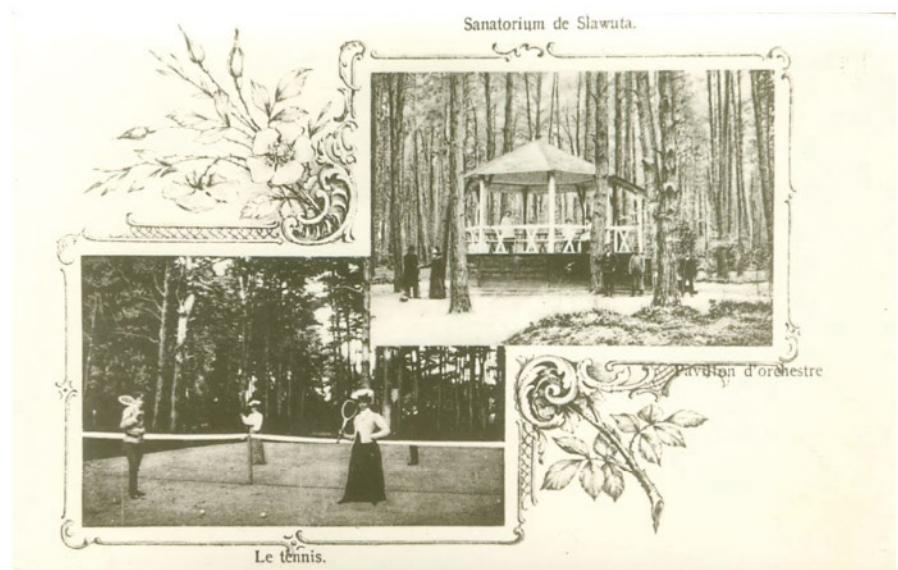
ZAKŁAD HYDROPATYCZNY W ŚLAWUCIE. (Rysował z natury A. Kozarski.)

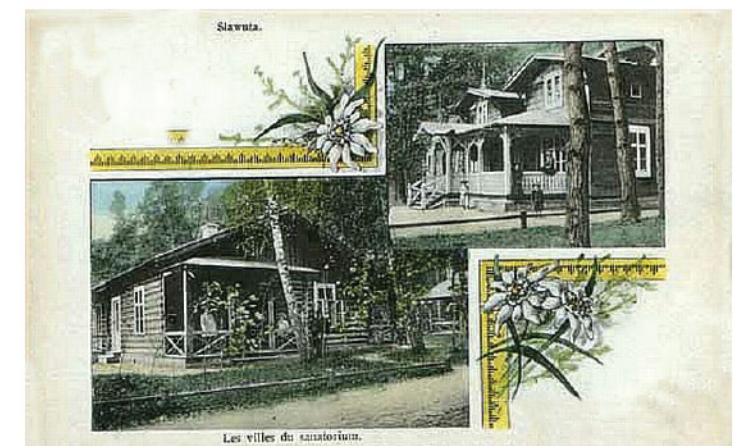
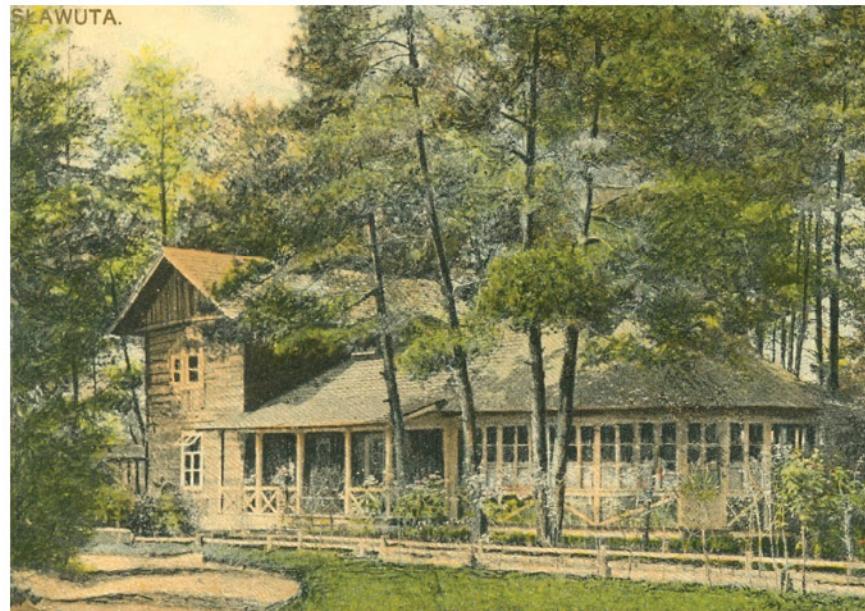

Санаторій. XIX см.

Sanatorium. XIX century.

Sanatorium. XIX w.

Санаторій. XIX ст.

Sanatorium. XIX century.

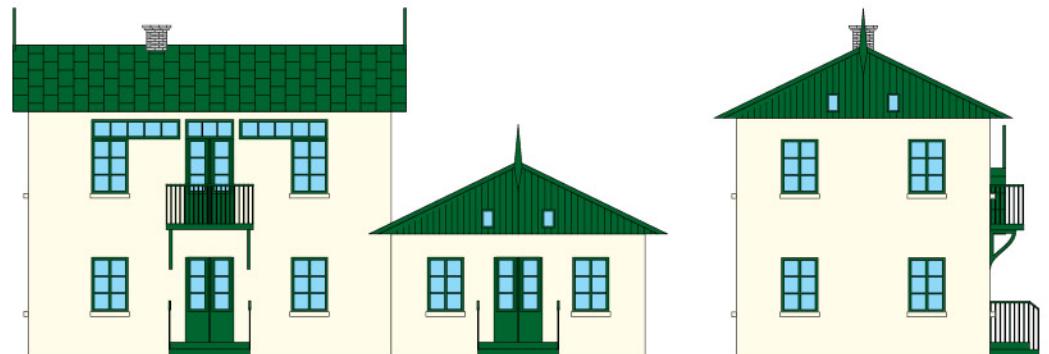
Sanatorium. XIX w.

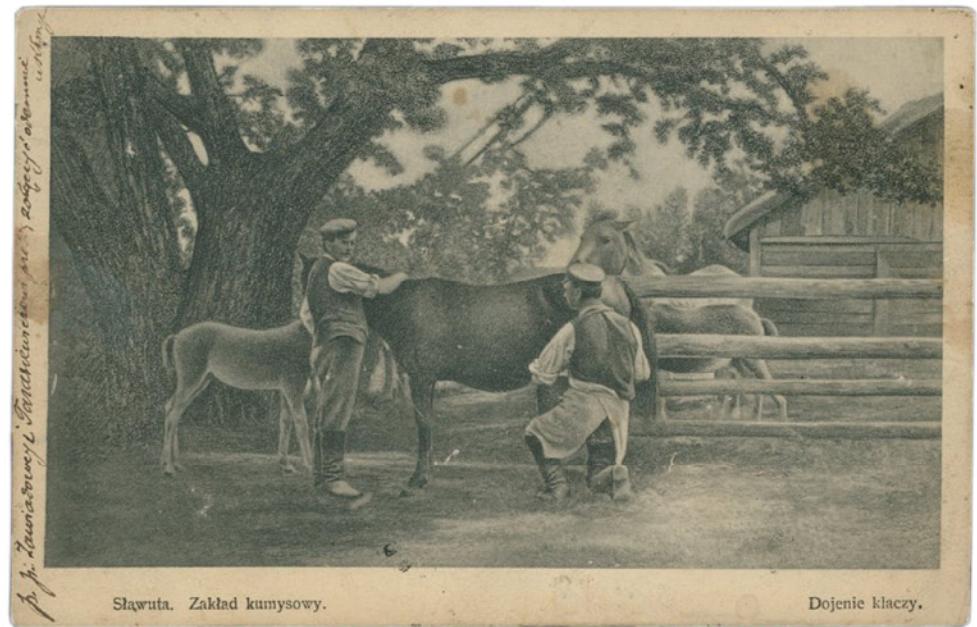
Вілла Антонівка д-ра Тарнавського. XIX ст.

Villa Antonovka of Dr. Tarnavsky. XIX century.

Villa Antonowka Dr. Tarnawskiego. XIX w.

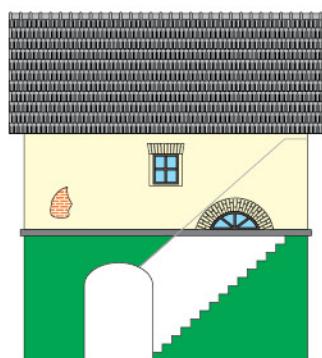
1:200

Підвал-холодильник. XIX ст.

Fridge basement. XIX century.

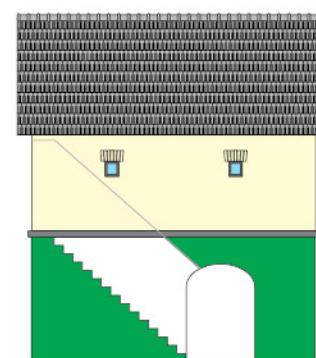
Lodówka-chłodnia. XIX w.

*Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.*

*Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.*

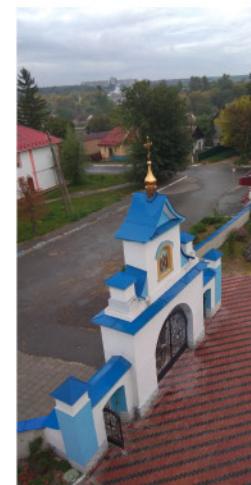
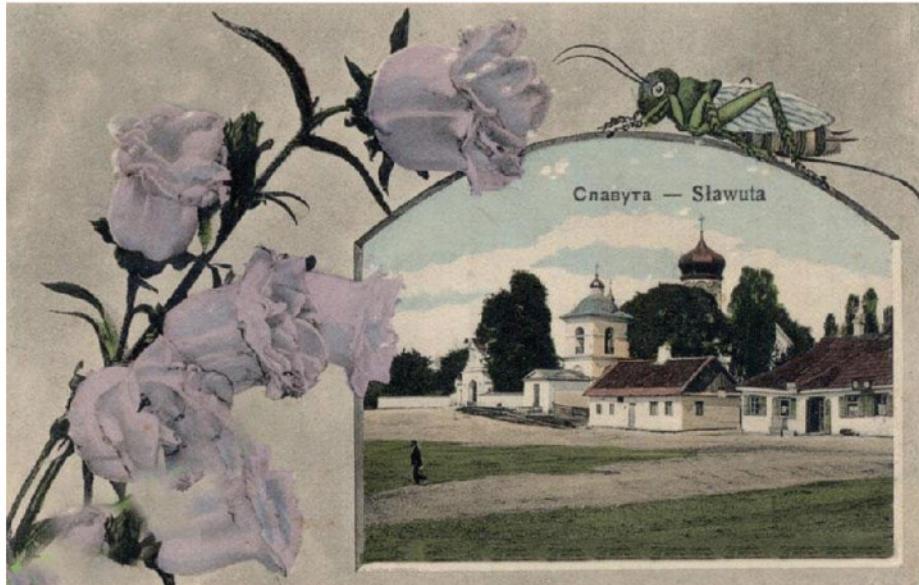
*Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.*

*Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.*

1:200

Церква Різдва Богородиці. 1819 р.
Nativity of the Virgin church. 1819.
Cerkiew pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny. 1819 r.

1900

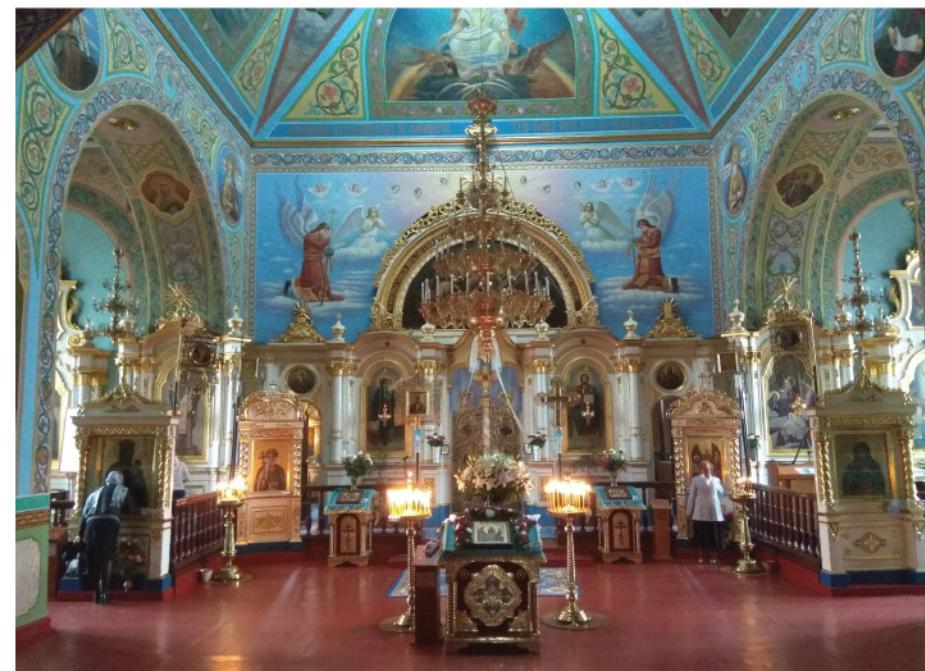
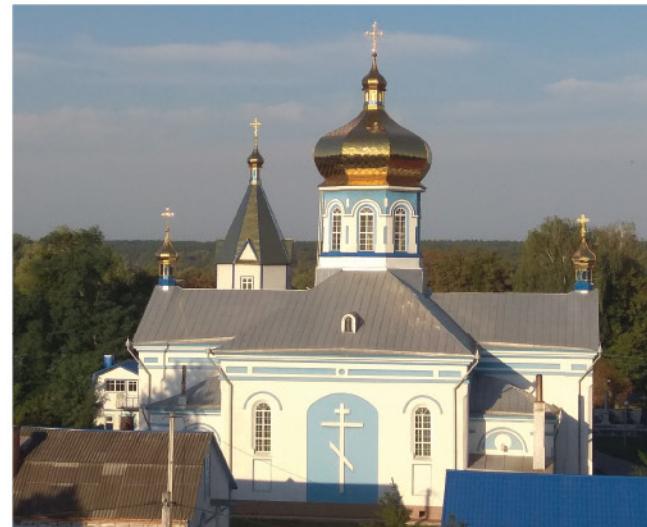
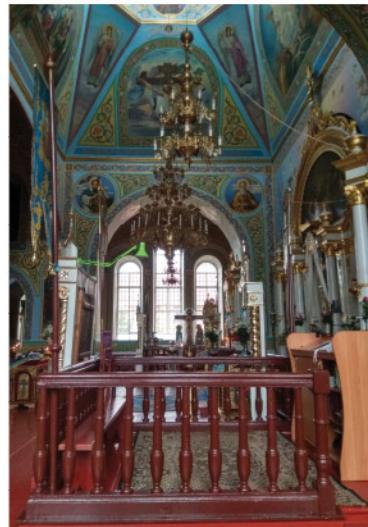
1990

1980

2018

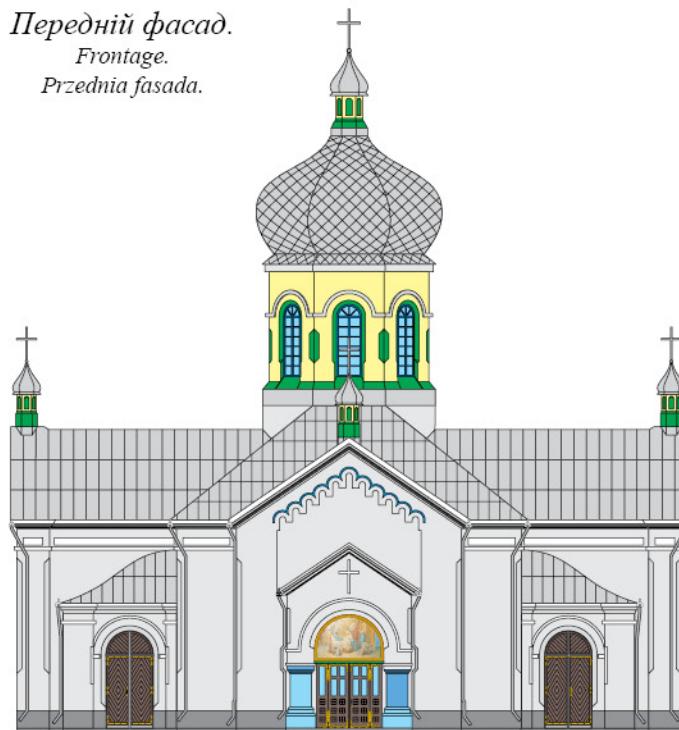
2018

Передній фасад.

Frontage.

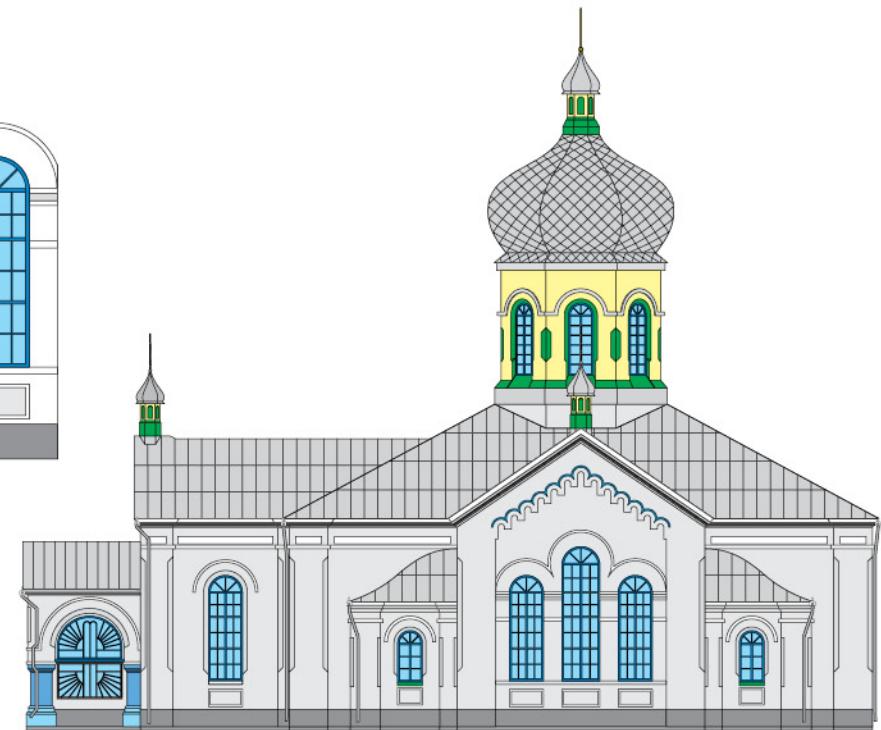
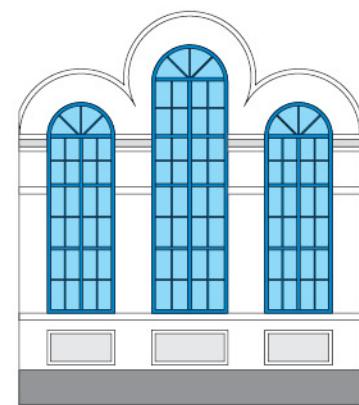
Przednia fasada.

1:300

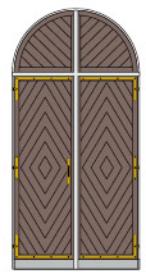
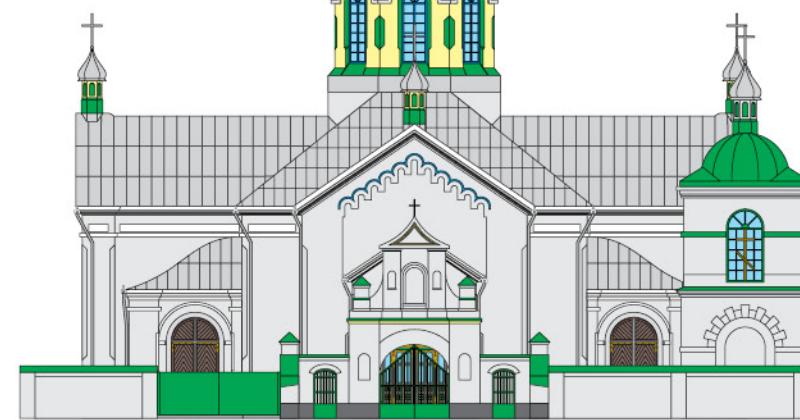
1990

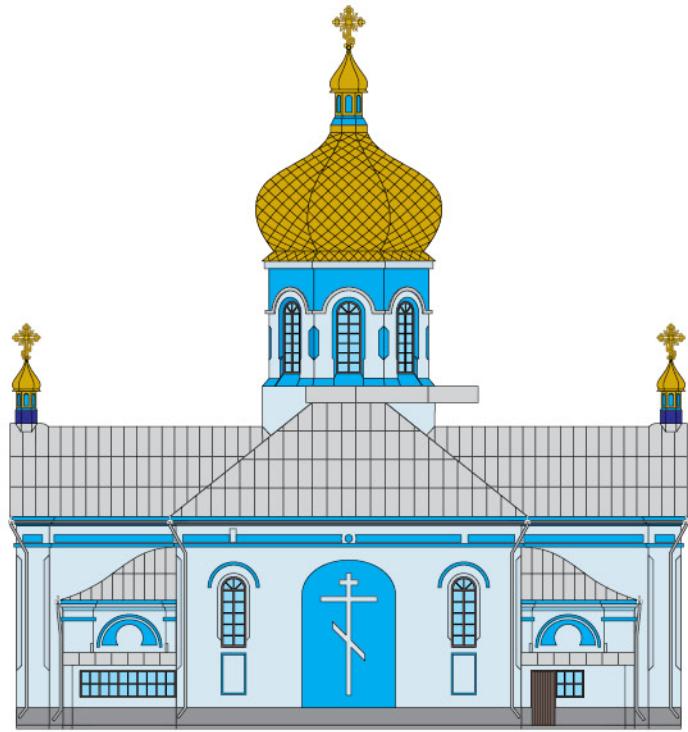

Бічний фасад.

Side facade.

Boczne fasad.

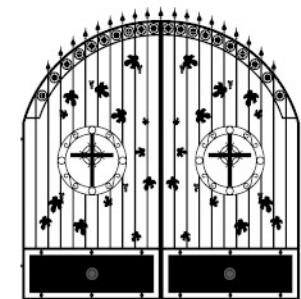
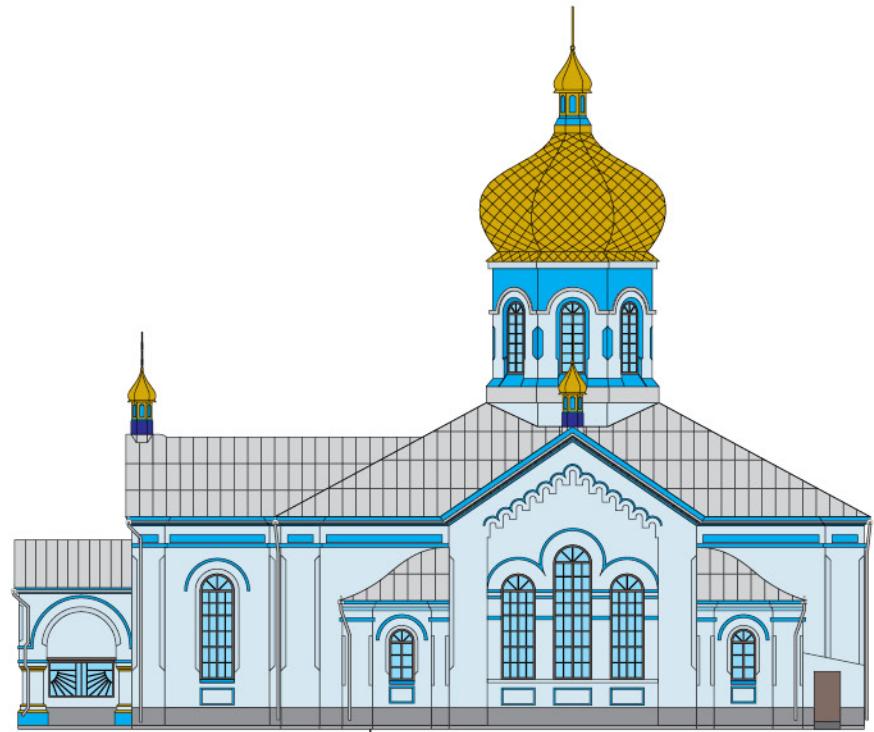

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

2018

Костъол Св. Дороти. XIX ст.

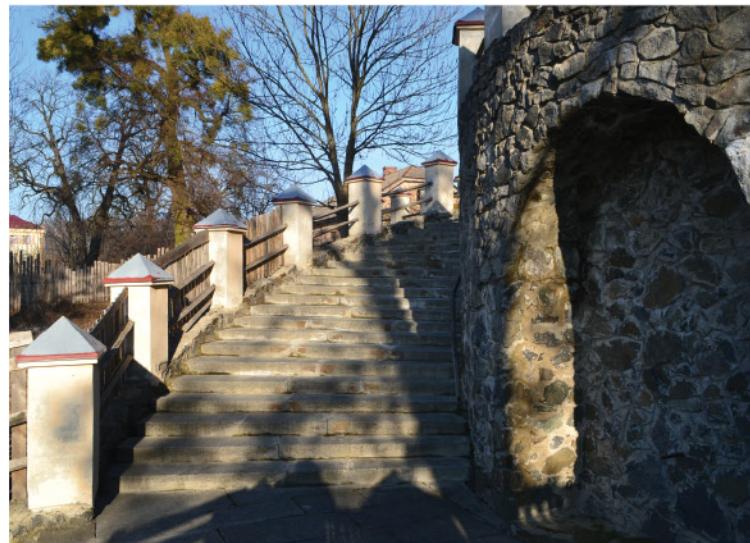
St. Dorota church. XIX century.

Kościół pw. Św. Doroty. XIX w.

1900

1990

2017

Модель з набору «Градо».

Автор - В. Соколовський, 2018 р.

Model from the set «Hrado». The author is V. Sokolowsky, 2018.

Model z zestawu «Hrado». Autor W. Sokołowski, 2018 r.

Автор - К. Сапошко.

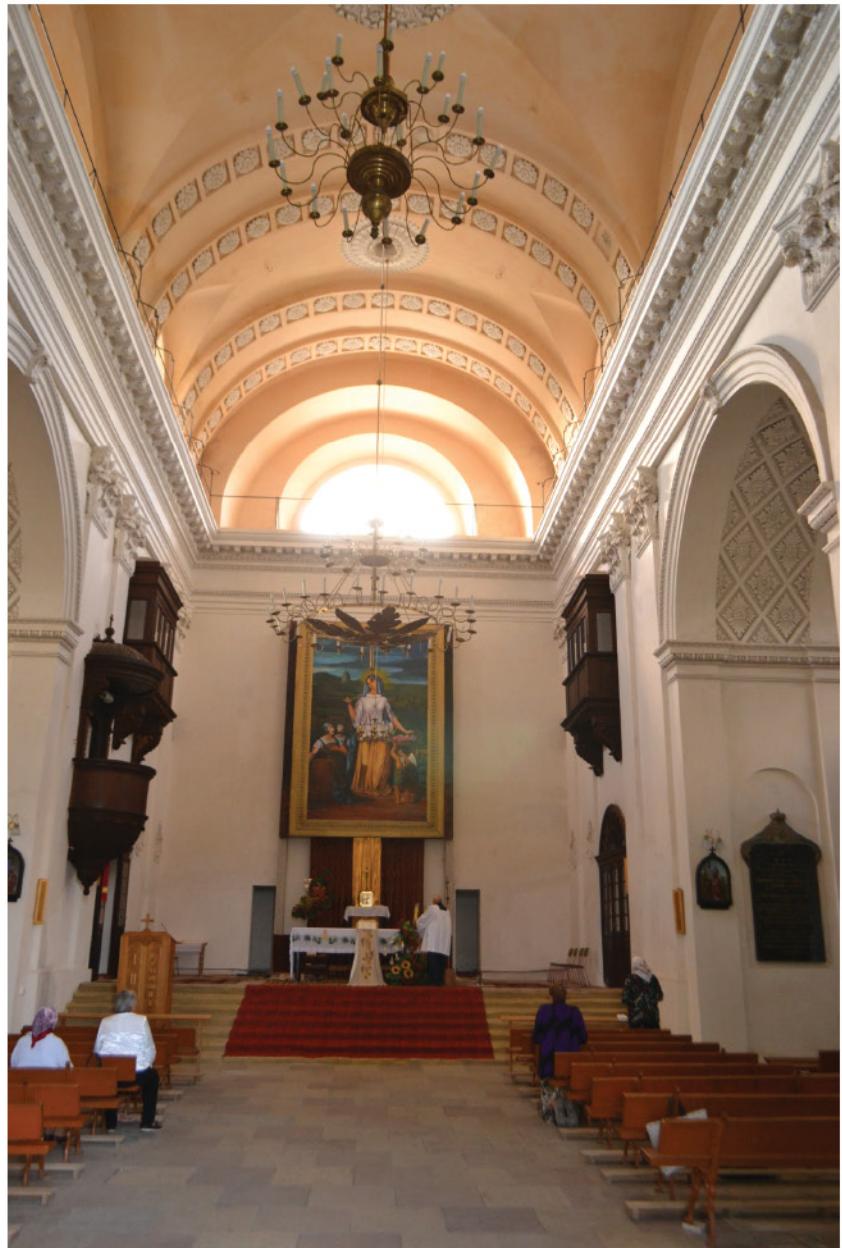
Гіпс, 2013 р.

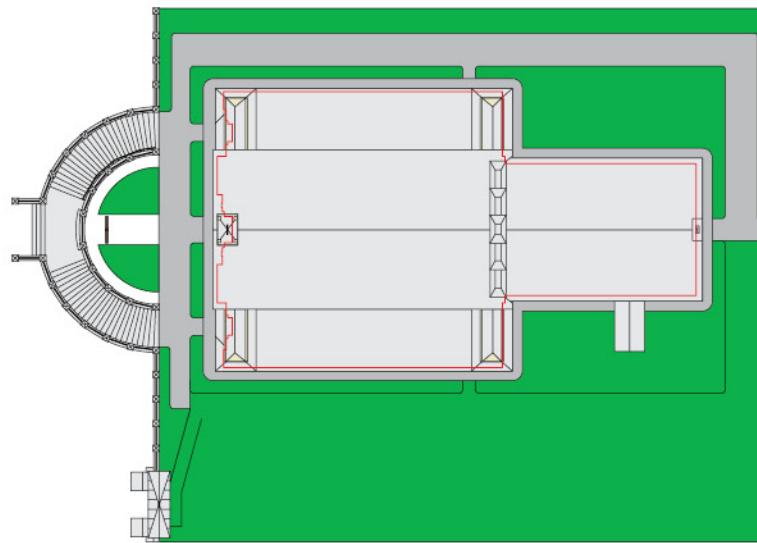
The author is K. Saposhko.

Gypsum, 2013.

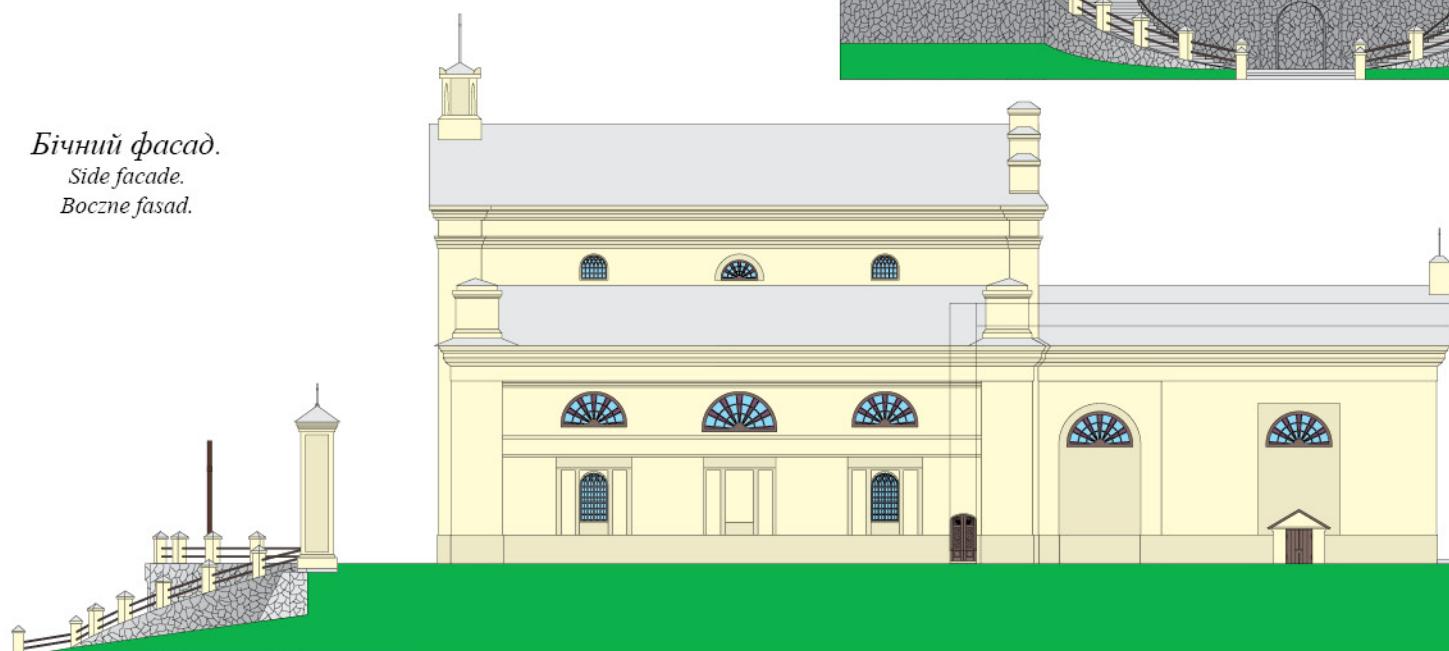
Autor K. Saposhko. Gips, 2013 r.

2,5x6 mm.

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasada.

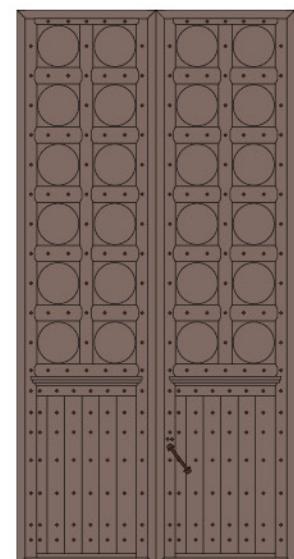

1:350

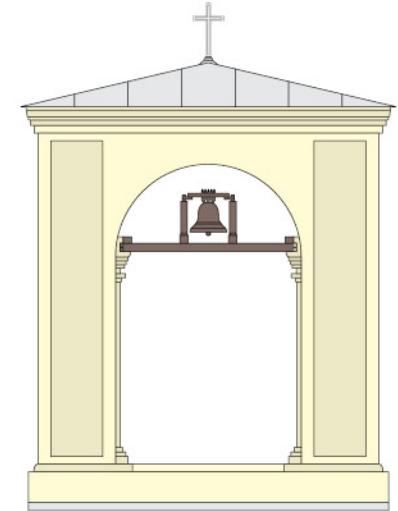
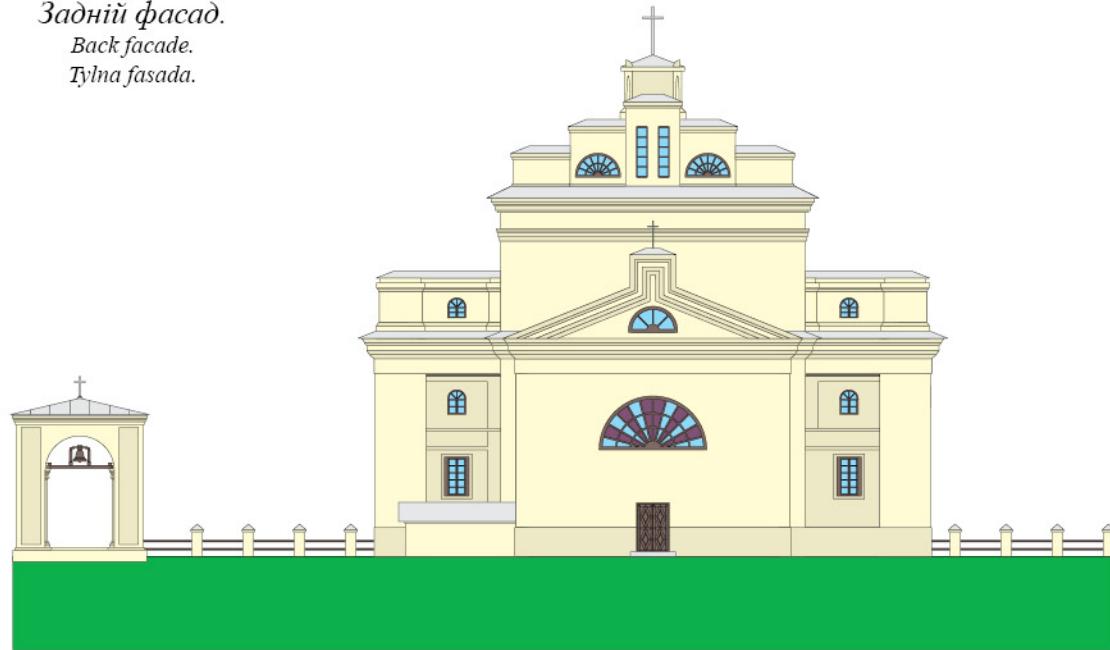
94

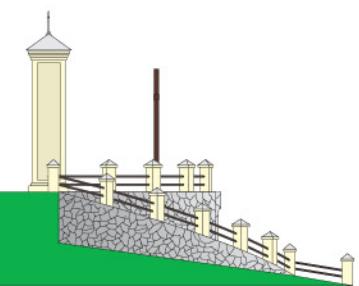
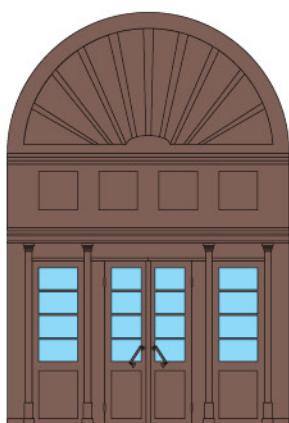
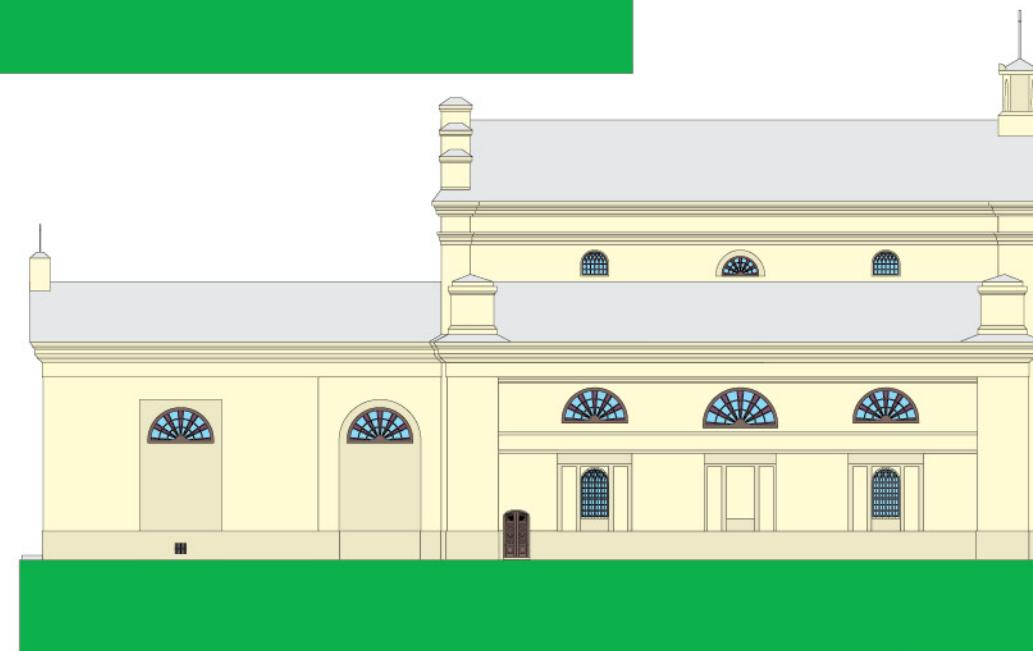
Передній фасад
Frontage
Przednia fasada

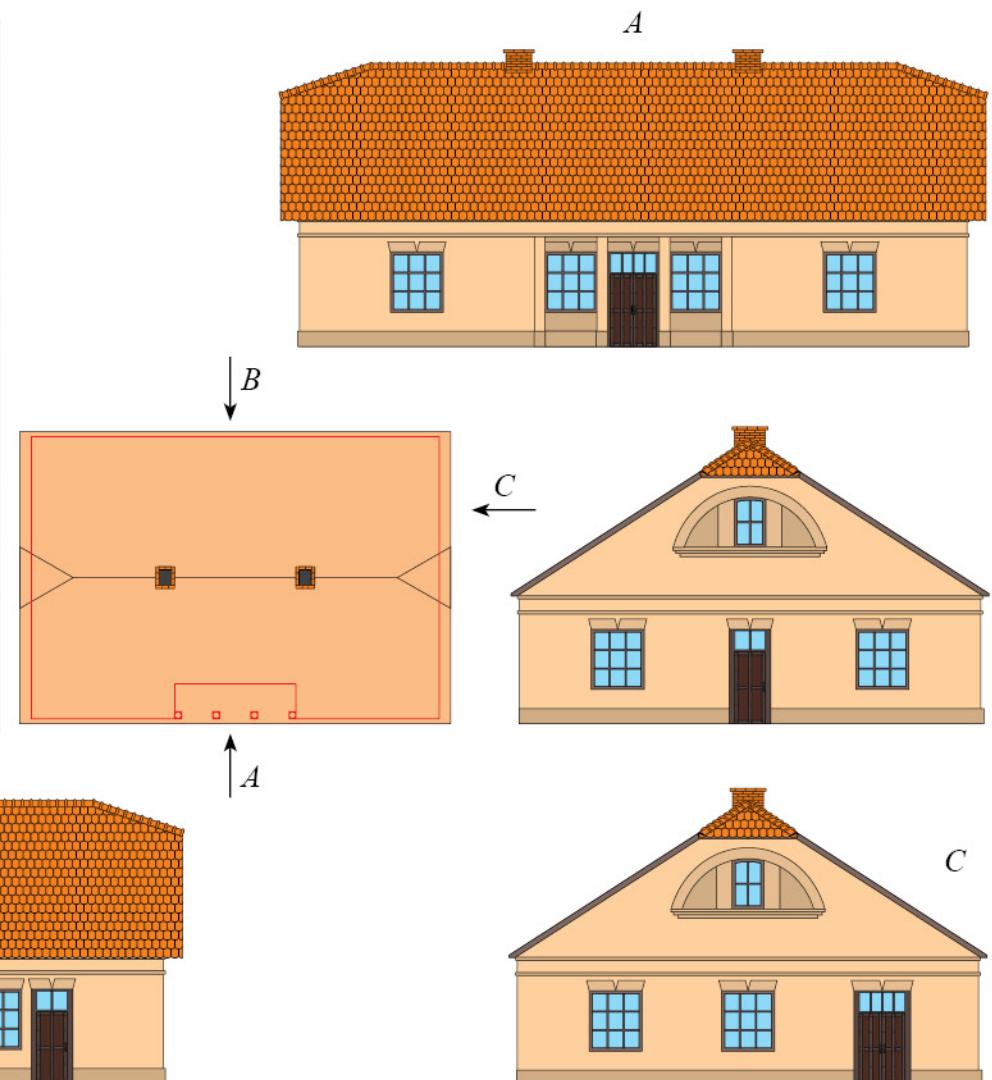
Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

Будинок ксьондза. XIX ст.
House of the priest. XIX century.
Plebania. XIX w.

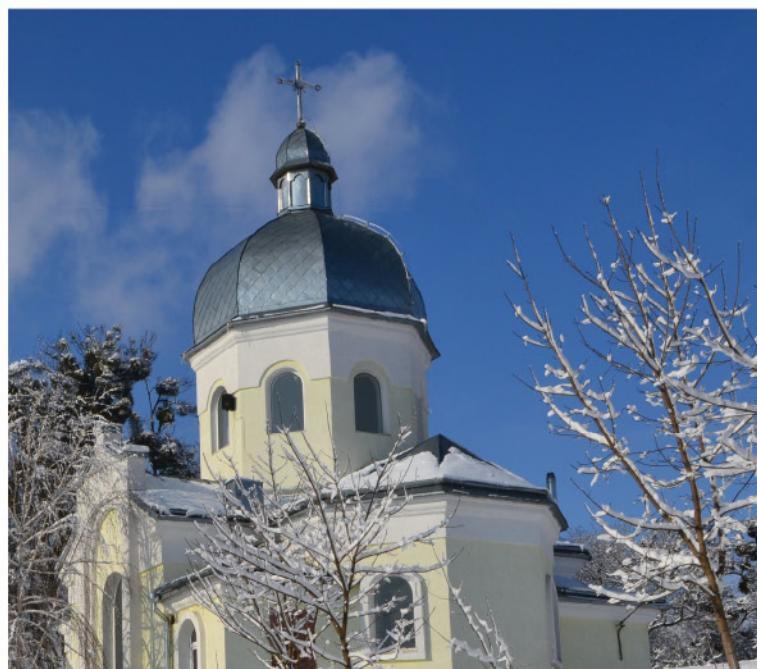
1:200

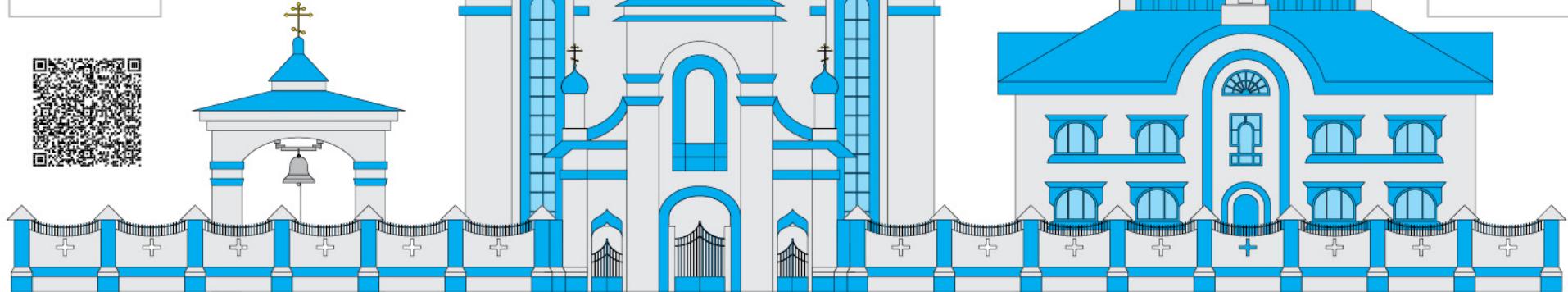
*Святопокровський храм. ХХІ ст.
The church of the Cover of Virgin. XXI century.
Cerkiew Świętej Ochrony. XXI w.*

2004

Святопокровський храм. Проект Г. Александрової.
The church of the Cover of Virgin. The project of H. Alexandrova.
Cerkiew Świętej Ochrony. Projekt H. Aleksandrowej.

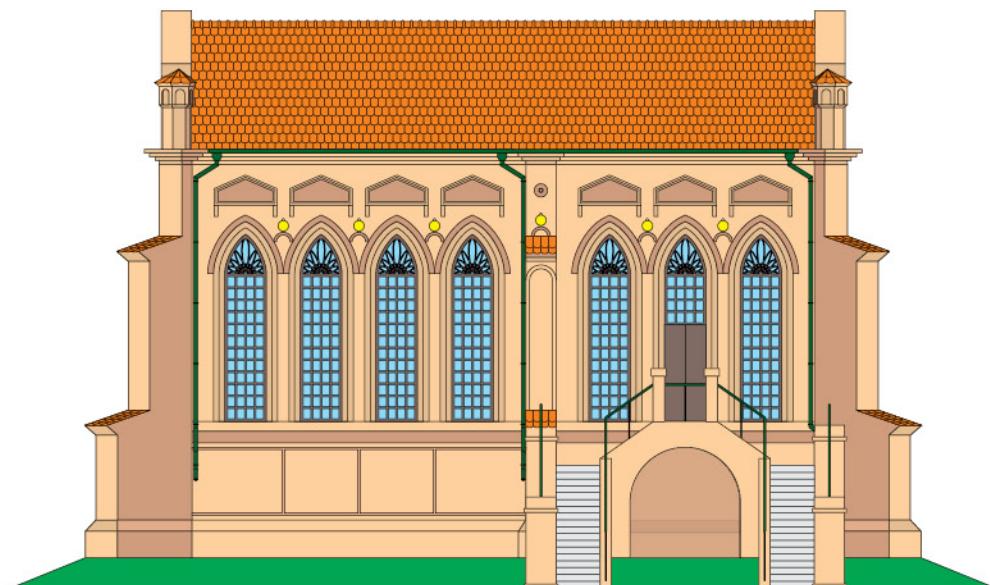
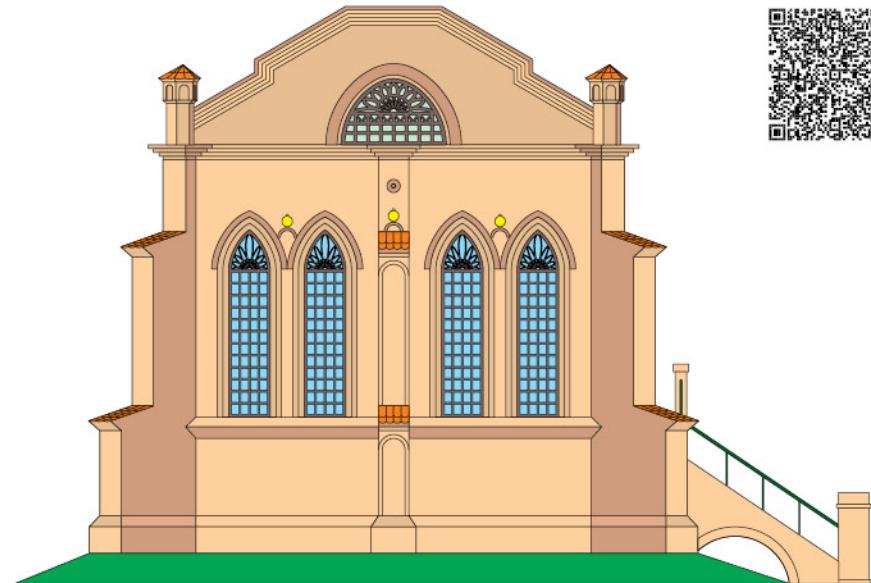
1:250

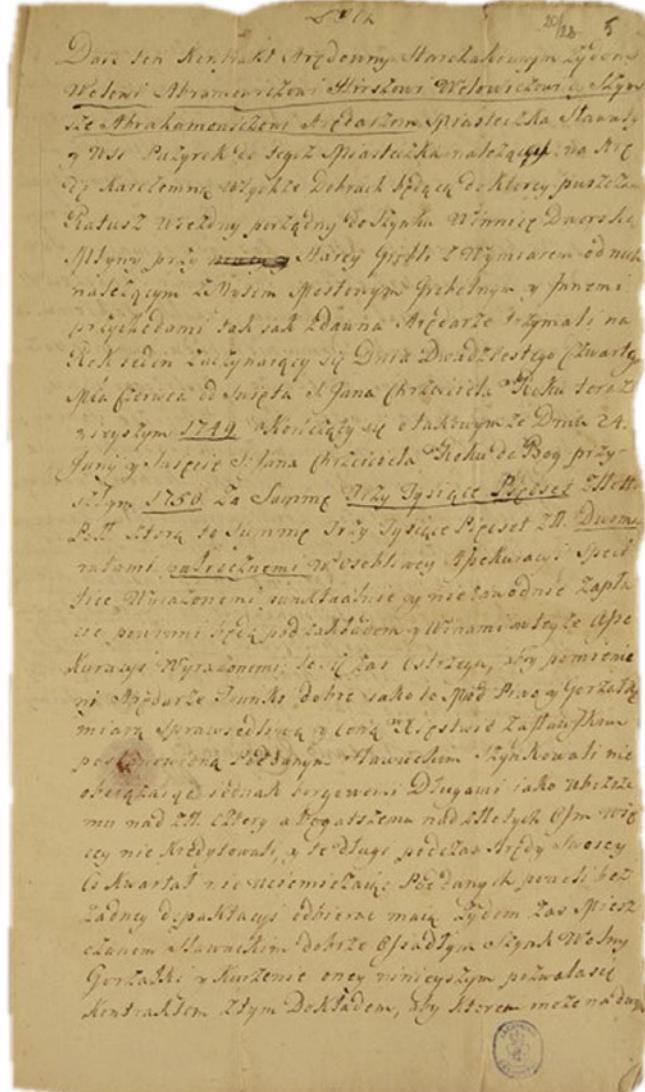
Скульптури А. Вольського.
Sculptures by A. Volsky.
Rzeźby A. Wolskiego.

Синагога. XIX ст.
The synagogue. XIX century.
Synagoga. XIX w.

1:200

Контракт на оренду євреями
міста Славути та села Пузирки. 1749 р.

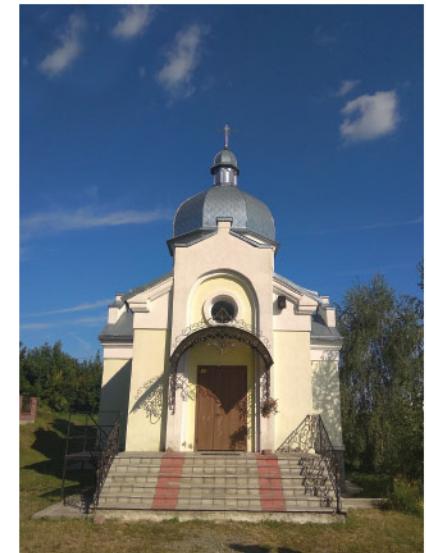
A contract for the lease of Jews living in the city of Slavuta and the village of Puzyrky. 1749.
Kontrakt na arendu żydowsku miasta Sławuty z przysiółkiem Puzyrki. 1749 r.

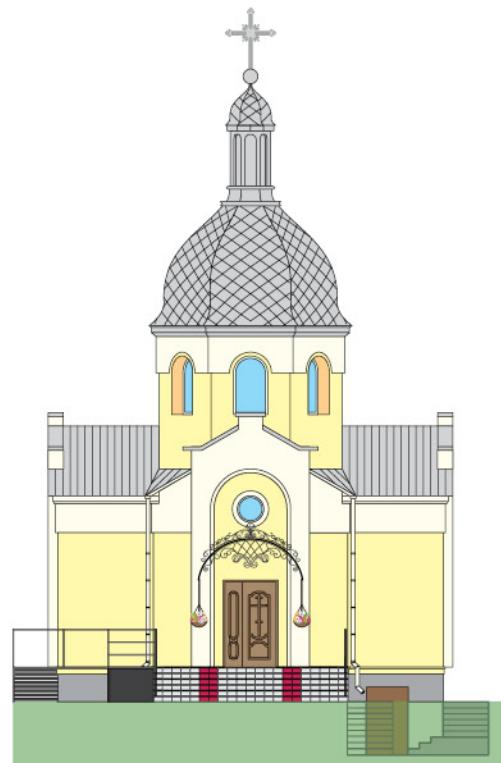
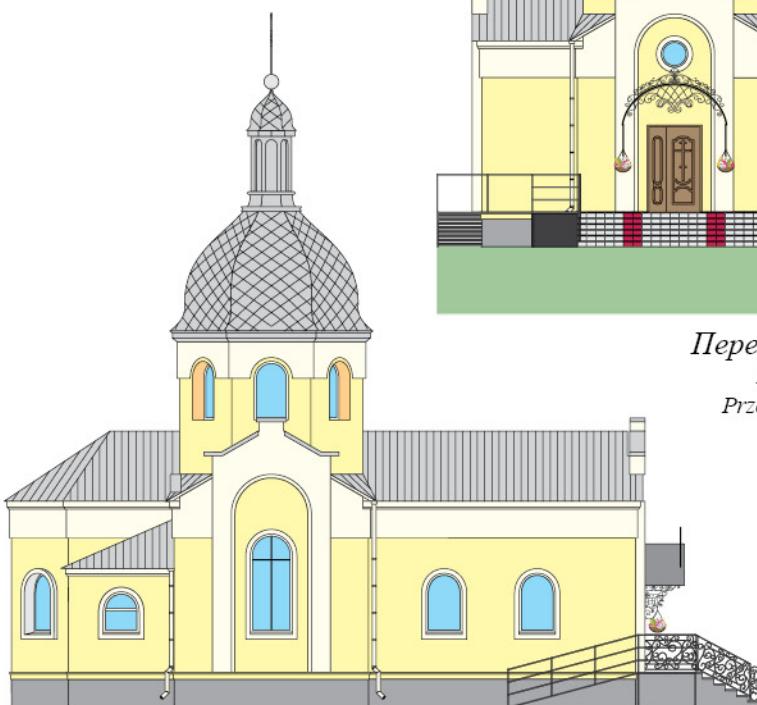
Храм Святих Петра і Павла. ХХІ ст.

The church of St. Peter and Paul. XXI century.

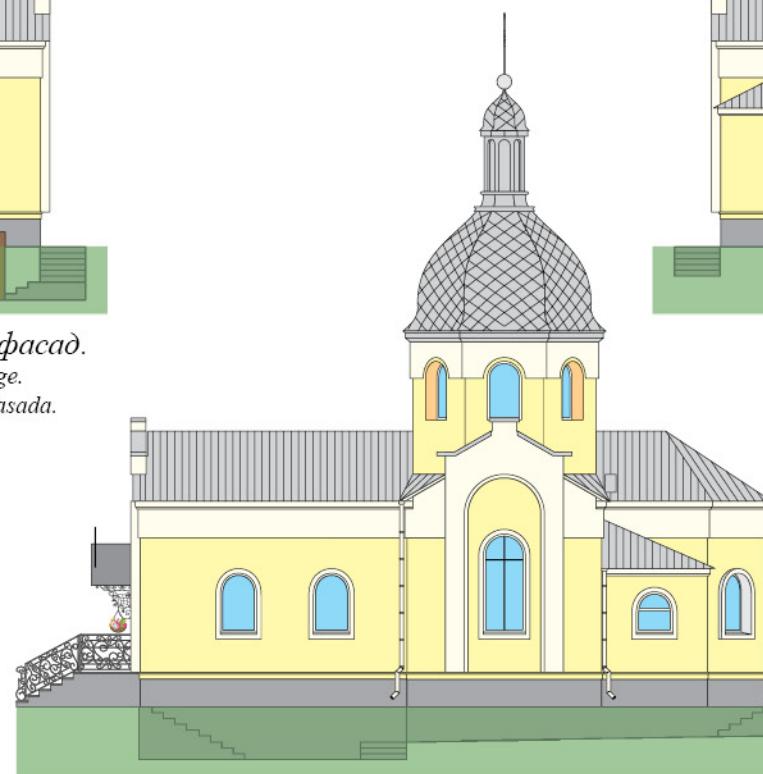
Cerkiew Św. Św. Piotra i Pawła. XXI w.

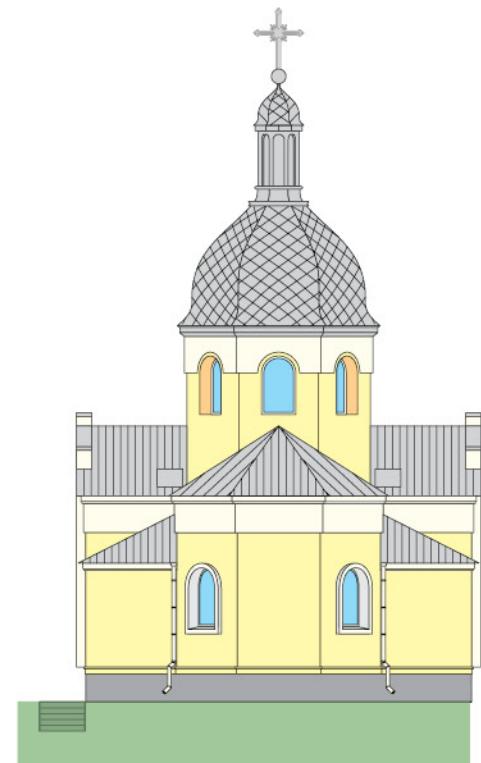
2018

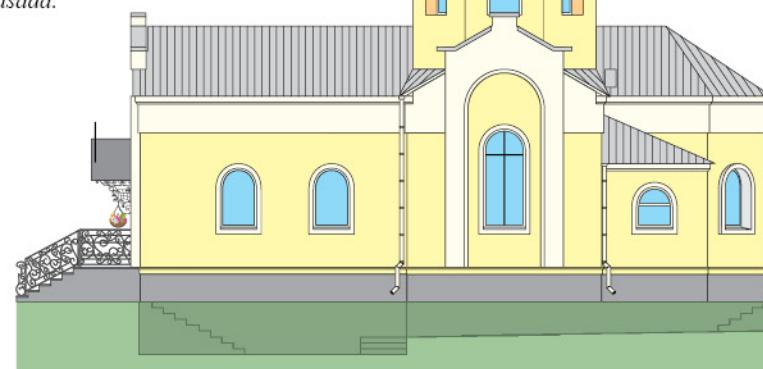
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

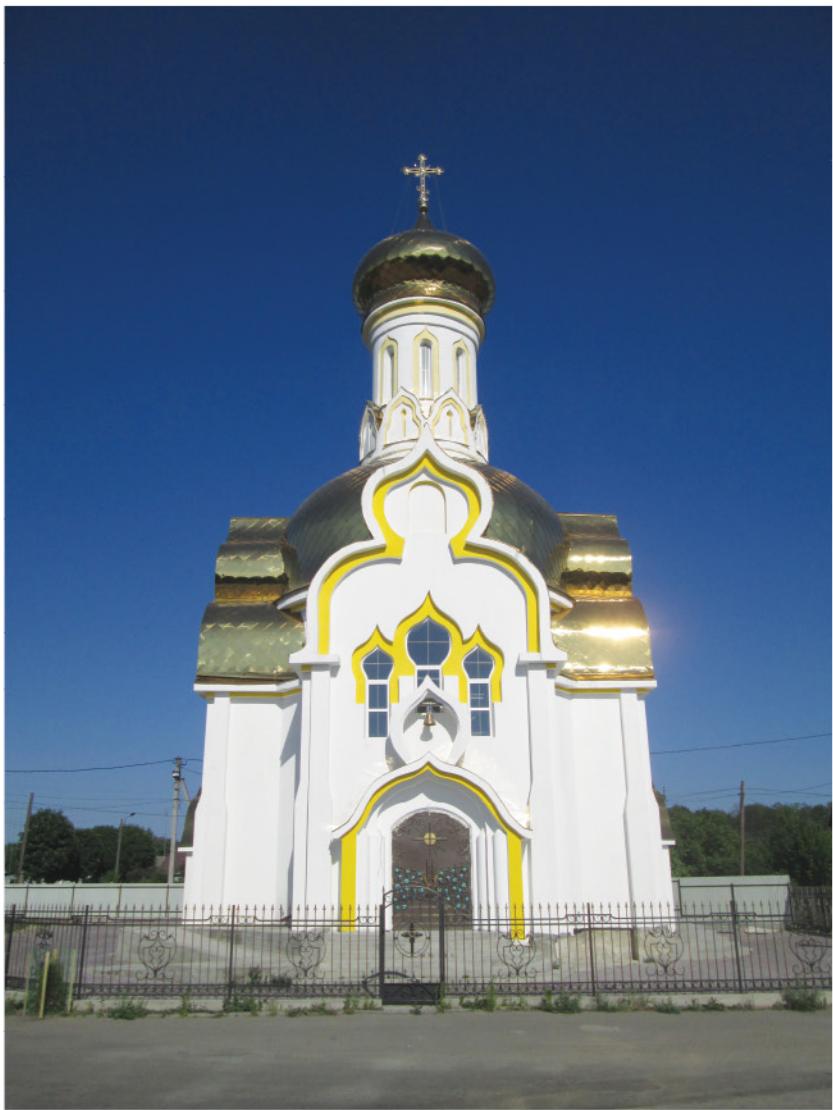
1:200

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

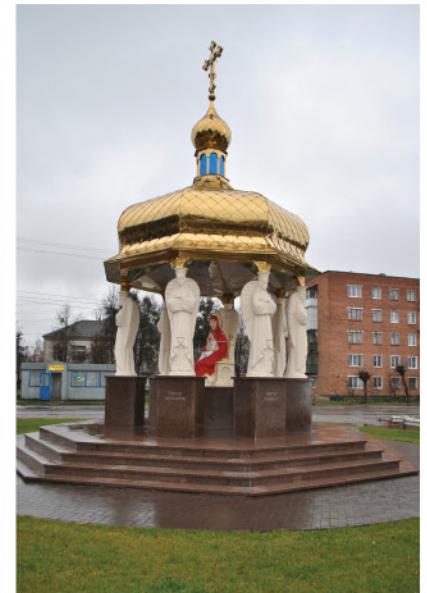
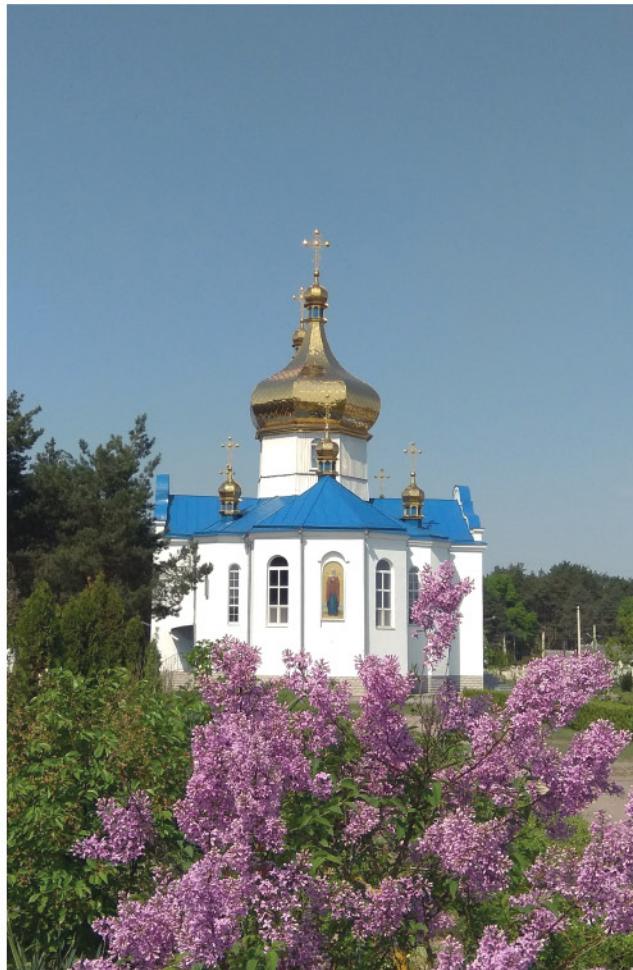

Бічні фасади.
Side facades.
Fasady boczne.

Храм Святого Миколая. ХХІ ст.
The church of St. Nicholas. XXI century.
Cerkiew pw. Św. Mikołaja. XXI w.

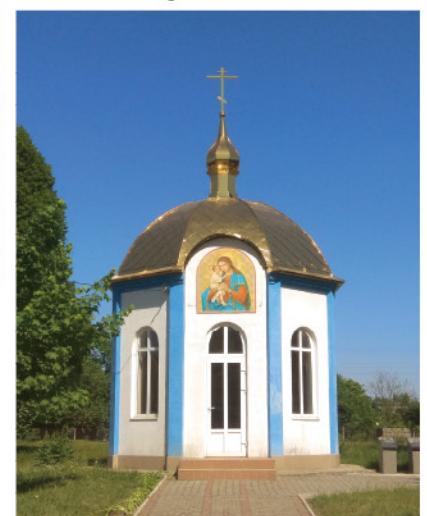

*Каплиці. ХХІ ст.
Chapels. XXI century.
Kaplice. XXI w.*

*Храм Георгія Побідоносця. ХХІ ст.
Church of St. George. XXI century.
Cerkiew pw. Św. Jerzego Zwycięzcy. XXI w.*

Вокзал. XX ст.
Railway station. XX century.
Dworzec kolejowy. XX w.

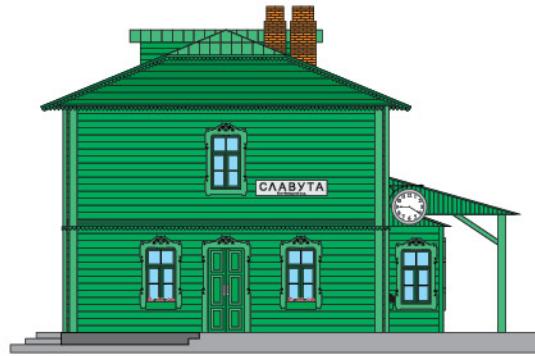
1955

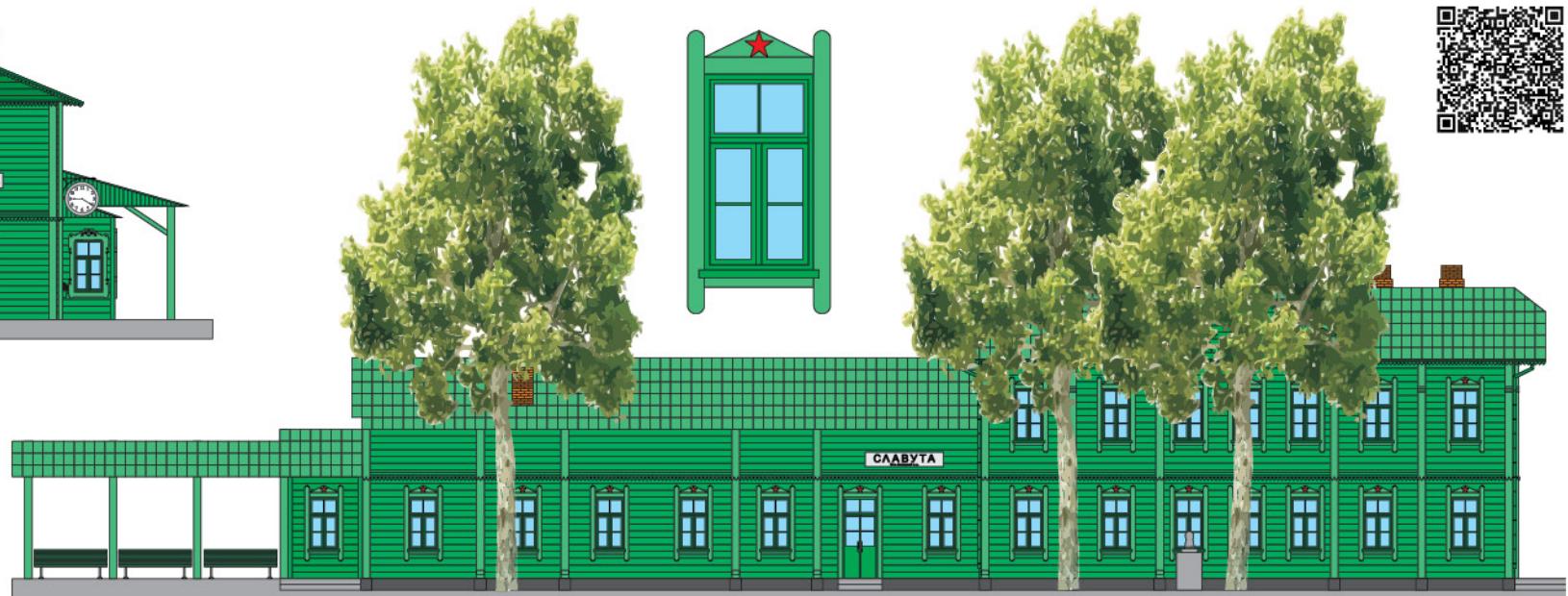
1975

2008

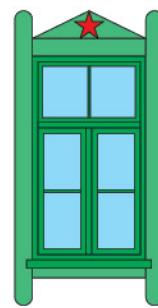
Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasada.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

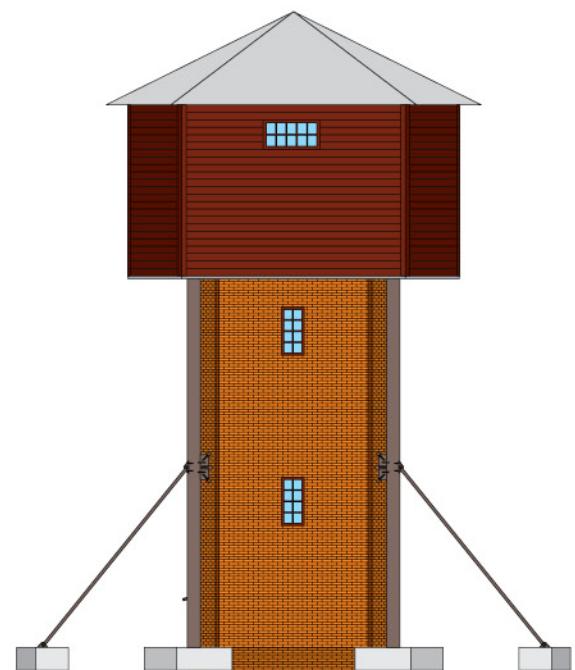
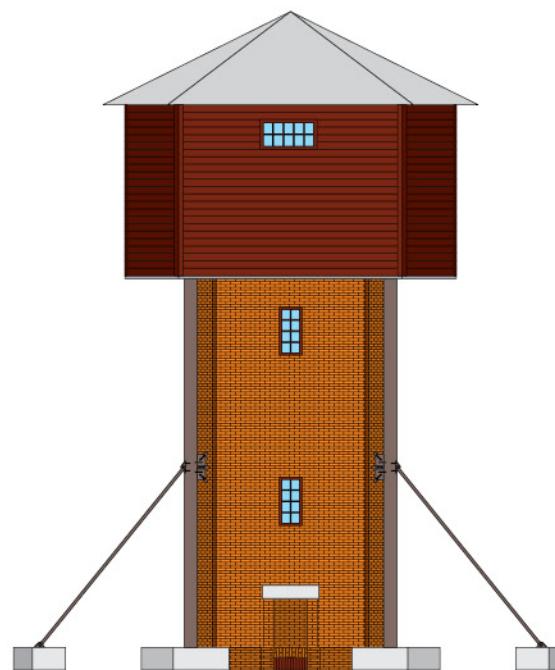
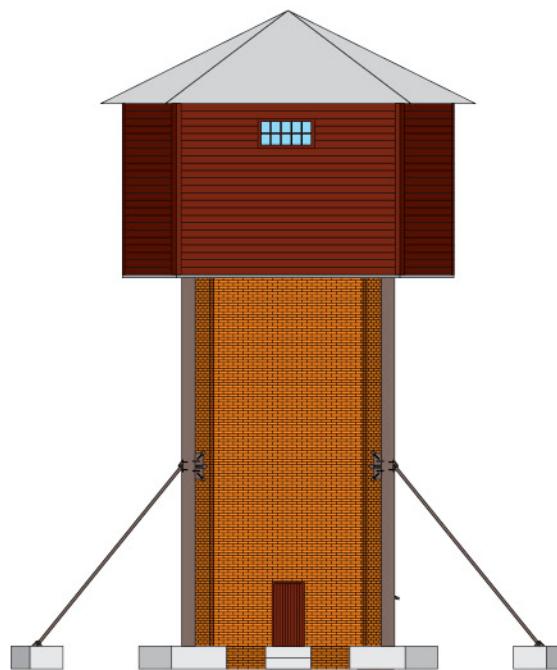
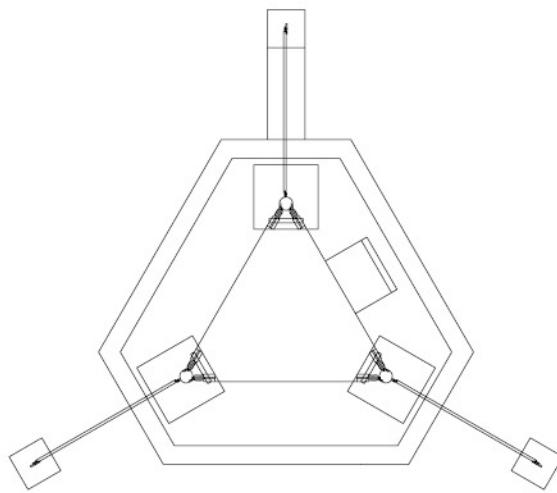
1:250

Водогінна башта. 1930-і рр.

Water tower. 1930s.

Wieża ciśnieniowa. Lata 1930-e.

1:200

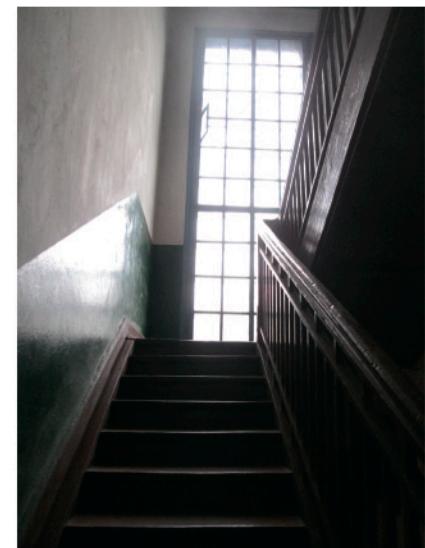
Будинок. 1920-і рр.

House. 1920s.

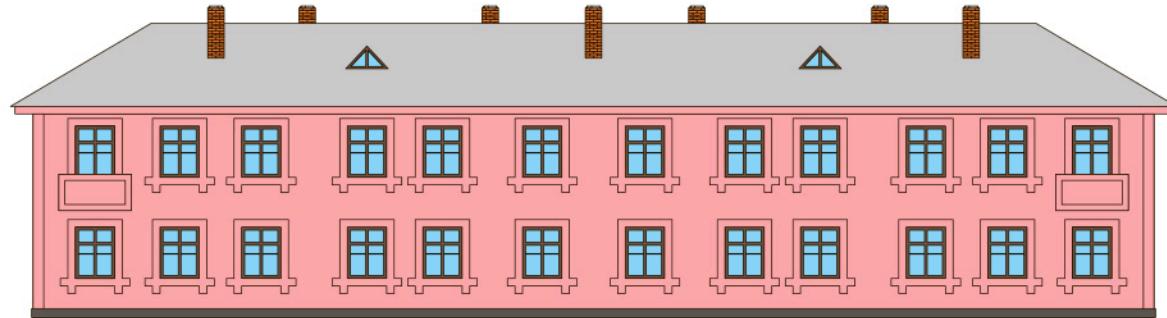
Budynok. Lata 1920-e.

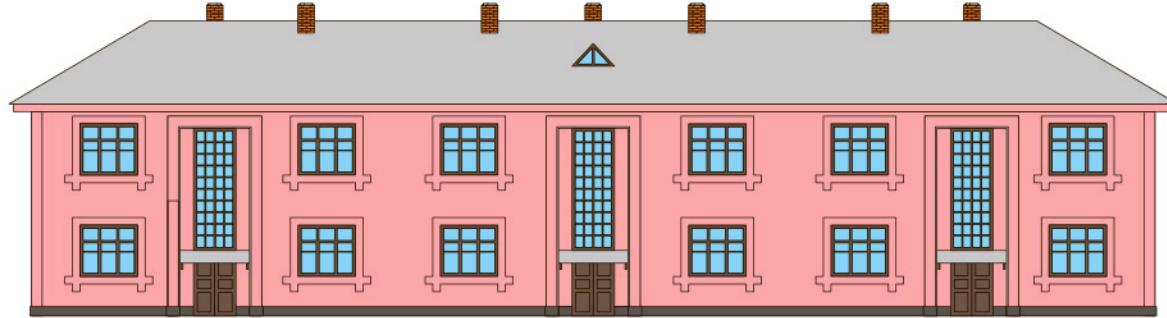
2018

2018

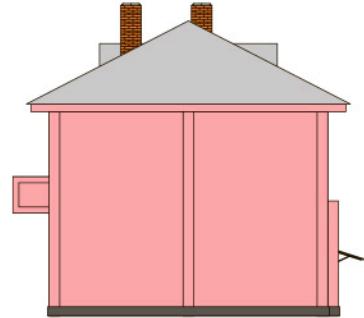
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

1:250

Будинок. 1920-і рр.

House. 1920s.

Budynek. Lata 1920-e.

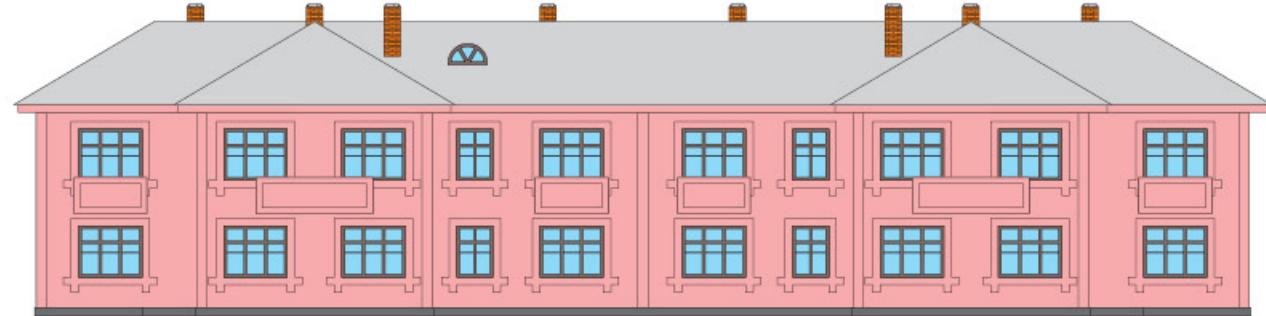
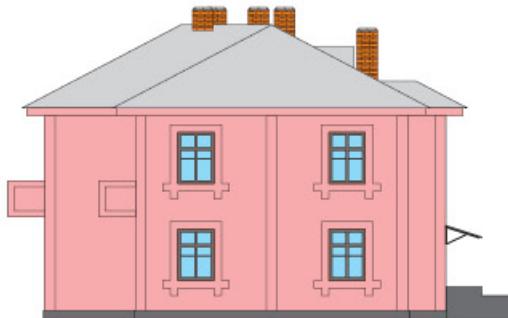

2018

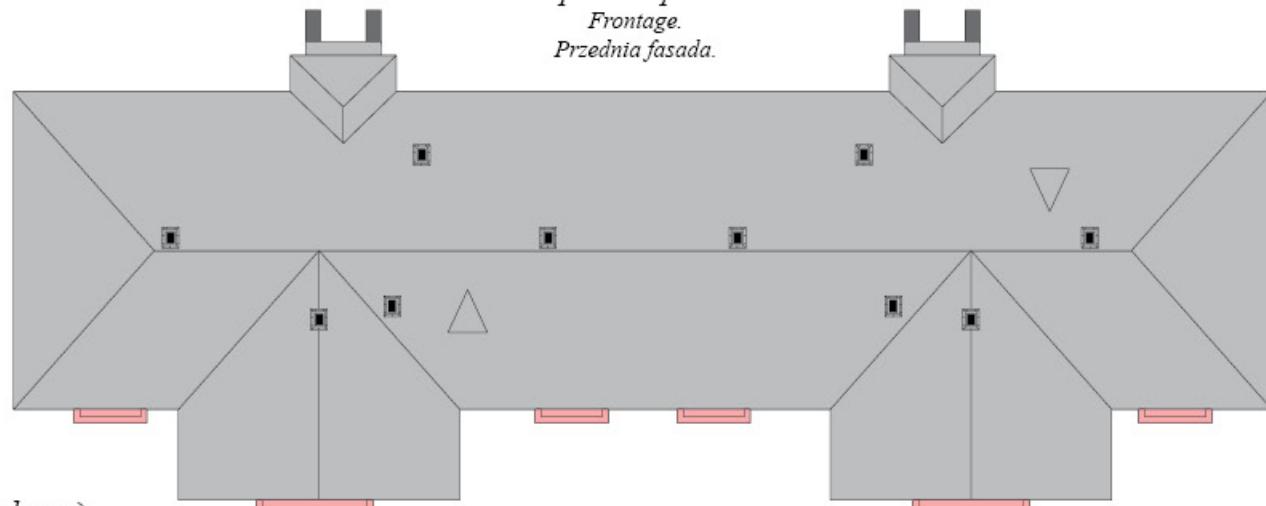

2018

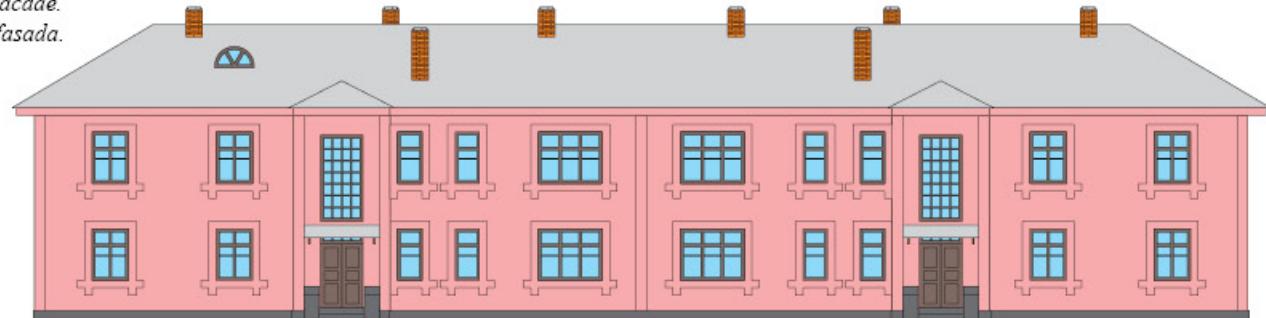
Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

1:250

Будинок. 1934 р.

House. 1934.

Budynek. 1934 r.

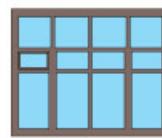
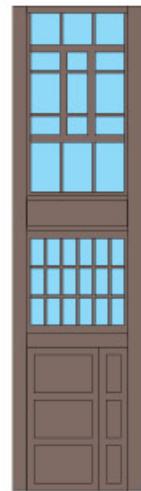
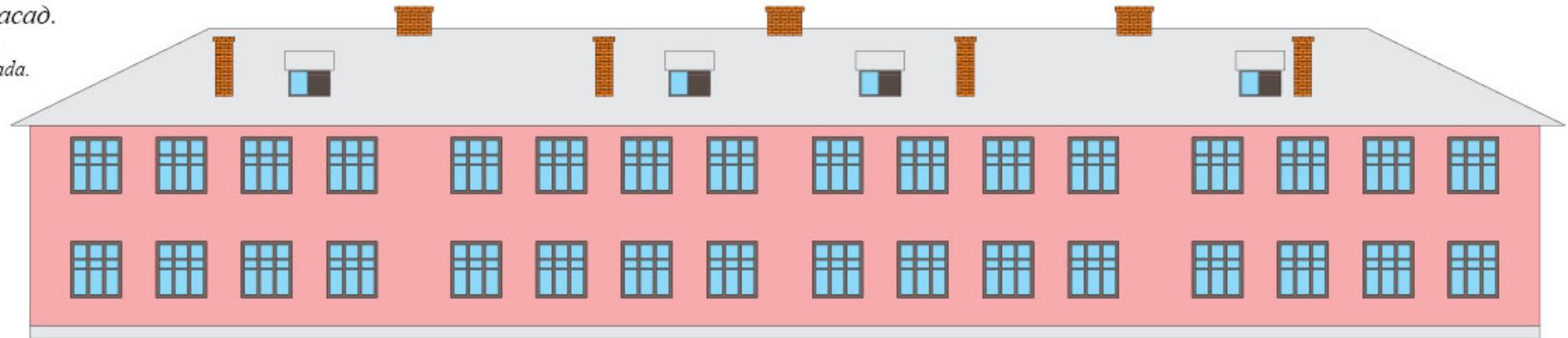
2018

Передній фасад.

Frontage.

Przednia fasada.

Бічний фасад.

Side facade.

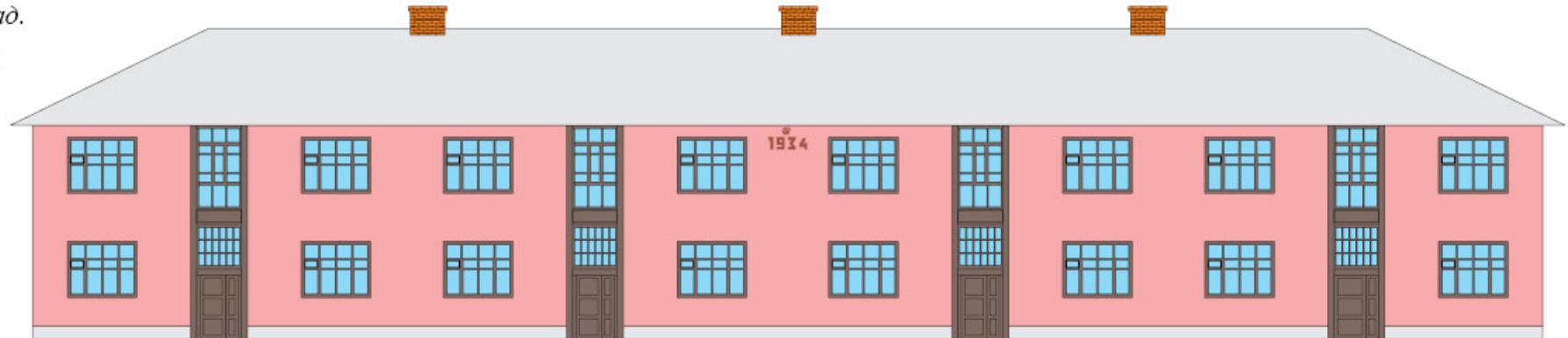
Boczne fasad.

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

1:250

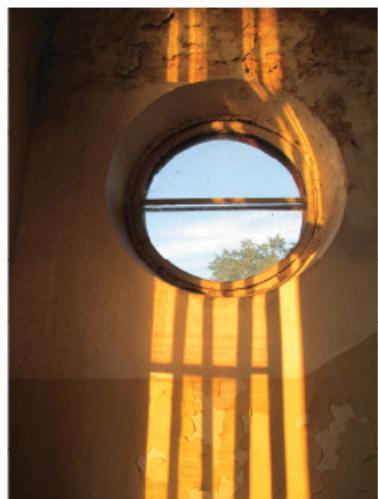
Будинок «з ілюмінаторами». 1930-і рр.

House with «illuminations». 1930s.

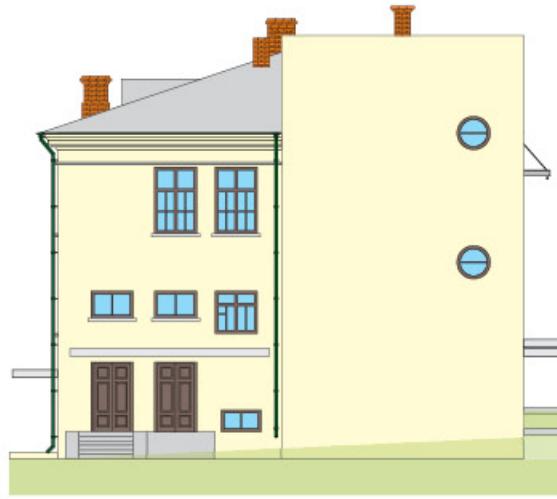
Budynek z «iluminatorami». Lata 1930-e.

2018

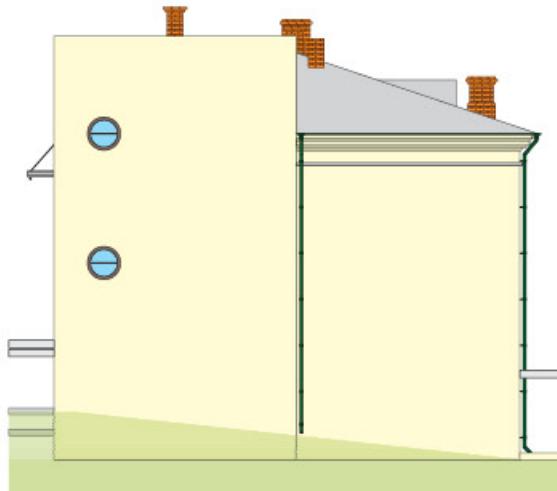
2018

Бічні фасади.
Side facades.
Fasady boczne.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

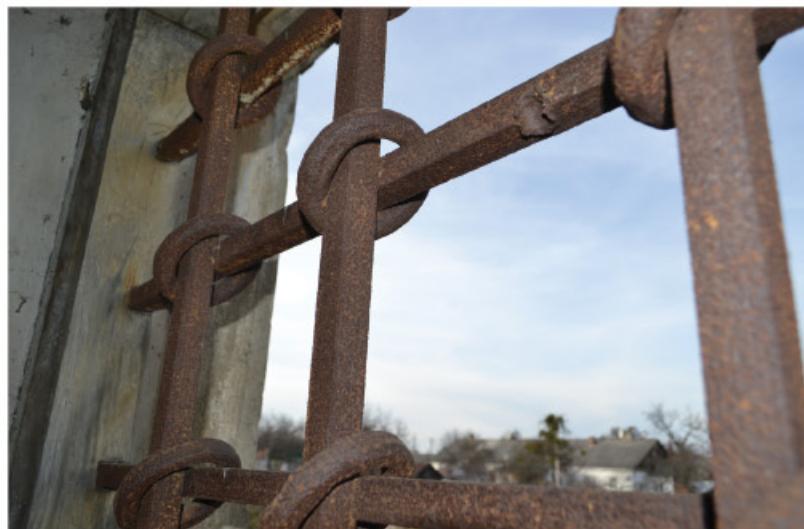
1:250

Склад. 1930-і рр.

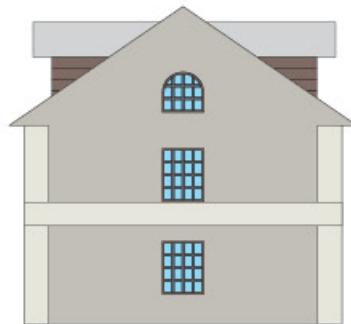
Warehouse. 1930s.

Magazyn. Lata 1930-e.

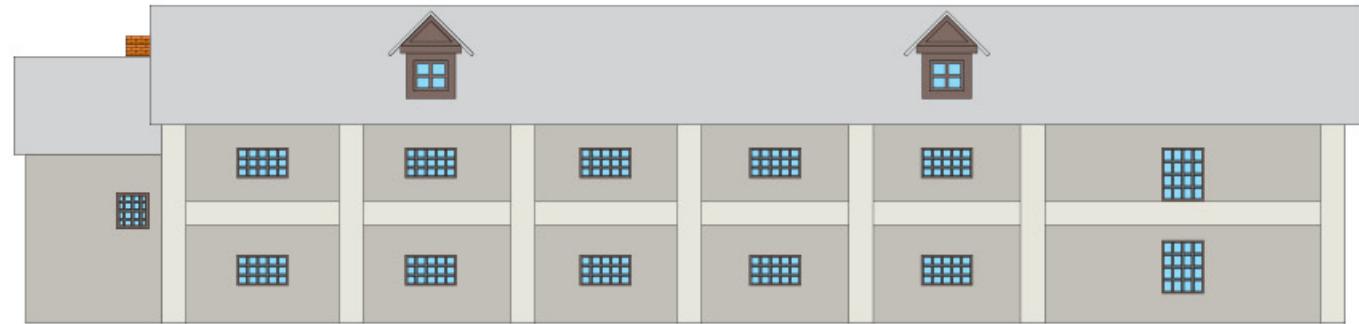

2015

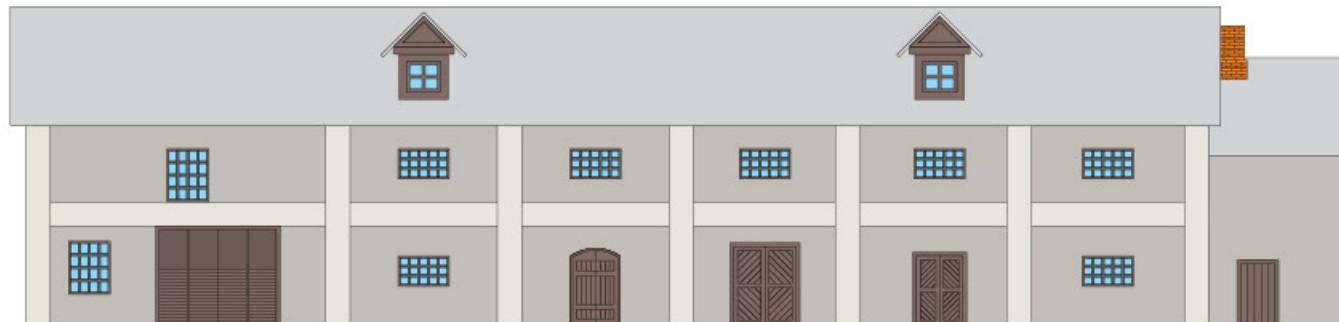
1:250

Передній фасад.

Frontage.

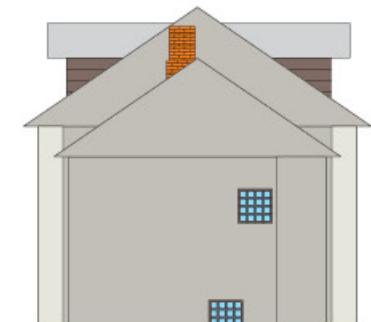
Przednia fasada.

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

Бічний фасад.

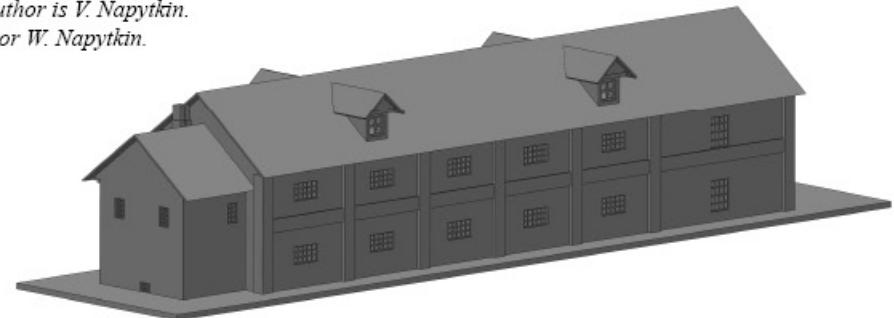
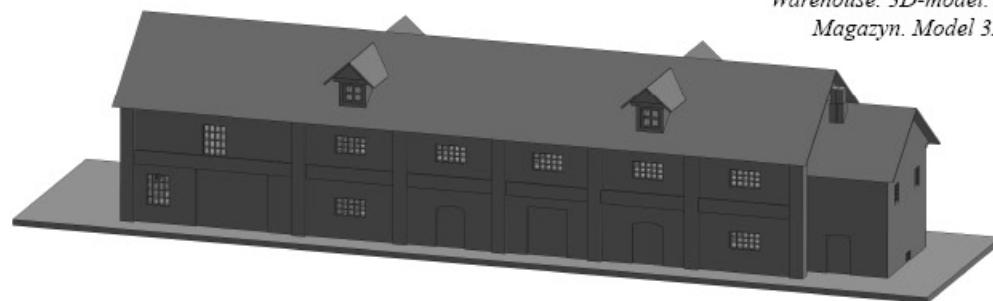
Side facade.

Boczne fasad.

Склад. 3D-модель. Автор - В. Напиткін.

Warehouse. 3D-model. The author is V. Napytkin.

Magazyn. Model 3D. Autor W. Napytkin.

Будинок. 1930-і рр.

House. 1930s.

Budynek. Lata 1930-e.

1988

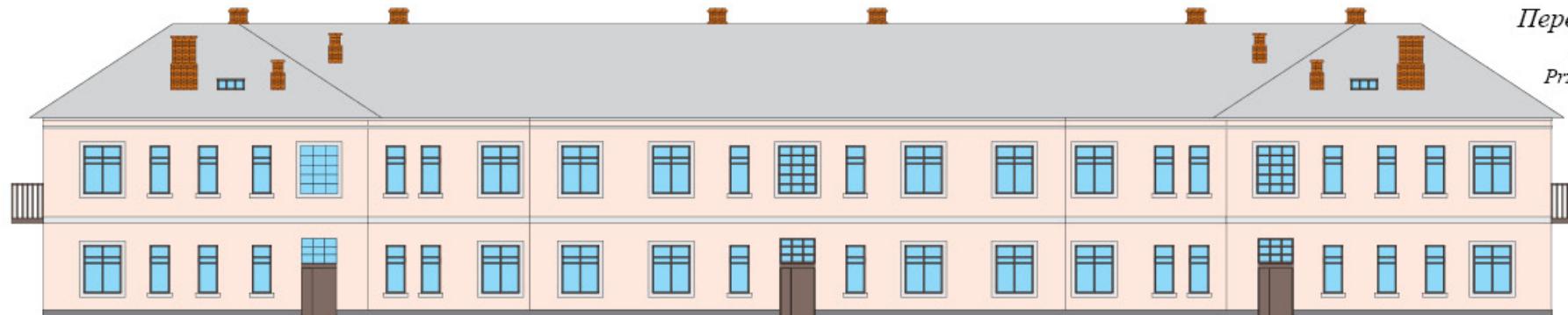
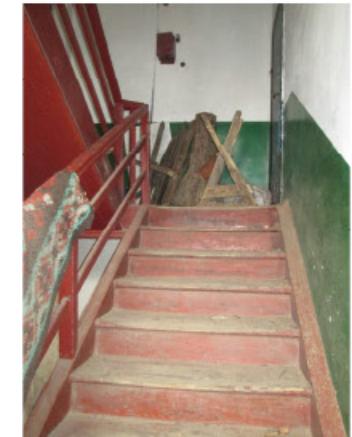

2018

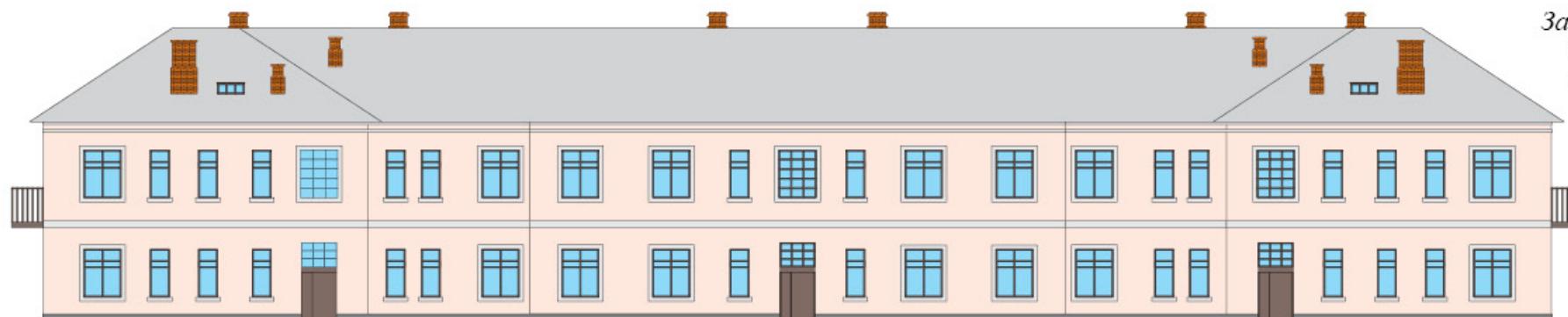

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasada.

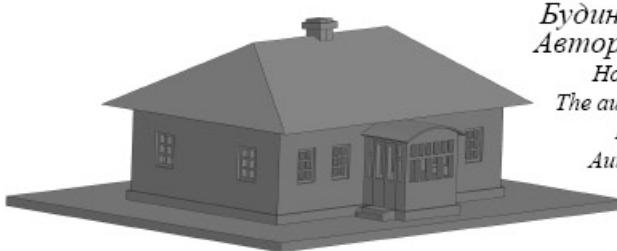
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

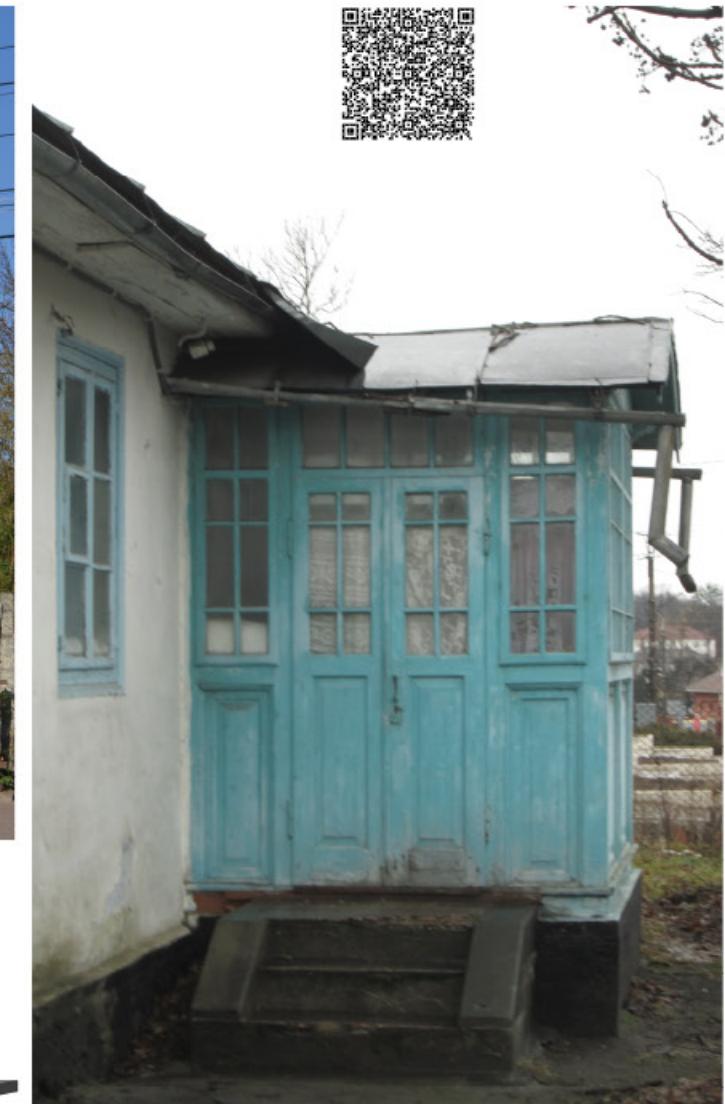
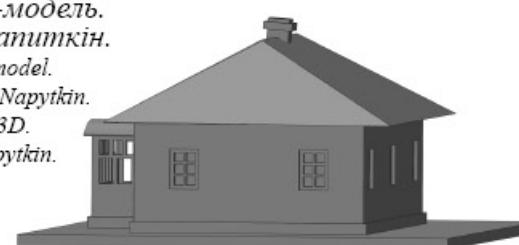
Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

1:250

*Будинок 1930-х рр.
House of 1930s.
Budynek z 1930-h lat.*

*Будинок. 3D-модель.
Автор - В. Напіткін.
House. 3D-model.
The author is V. Napytkin.
Budynek. 3D.
Autor W. Napytkin.*

2018

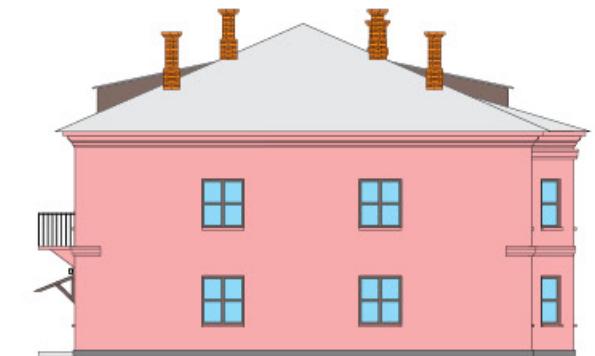
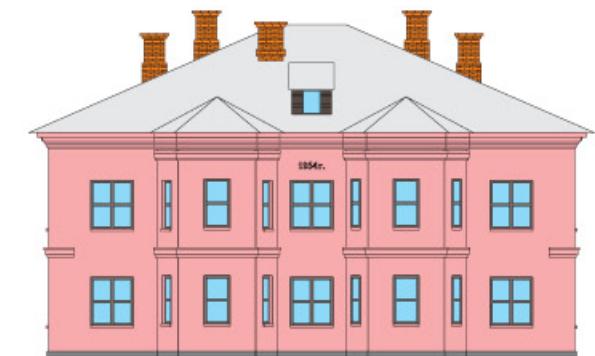
Будинок. 1954 р.

House. 1954.

Budynek. 1954 r.

2009

Будинок. 1957 р.
House. 1957.
Budynek. 1957 r.

5-й мікрорайон. 1960 р.
5th microdistrict. 1960.
Piąta dzielnica. 1960 r.

2018

Зупинка
в 5-му мікрорайоні.
XX ст.
Bus stop
in the 5th microdistrict.
XX century.
Przystanek
w piątej dzielnicy.
XX w.

Передній фасад.

Frontage.

Przednia fasada.

Задній фасад.

Back facade.

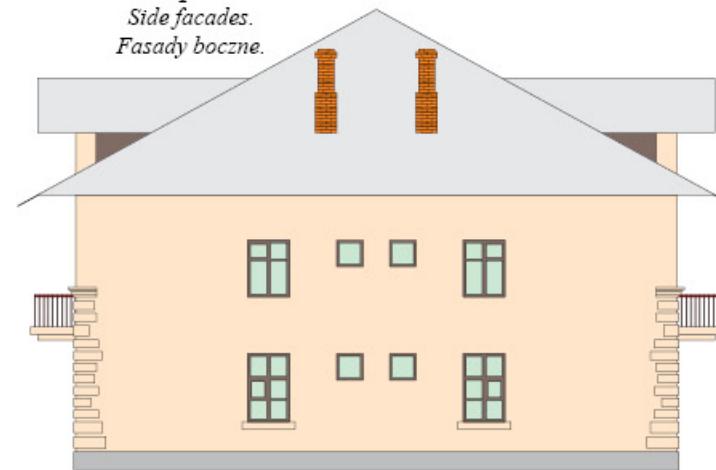
Tylna fasada.

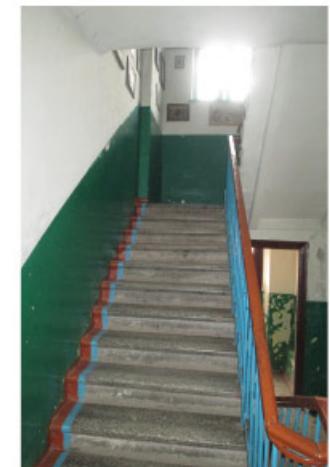
Бічні фасади.

Side facades.

Fasady boczne.

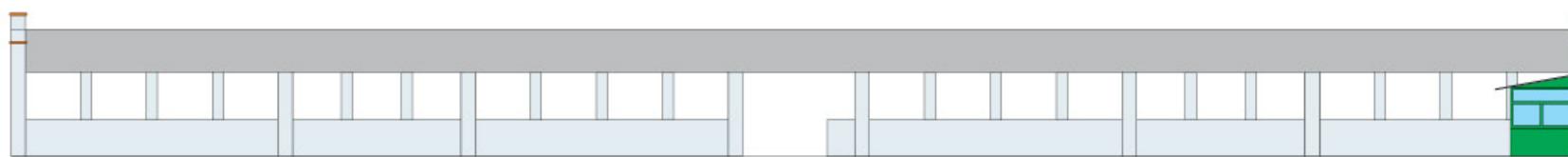
1:200

Базар. 1950-и рр.

Market. 1950s.

Rynek. Lata 1950-e.

1:250

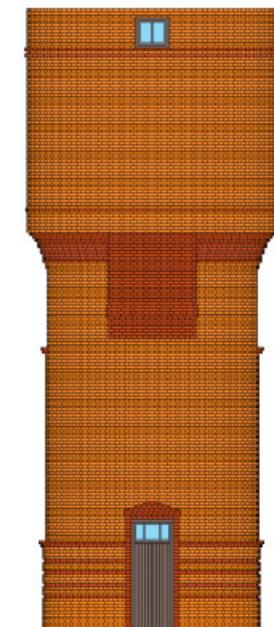
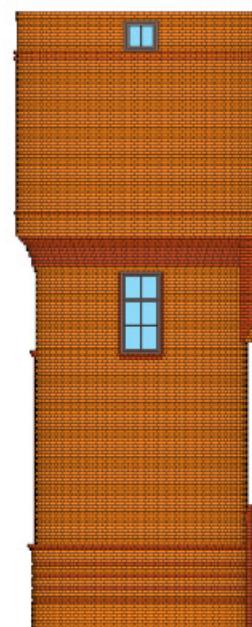
128

Водогінна башта.

Water tower.

Wieża ciśnieni.

2018

1:200

Центральна площа. 1960-і рр.

Central square. 1960s.

Plac centralny. Lata 1960-e.

Магазин. 1960 р.

Shop. 1960.

Sklep. 1960 r.

1988

1:200

2009

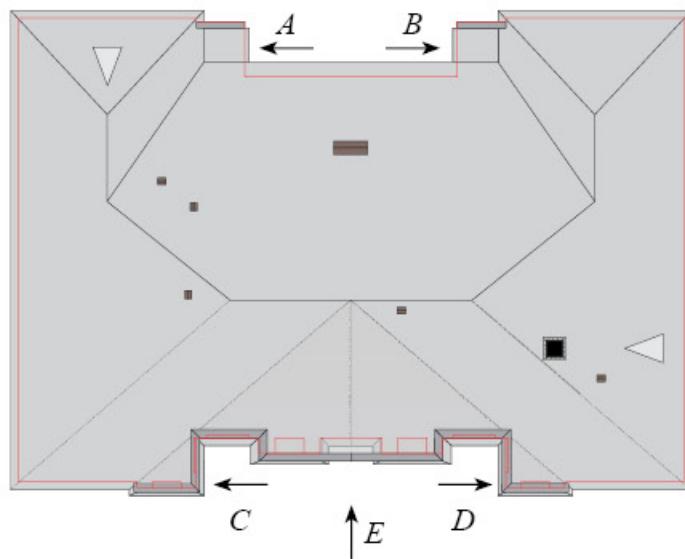
2018

Будинок культури заводу «Будфарфор». 1960 р.

House of Culture «Budfarfor» plant. 1960.

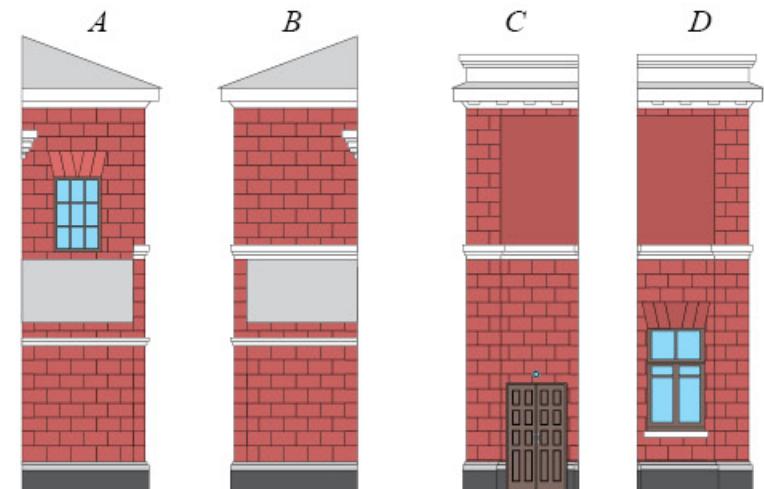
Dom Kultury fabryki «Budfarfor». 1960 r.

*Бічні фасади.
Side facades.
Fasady boczne.*

1:200

Передній фасад.

Frontage.

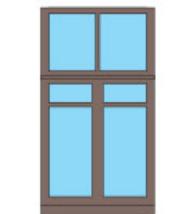
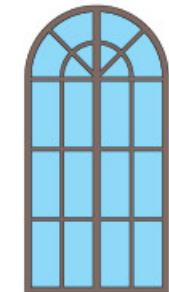
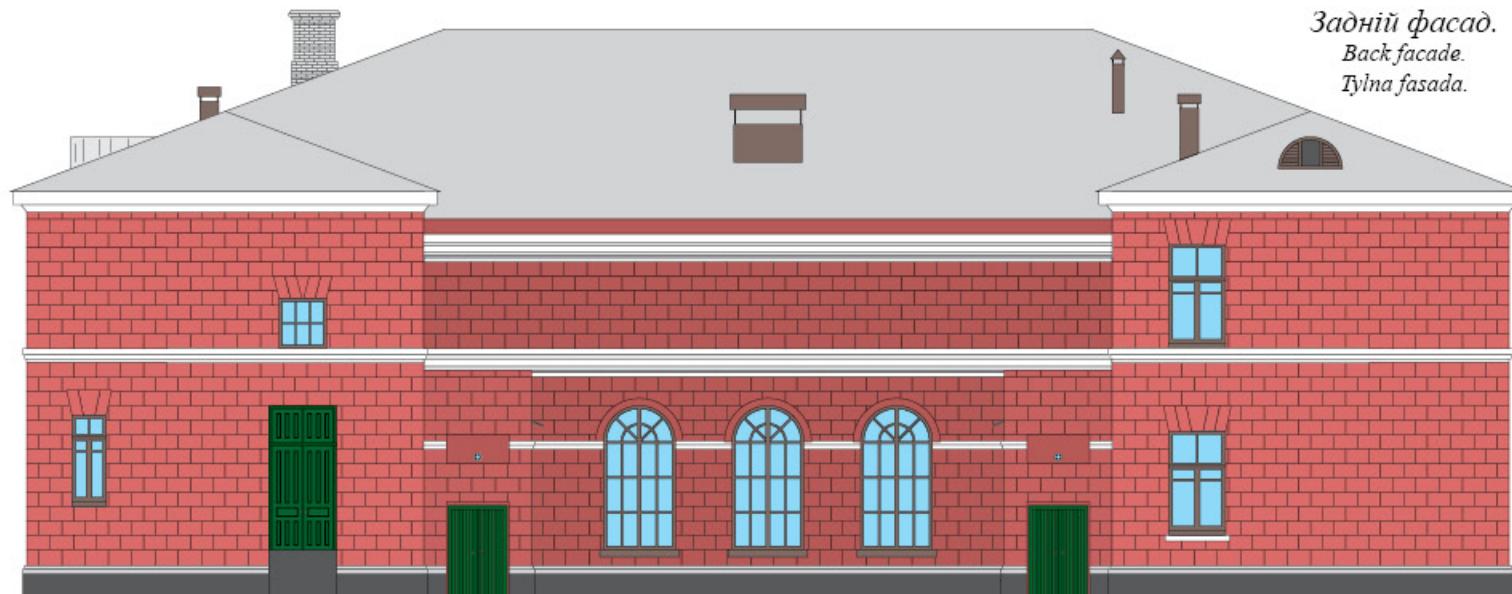
Przednia fasada.

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

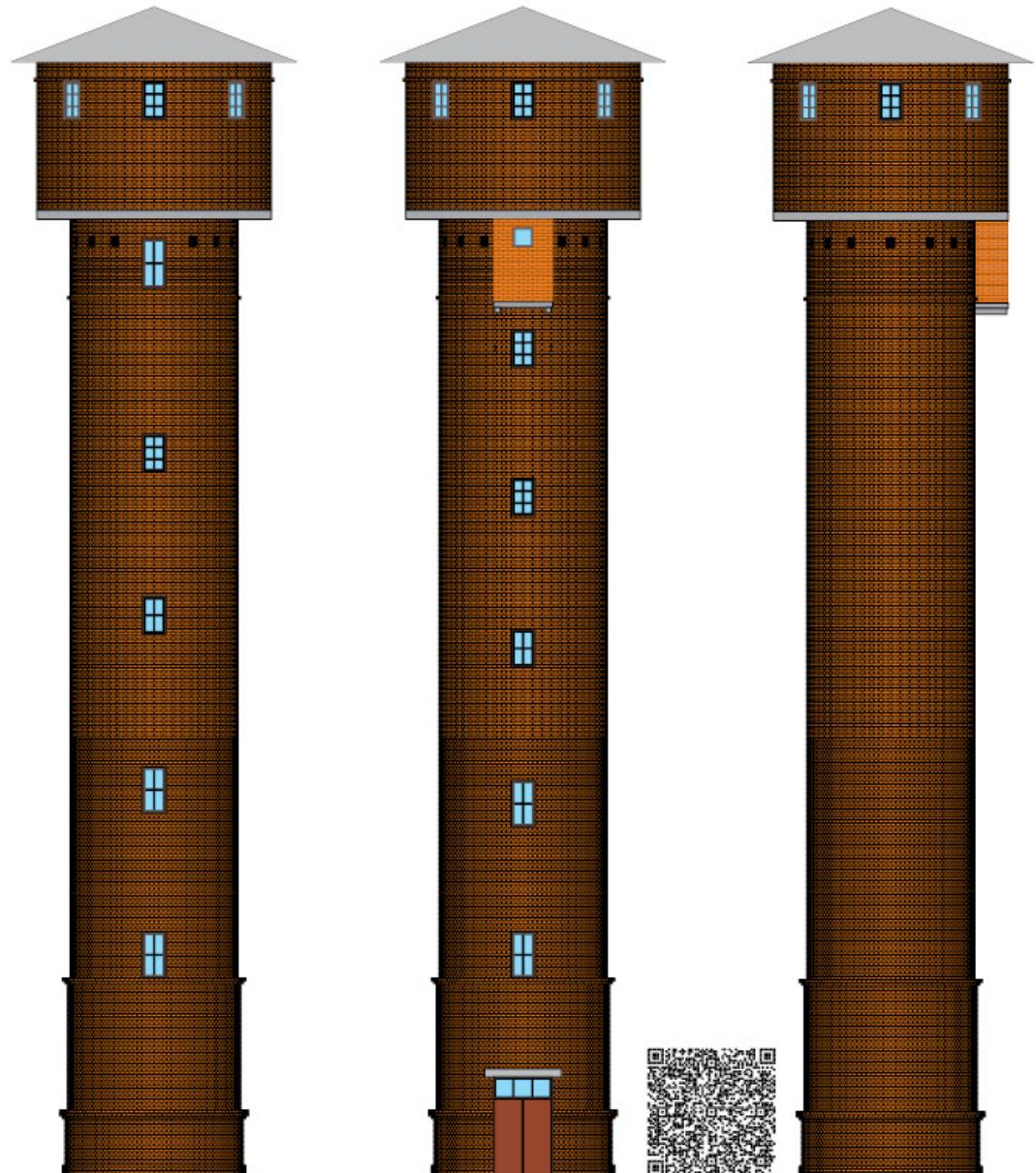
Водогінна башта заводу «Будфарфор».

Water tower of «Budfarfor» plant.

Wieża ciśnień fabryki «Budfarfor».

2018

1:200

Будинки. 1963 р.

Houses. 1963.

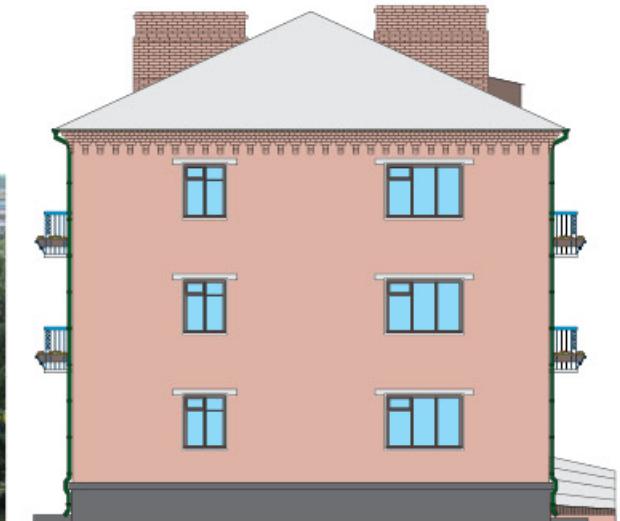
Budynky. 1963 r.

№ 32

№ 34

Передній фасад.

Frontage.

Przednia fasada.

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

1:250

Кінотеатр ім. Т. Г. Шевченка. ХХ ст.

The cinema. XX century.

Kinoteatr im. T. G. Szewczenki. XX w.

1960

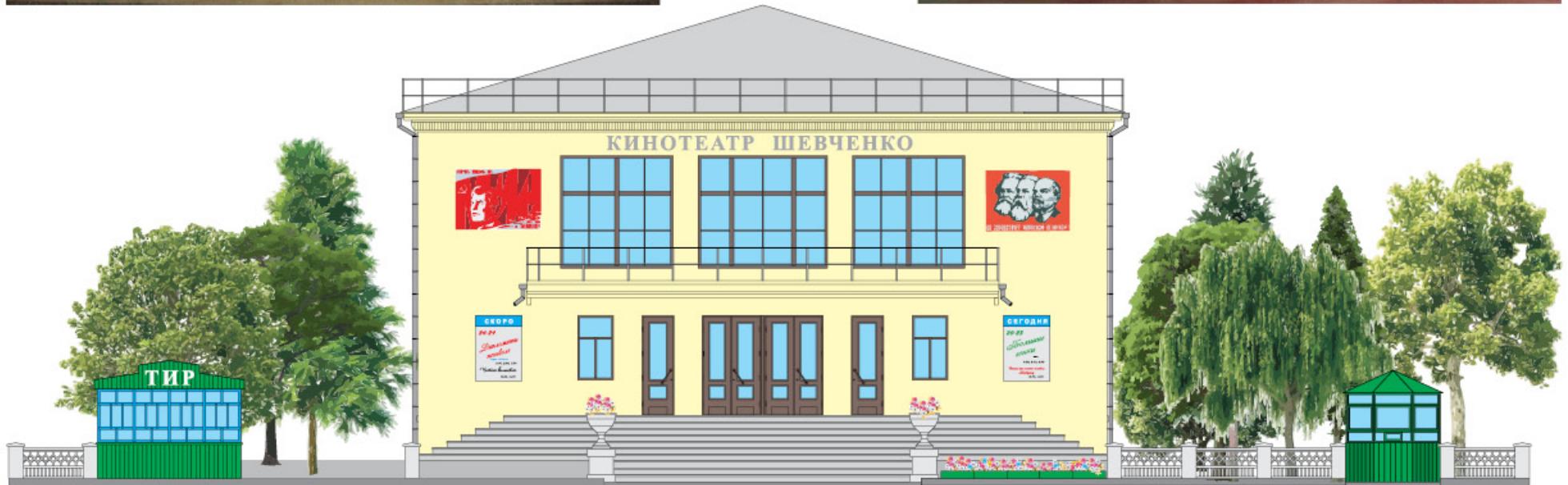
1983

1986

2007

1:200

Універмаг. 1960-і рр.

Department store. 1960s.

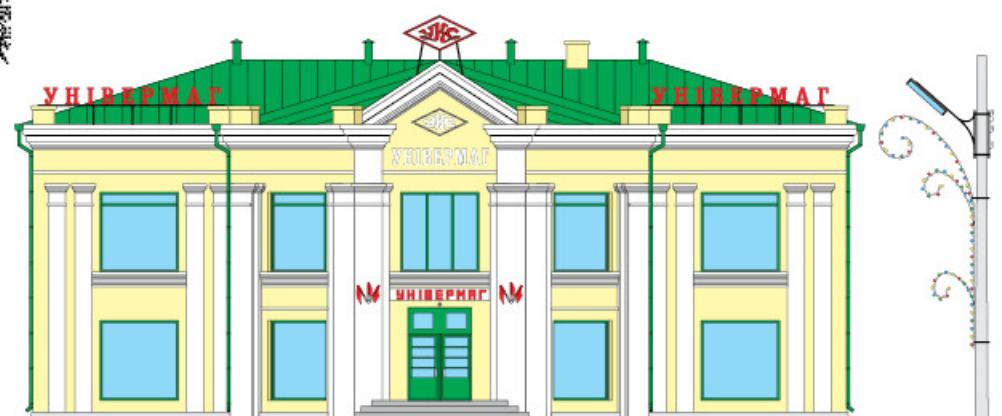
Dom Towarowy. Lata 1960-e.

1960

2018

1:250

Ресторан «Горинь». 1950-і рр.

The «Horyn» Restaurant. 1950s.

Restauracja «Horyn». Lata 1950-e.

1962

1988

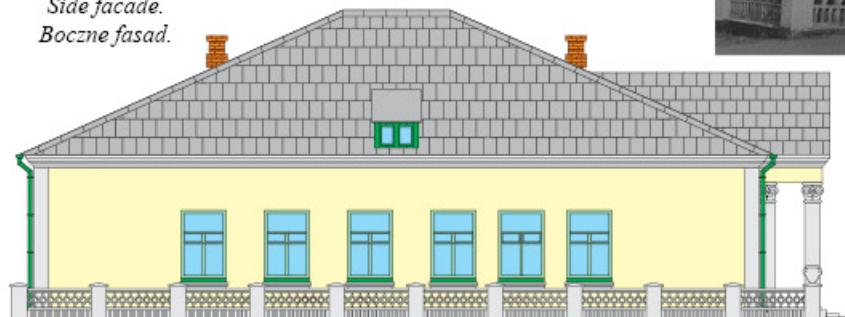
2018

Бічний фасад.

Side facade.

Boczne fasad.

Передній фасад.

Frontage.

Przednia fasada.

1:200

Ресторан «Україна». 1967 р.

The «Ukraine» Restaurant. 1967.

Restauracja «Ukraina». 1967 r.

2006

1970

2018

1:200

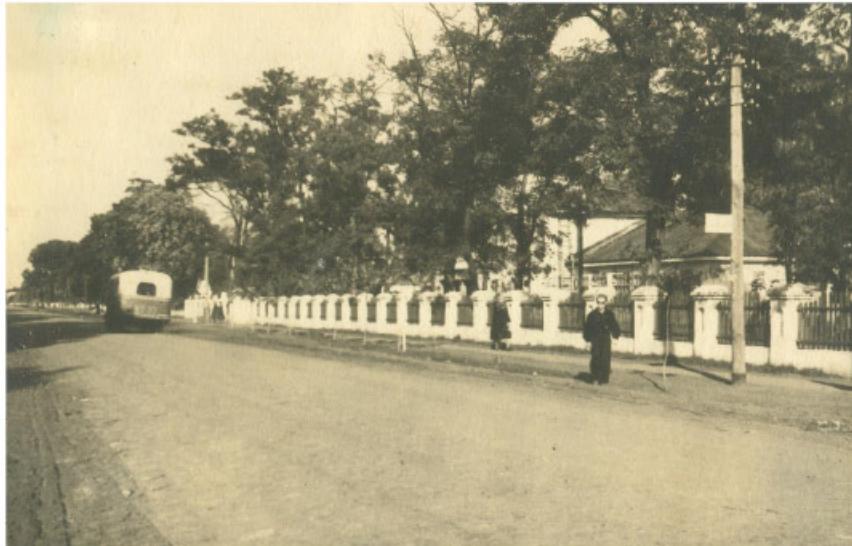

1986

Районний будинок культури.

Regional House of Culture.

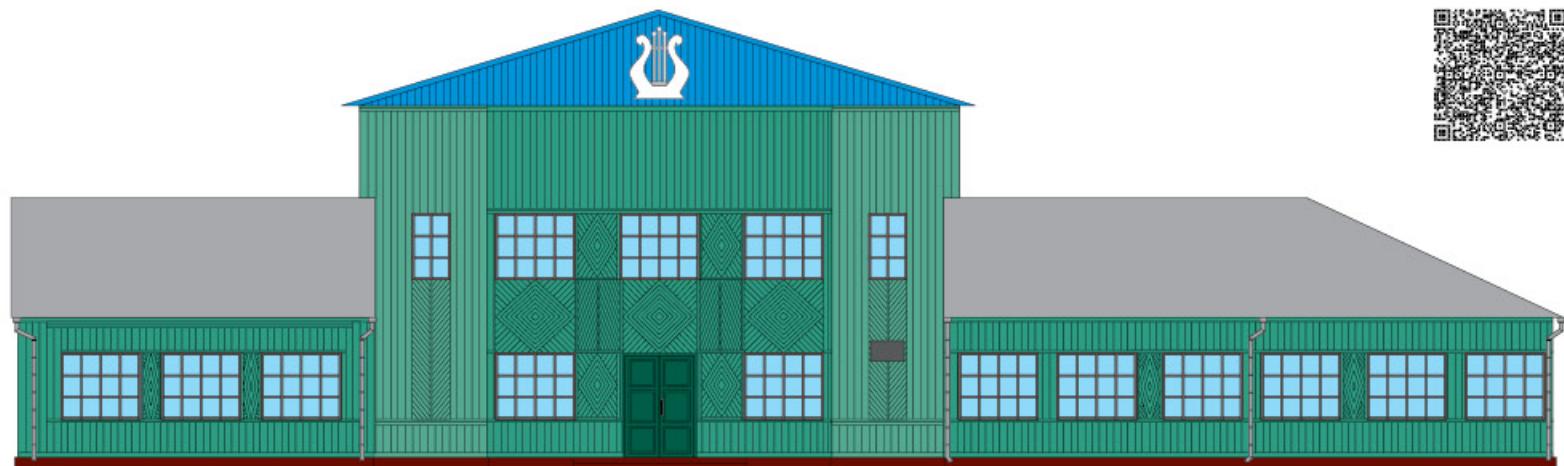
Rajonowy Budynek Kultury.

1965

2018

1:200

Лікарні.
Hospitals.
Szpitalne.

Медична школа. 1955 р.
Medical school. 1955.
Szkoła medyczna. 1955 r.

Районна лікарня. 1955 р.
District Hospital. 1955.
Szpital rejonowy. 1955 r.

Адміністративний корпус ЦРЛ.
Hospital administrative building.
Budynek administracyjny szpitala.

2018

Будинок рад.
House of Soviets.
Dom Rady.

Поліція.
Police.
Policja.

Поштамт.
Post office.
Urząd pocztowy.

Будинок побуту.
House of household services.
Budynek świadczenia usług.

Лазня.
Bath.
Laźnia.

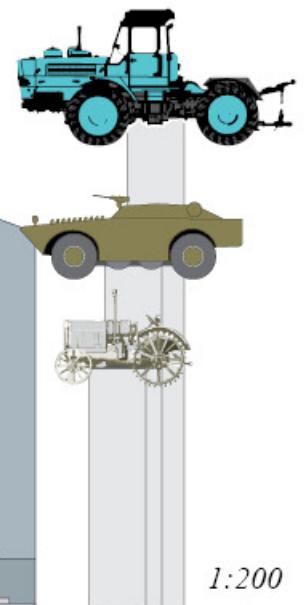
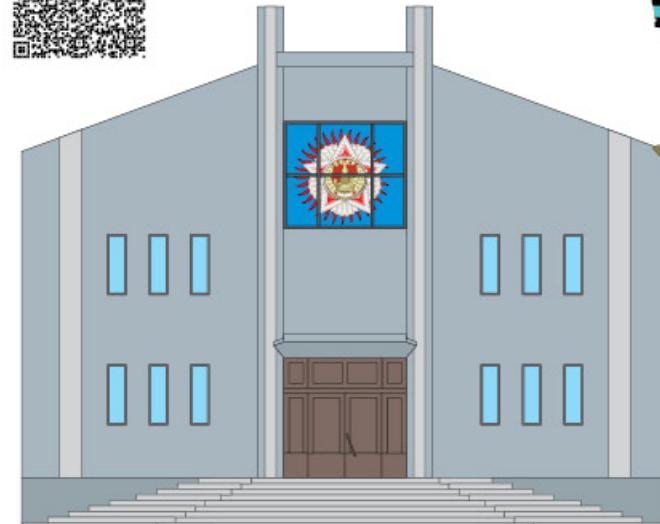
Лісгосп.
Forestry.
Leśnictwo.

2018

Музей. 1986 р.

Museum. 1986.

Muzeum. 1986 r.

*Вітрильник з експозиції В. Ящука. 2018 р.
Sailboat from the exposition of V. Yaschuk. 2018.
Jacht z ekspozycji V. Yaschuka. 2018 r.*

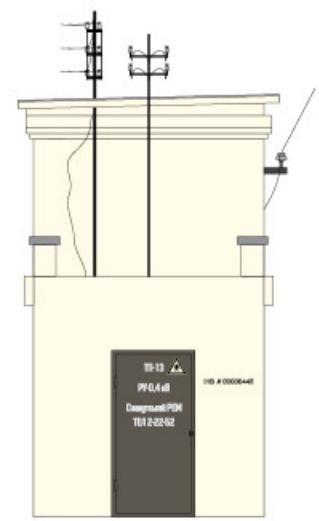
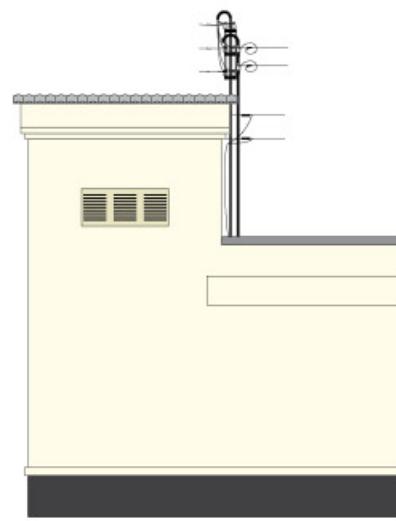
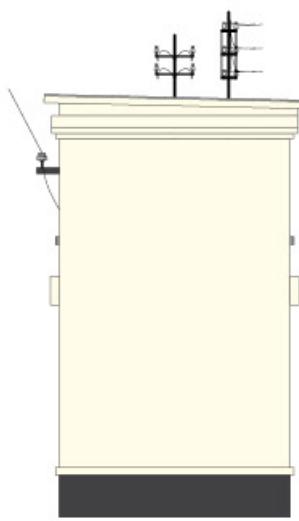
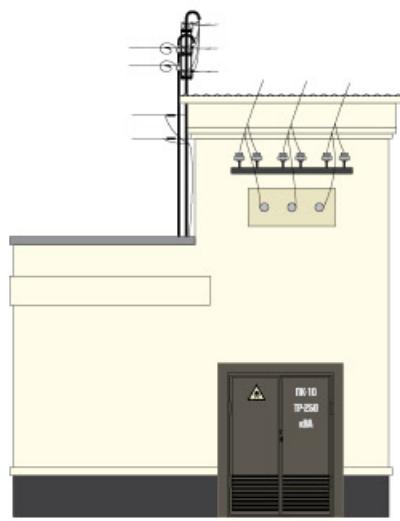

*Поштова скринька.
Mailbox.
Skrzynka pocztowa.*

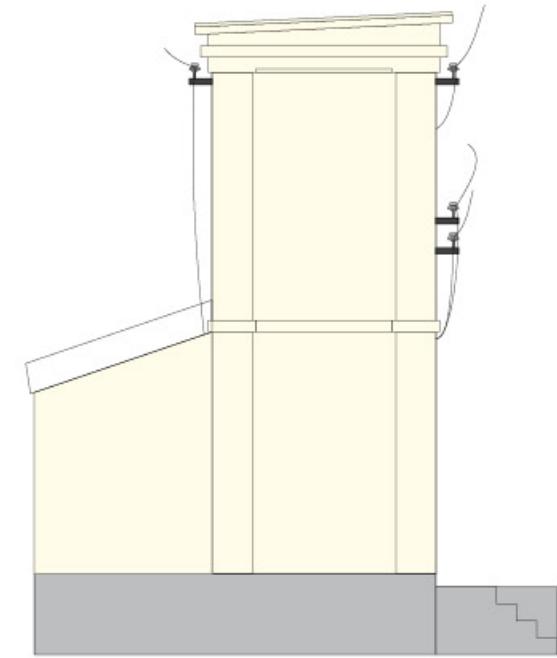
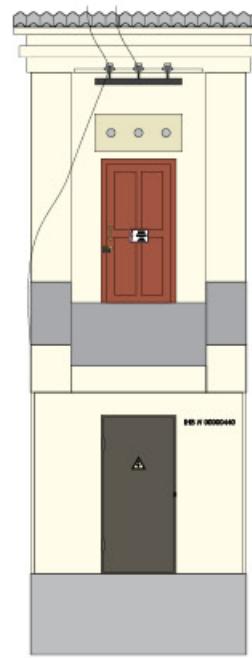
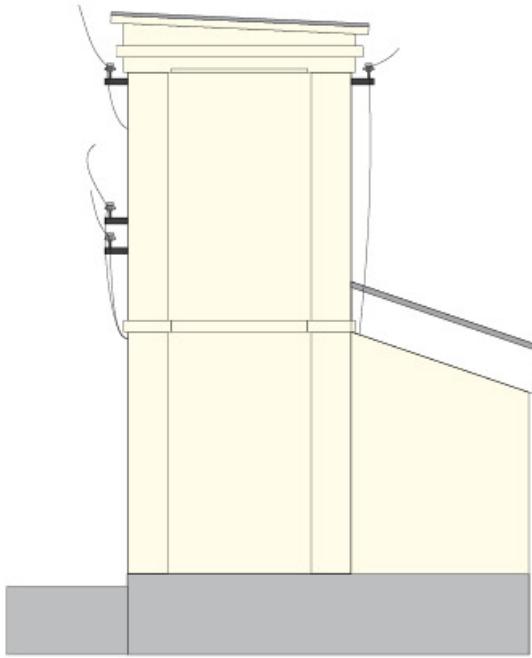
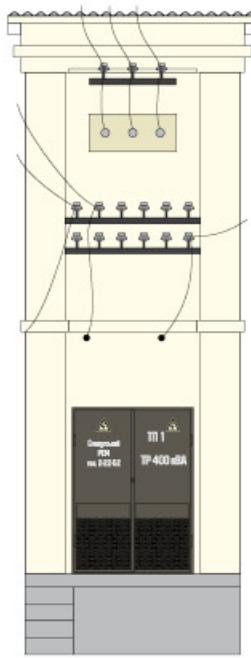
*Електрощитові.
Electric power booth.
Transformatory.*

2018

1:100

Дерев'яні споруди.
Wooden constructions.
Konstrukcje drewniane.

1984

1986

2018

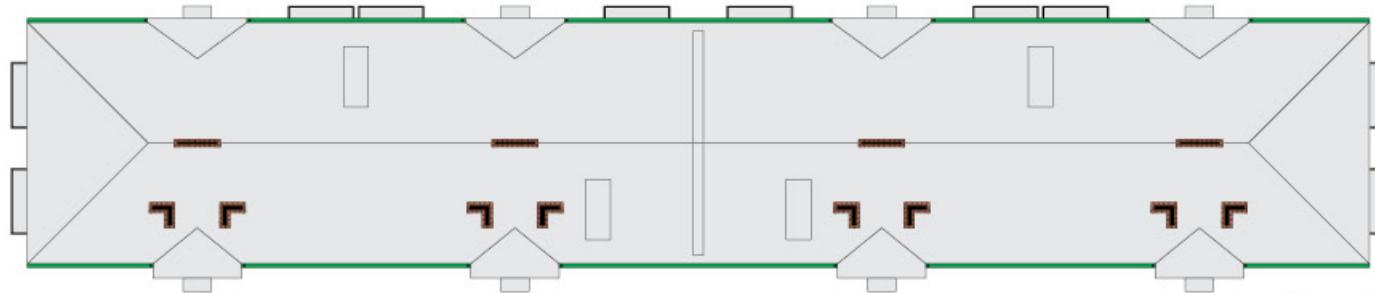

Будинок офіцерського складу, т. зв. ДОС. 1930-і рр.

Residential house of officers. 1930s.

Budynek mieszkalny dla oficerów. 1930-e lata.

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasada.

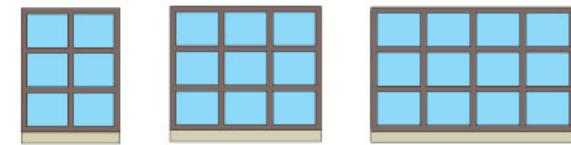
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

1:400

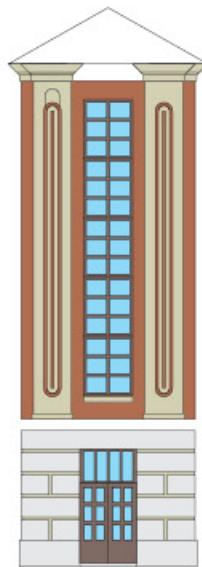
Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

Будинок офіцерів. 1930-і рр.

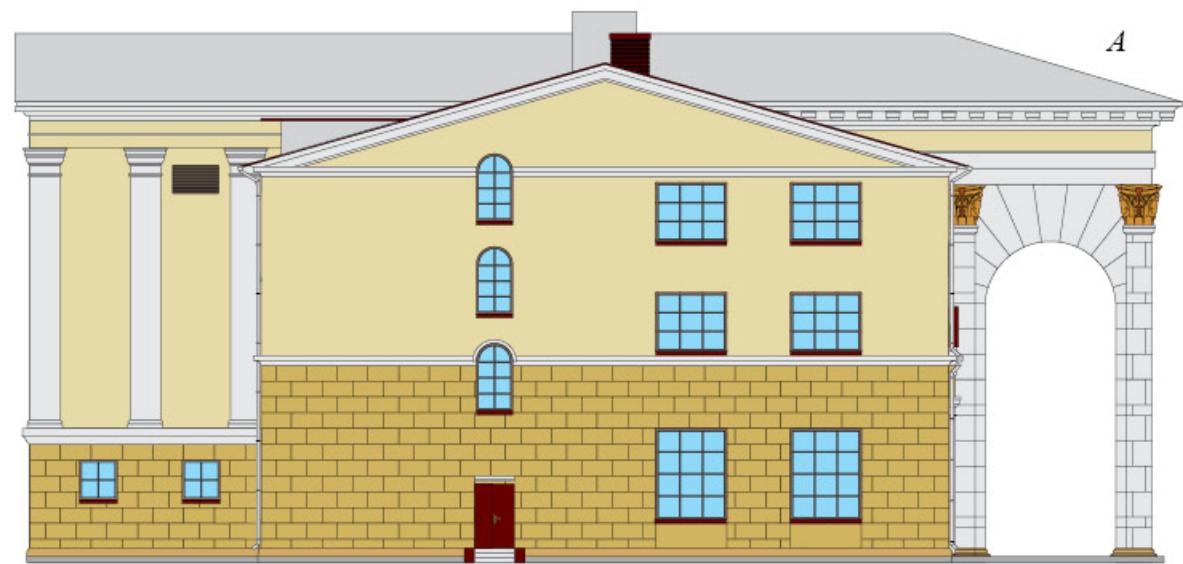
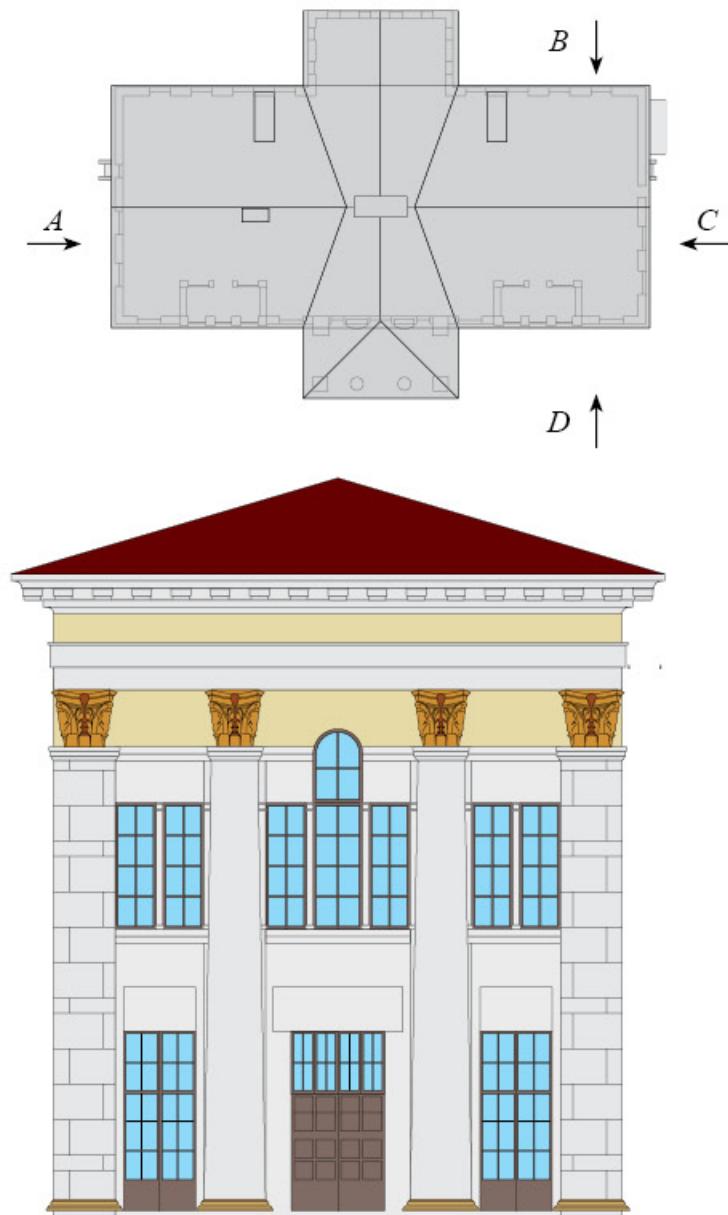
House of officers. 1930s.

Budynek dla oficerów. 1930-e lata.

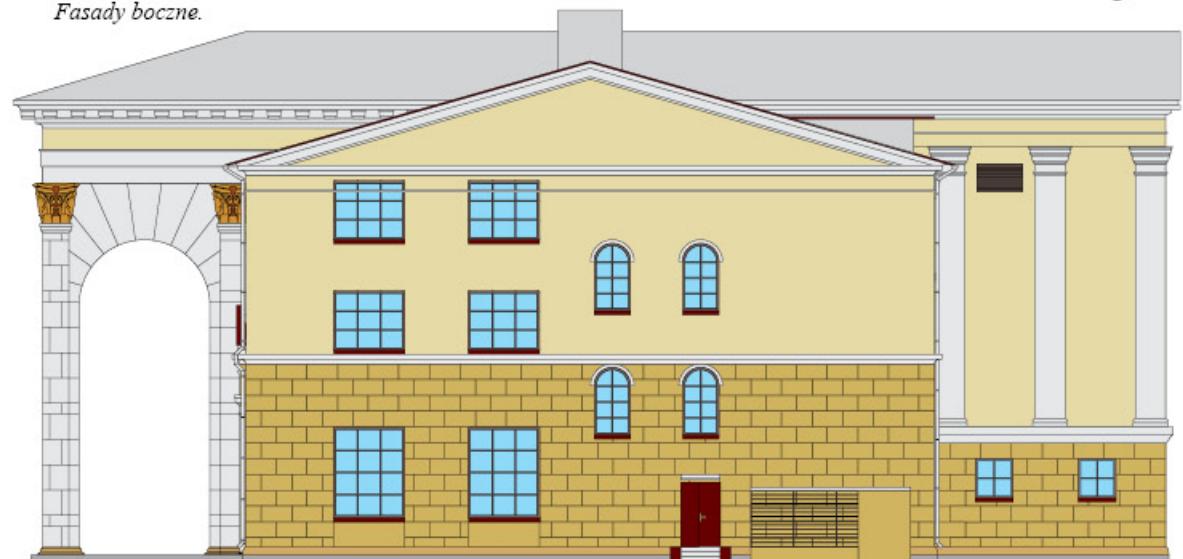

2018

*Бічні фасади.
Side facades.
Fasady boczne.*

1:200

D

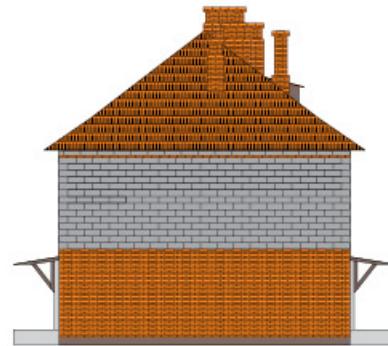
B

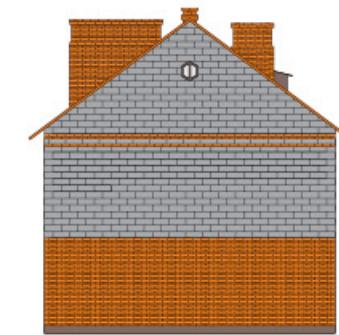
Будинки. 1950-і рр.
Houses. 1950s.
Budynky. 1950-e lata.

2018

1986

1:250

2018

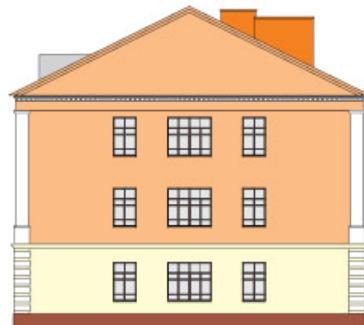
Казарми. 1930-и pp.

Barracks. 1930s.

Koszary. 1930-e lata.

2018

1:400

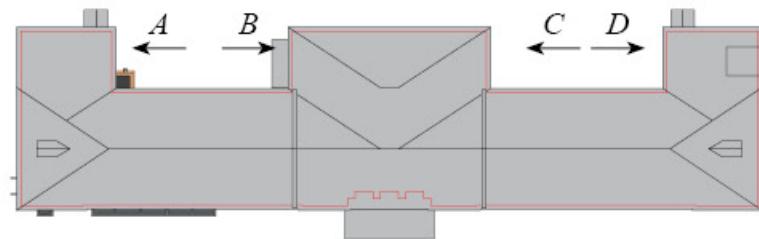
Казарма. 1930-и pp.

Barracks. 1930s.

Koszar. 1930-e lata.

2018

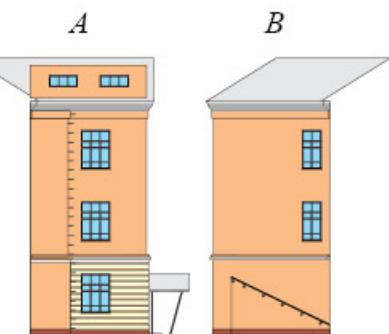
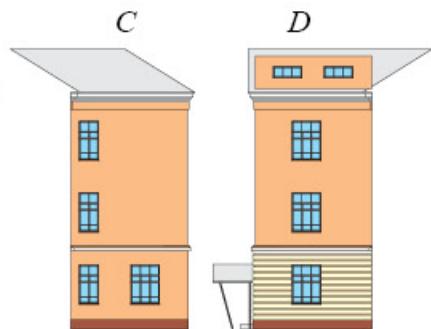
Передній фасад.
Frontage.
Przednia fasada.

Бічний фасад.
Side facade.
Boczne fasad.

Задній фасад.
Back facade.
Tylna fasada.

1:400

Спортивный комплекс. 1930-е годы.

Sports complex. 1930s.

Kompleks sportowy. 1930-e lata.

2018

Передній фасад.

Frontage.

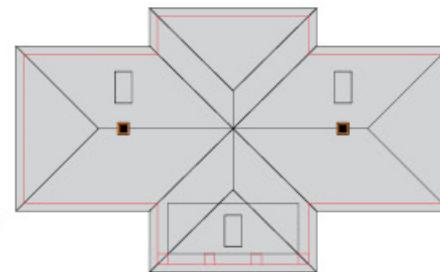
Przednia fasada.

Бічний фасад.

Side facade.

Boczne fasad.

Бічний фасад.

Side facade.

Boczne fasad.

1:250

Задній фасад.

Back facade.

Tylna fasada.

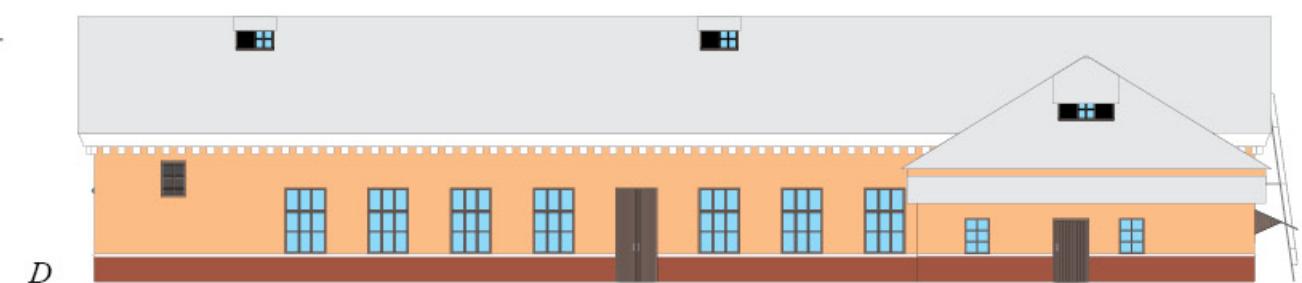
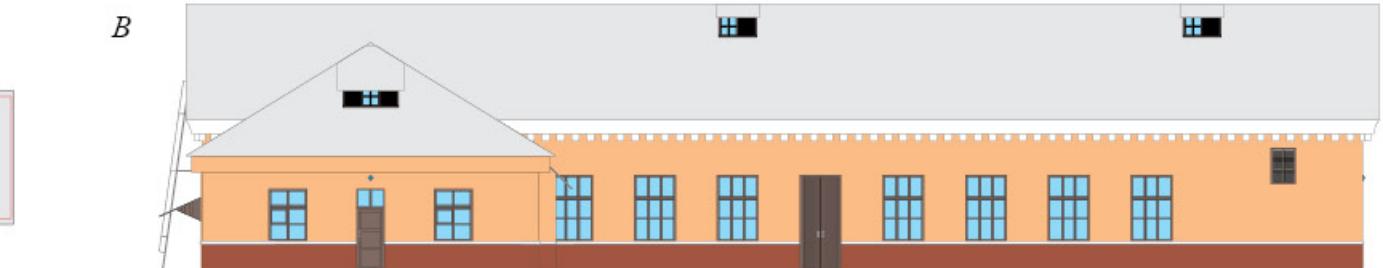
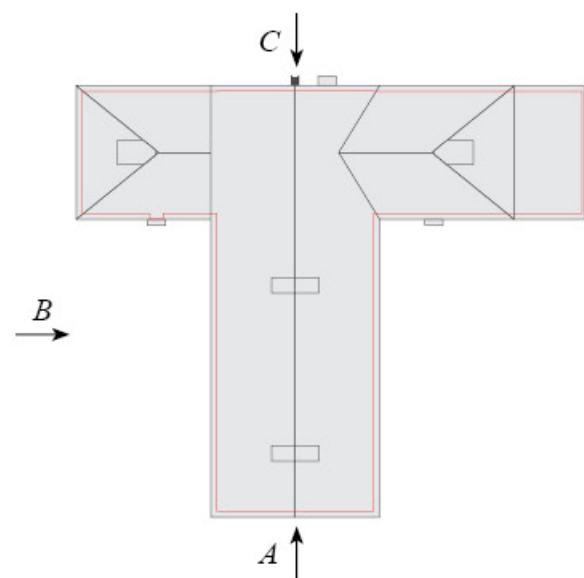
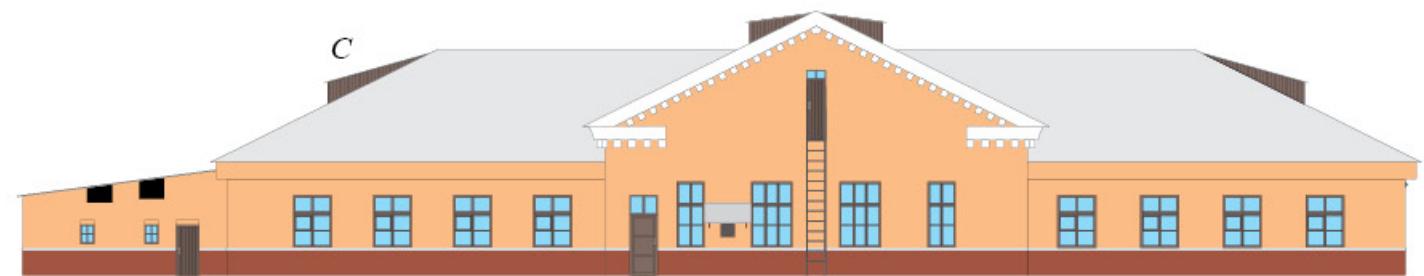
Їдальня. 1930-і рр.

Canteen. 1930s.

Jadalnia. 1930-e lata.

2018

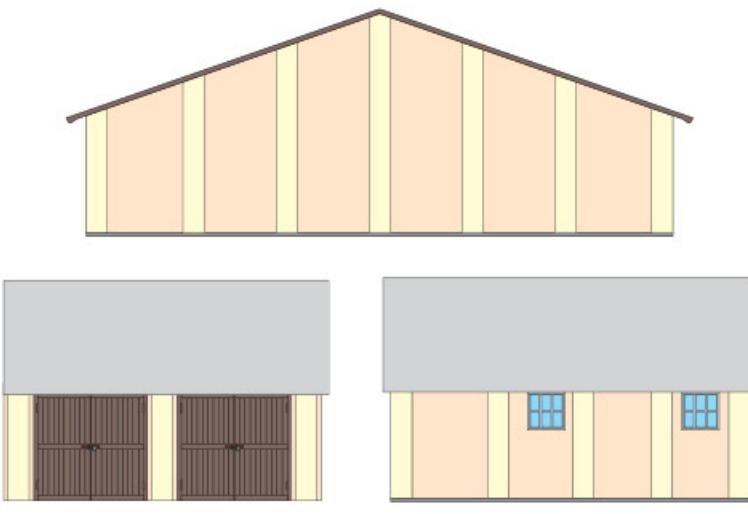
1:250

Склади. 1930-1950-і рр.

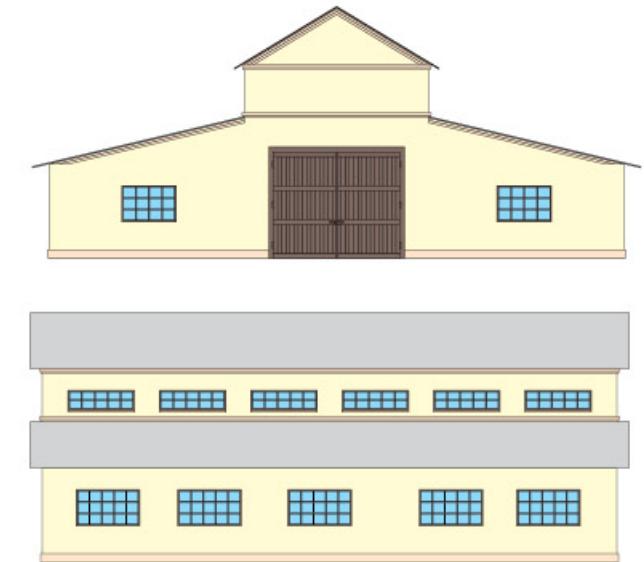
Warehouses. 1930-1950s.

Magazyny. 1930-1950-e lata.

№1

№2

№3

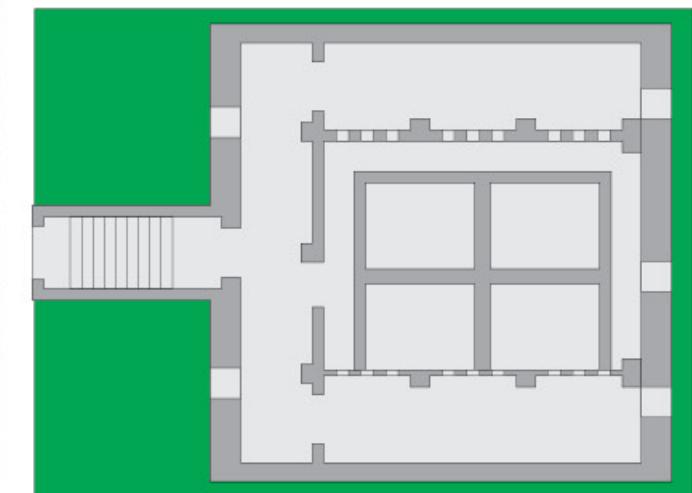

1:250

Овочесховище. 1950-і pp.

Vegetable storage. 1950s.

Magazyn warzyw. 1950-e lata.

2018

Водогінна башта. 1930-і рр.

Water tower. 1930s.

Wieża ciśnieni. 1930y lata.

2018

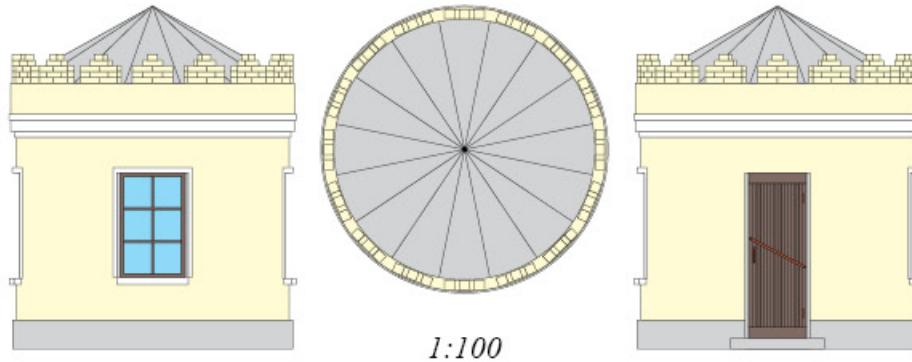

1:200

Водогінна башта. 1930-і рр.

Water tower. 1930s.

Wieża ciśnieniowa. 1930-e lata.

2018

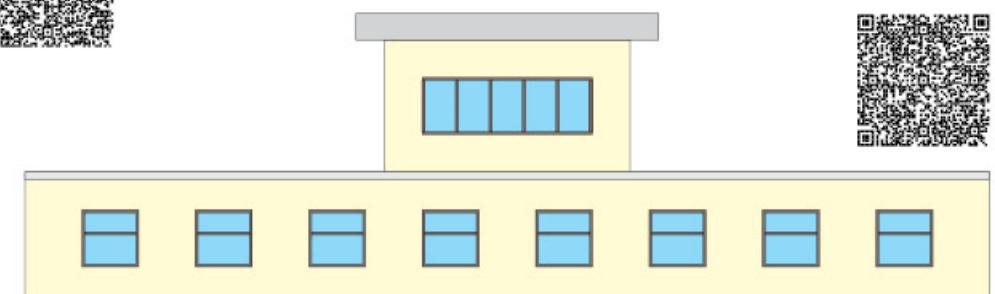
Командний пункт. 1950-і рр.

Command post. 1950s.

Posterunek dowodzenia. 1950-e lata.

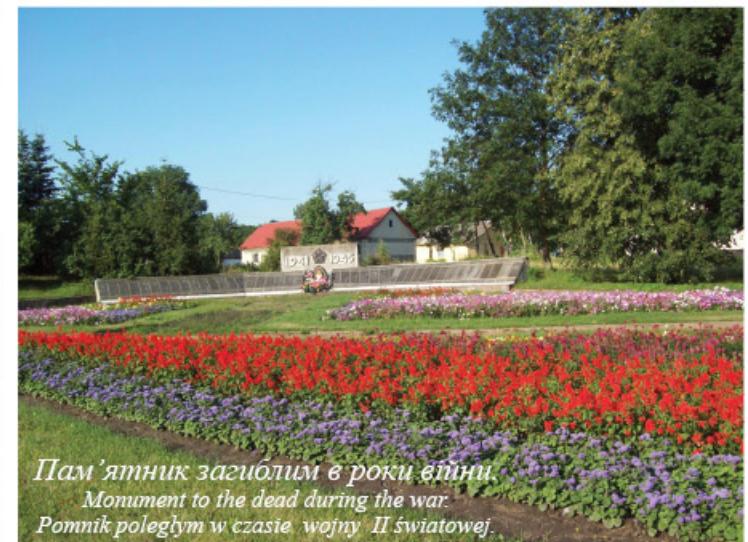
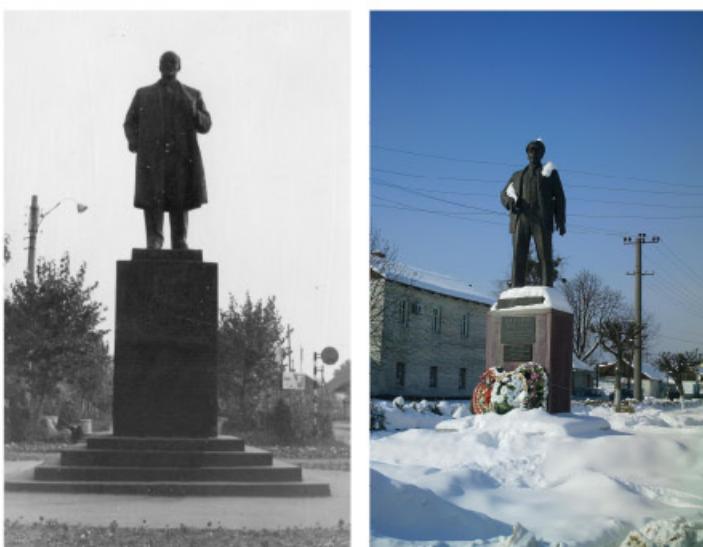

2012

1:200

Пам'ятники.
Monuments.
Pomniki.

Пам'ятник
інтернаціоналістам.
Monument to internationalists.
Pomnik internacjonalistów.

Зутинка. Автор - А. Вольський.
Bus station. The author is A. Volskyi.
Przystanek. Autor A. Wolski.

Пам'ятник жертвам Голодомору.
Monument to the victims of the Holodomor.
Pomnik ofiar Holodomoru

Пам'ятник чорнобильцям.
Monument to Chernobyl victims.
Pomnik ofiar Czarnobylu.

Пам'ятник
першому прапору.
Monument to the first flag.
Pomnik pierwszej flagi.

Поле пам'яті.

Memory field.

Pole pamięci.

2018

Парк.

Park.

Park.

Скульптури М. Мельничука. 2012 р.

Sculptures by M. Melnychuk. 2012.

Rzeźby M. Melniczuka. 2012 r.

Скульптури М. Мельничука. 2018 р.

Sculptures by M. Melnychuk. 2018.

Rzeźby M. Melniczuka. 2012 r.

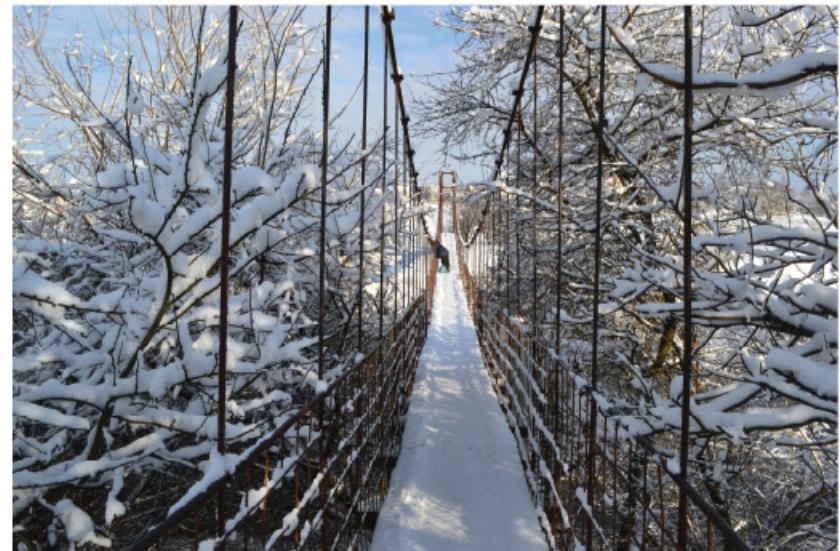

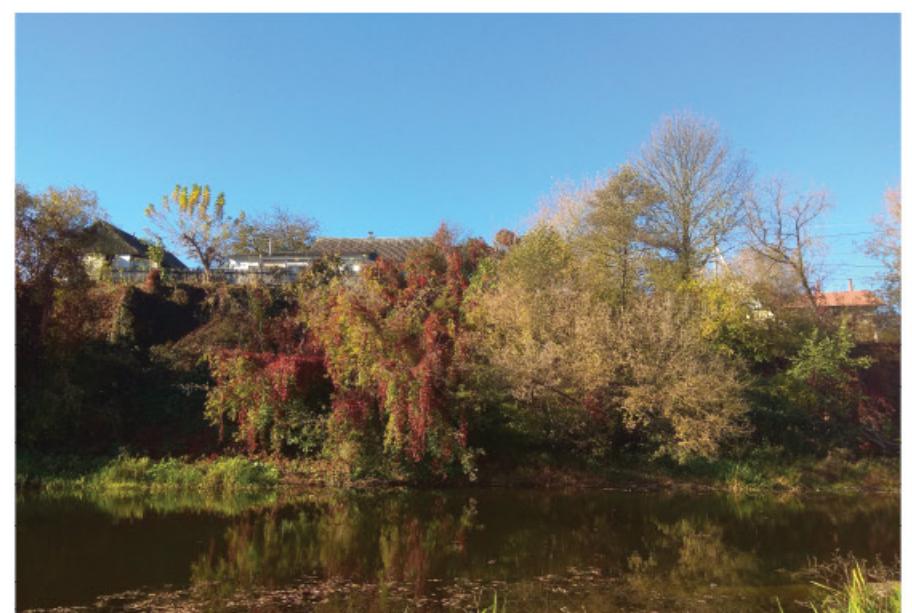
Мости.
Bridges.
Mosty.

Горбатий. Довгий.
Hunchbacked. Long.
Garbaty. Dlugi.

Вантовий.
Hanging.
Zawieszony.

2018

*Скульптури піонертабору «Вогник».
Sculptures of the pioneer camp «Vognyk».
Rzeźby obozu pionierskiego «Ognik».*

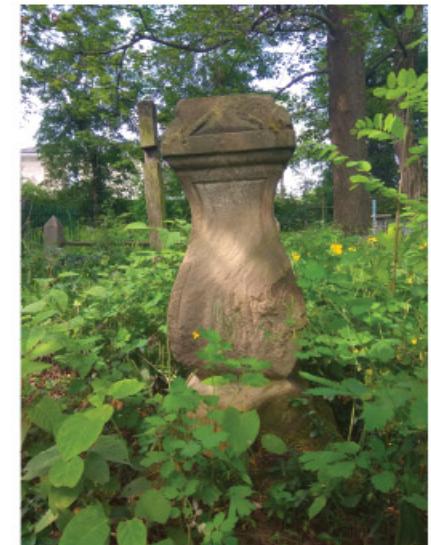

2016

Православне кладовище.

Orthodox cemetery.

Cmentarz prawosławny.

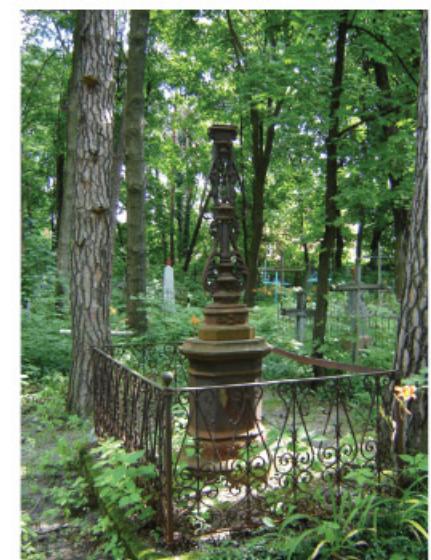
1830

185

2008

Католицьке кладовище.

Catholic cemetery.

Cmentarz katolicki.

1870

2008

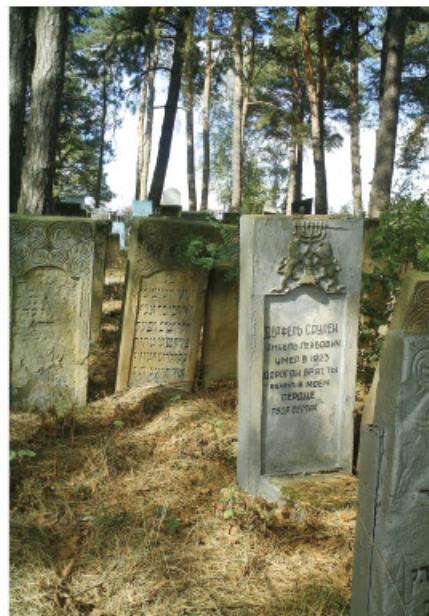
186

Серейське кладовище.

Jewish cemetery.

Cmentarz żydowski.

Список графічних ілюстрацій

1. Orda, Napoleon, Sławuta. Pałac Sanguszków i kościół p.w. św. Doroty. (Teki Wołyń), Sławuta. Manor house of the Potocki family and the church of St. Dorothy (Album of Wołyń),, inv. no. MNK III-r.a-4254.	15
2. Orda, Napoleon, Sławuta. Pałac Sanguszków. (Teki Wołyń), Sławuta. The palace of Sanguszko family (Album of Wołyń),, inv. no. MNK III-r.a-4250.	16
3. Orda, Napoleon, Sławuta. Stajnie pałacowe. (Teki Wołyń), Sławuta. The palace stables (Album of Wołyń),, inv. no. MNK III-r.a-4251.	17
4. Orda, Napoleon, Sławuta. Dwór Potockich i kościół p.w. św. Doroty - widok od strony drogi. (Teki Wołyń), Sławuta. Manor house of the Potocki family and the church of St. Dorothy. View from the side of road (Album of Wołyń),, inv. no. MNK III-r.a-4253.	18
5. Orda, Napoleon, Sławuta. Dwór Plotnickich dawniej Rzewuskich. (Teki Wołyń), Sławuta. Manor house of the Plotnicki family, formerly Rzewuski (Album of Wołyń),, inv. no. MNK III-r.a-4252.	19
6. Orda, Napoleon, Sławuta. Fabryka sukna i zabudowania pałacowe-widok ogólny od strony rzeki Horyń (Teki Wołyń), Sławuta. The cloth factory and the palace buildings. General view from the side of Horyń river (Album of Wołyń),, inv. no. MNK III-r.a-4255.	20
7. Orda, Napoleon, Sławuta. Zeklad mechanichnyi wyrobow zelaznych.	21
8. Sławuta. Tygodnik ilustrowany 1873, Nr 286 (9/21 czerwca). Tom XI. Seria 2, s.316.	22
9. Peyer, Henryk. Pałac Sanguszków. Album widoków Wołynia, Wiedeń ok. 1850.	23
10. М. Гвоздецький. Палац Потоцьких. Акварель, 1926.	42
11. М. Гвоздецький. Архів. Акварель, 1926.	44
12. М. Гвоздецький. Оренда. Акварель, 1926.	54
13. М. Гвоздецький. Синагога. Акварель, 1926.	100

CODEX SLAVUTENSIS

Фотодокументальне наукове видання.

Текст: В. М. Напіткін.

Векторні зображення: В. М. Напіткін.

Підписано до друку 20 грудня 2018 р. Формат А4.

Папір крейдяний. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. – 27.07.

Наклад 120 пр. Зам. №10567.

Видавець ПП Заколодний М.І.

м.Хмельницький, вул. Соборна, 55.

Тел. (0382) 777-717.

e-mail: nikzakolodnyy@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК №3770 від 28.01.2010 р.

Друк ПП Заколодний М.І.

м.Хмельницький, вул. Соборна, 55.

Тел. (0382) 777-717.

e-mail: nikzakolodnyy@gmail.com

ISBN 978-966-2597-40-0

